Poštnina plačana v gotovini

Leto VIII, št. 139

Ljubljana, torek 14. junija 1927

Cena 2 Din

Izhaja ob 4. zjutraj.

Stane mesečno Din 25·—, za inozemstvo Din 40·— neobvezno.

Oglasi po tarifu.

Uredništvo: Ljubljana, Knaflova ulica štev. 5/I. Telefon št. 2072 in 2804; ponoči tudi št. 2034.

Rokopisi se ne vračajo.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko

Upravništvo: Ljubljana, Prešernova ulica št. 54. — Telefon št. 2036.

Inseratni oddelek: Ljubljana, Prešernova ulica št. 4. — Telefon št. 2492

Podružnici: Maribor, Aleksandrova št. 13 — Celje, Aleksandrova cesta

Račun pri poštnem ček. zavodu: Ljubljana št. 11.842 - Praha číslo 78.180. Wien, Nr. 105.241.

Ljubljana, 13. junija.

Naš konflikt z Albanijo stopa v odločilni štadij. V najkrajšem času se bo izkazalo pred vsem svetom, ali je Albanja še nezavisna država ali pa drugi mislijo in zapovedujejo mesto nje. Naš spor z Albanijo je popolnoma razumljiv in nihče ne more ostati v negotovosti. Albanska vlada je dala zapreti našega dragomana, ki ni niti od daleč kaka obskurna oseba, človeka, izhajajočega iz znamenite črnogorske družine, čigar diplomatsko svojstvo je bilo znano ne samo vsem albanskim oblastem, marveč tudi samemu predsedniku albanske republike Ahmedu Zogu. Že s to aretacijo je bil podan zadosten razlog za energičen nastop našega zunanjega ministrstva. Poleg tega pa je albanska policija zaplenila uradno pošto našega odpravnika poslov in je do danes ni vrnila. Ne bi bilo pravilno očitati našemu zunanjemu uradu površnost in prenagljenost. Vsaj v tem primeru ne. Ahmed Zoguva Albanija je postopala nekorektno in celo njeno obnašanje v tej aferi je bila težka žalitev jugoslovenske državne časti in ponosa. Težko je misliti, da bi kak drug jugoslovenski zunanji minister spričo take grobe žalitve postopal mileje. Marinkoviću bi se dalo kvečjemu očitati, da je še preveč cincal in čakal.

Danes ali jutri bo padla odločitev. Preden se more nadalje razgovarjati z albansko vlado, mora biti naš dragoman Gjurašković brezpogojno izpuščen iz ječe in albanska policija mora vrniti vse zaplenjene spise, zlasti diplomatsko pošto. Šele potem se da razmotrivati o tem, je-li bil ton našega odpravnika poslov v Tirani vedno korekten v občevanju z uradnimi Albanci ali ne. Če se izkaže, da je pogrešil, bo moral izvajati posledice. Toda Albanija je prva grešila in prva mora svoj prestopek popraviti. To naše stališče priznavajo baje tudi zapadne velesile.

Izid te afere bo zelo poučen. Če Albanci odnehajo, bo to znamenje, da so uvideli, do kam sega moč Mussolinijeve pesti in fašistovske zgovornosti. Znamenje bo tudi, da sta se obe zapadni velesili v tej zadevi sporazmeli v toliko, da njene besede razumejo ne samo naredniki v Tirani, marveč tudi njihovi rimski poveljniki. Čeprav si ne smemo delati nobenih iluzij, se bo dalo po albanski popustljivosti govoriti celo o nekem ostanku albanske samostojnosti.

Bilo tako ali drugače, velika napaka bi bila, če se naša diplomacija ne bi zavedala dejanskega položaja, kakršen je nastal, odkar je fašizem s tiranskim paktom in z drugimi materijalnimi transakcijami vzel v zakup albansko «republiko».

Časi Ninčićeve politike, ki je pred Italijo vtikal glavo v pesek, da ne bi videl krute resnice, so minili. Albanska afera je odprla vsem slepcem vid. Jugoslavija lahko sklene z Italijo še sto novih paktov prijateljstva, to ne bo prav nič motilo fašistovske Italije, da nas ob primernem času ne napade z vojaško silo. Da se nas ne loti že danes, temu so krive resne ovire, ki so za sedaj še tolikšne, da Lahi niso povsem sigurni izida vojne. Kako pa v resnici misli, je Mussolini pred par tednov sam izblebetal, ko je govoril o nujnosti naravnost zajčje zaploditve italijanskega plemena in o zračnih mašinah, ki bodo pravcati parazol za solnčno italijansko nebo.

Napram laški megalomaniji in gostobesednosti je popuščanje pravo vabilo na vojno, ker jo v Rimu tolmačijo kot bojazljivost. Naša zunanja politika mora ostati čvrsta in se sukati v sicer dopustnih mejah, ne sme pa poznati klečeplazenja. Sicer bomo želi sadove, kakršne je obrodila klavrna oljka doktorja Ninčića. Čuvajoč skrbno mejo našega dostojanstva, moramo imeti ozir samo na zapadne velike sile, v kolikor se resno trudijo za ohranitev miru in dajajo dobre nasvete ne samo v Beogradu, marveč tudi v Tirani in predvsem v Rimu.

Pri vsej naši skromnosti pa se moramo zavedati, da pozna fašistična hipertrofija samo ta-le lek: odločnost, neustrašenost in pripravljenost. Za naše odnošaje napram Rimu velja staro pravilo: najbolje si zagotovil mir, če si se pripravil za vojno.

Pričetek ženevskih posvetovanj

Ženeva, 13. junija. (lo-s) Danes se je pričelo 45. zasedanje Sveta Društva narodov. Zasedanje je otvoril angleški zunanji minister Chamberlain, ki je predlagal, da se število zasedanj Sveta zmanjša od štiri na tri. Svet je odložil razpravo o Chamberlainovem predlogu do septemberskega zasedanja.

Ob 17. je obiskal nemški zunanji minister dr. Stresemann Brianda, s katerim je imel daljši razgovor, nemški državni tajnik Schubert pa je imel daljše posvetovanje z Vanderveldejem.

Danes odločitev v sporu z Albanijo

Drevi poteče rok naše vlade za izpustitev Gjuraškovića. — Definitivni prelom skoraj neizogiben. — Posvetovanja diplomatov. — Italija vztraja na svojem stališču

Beograd, 13. junija, p. Vaš dopisnik je dobil včeraj v ministrstvu za zunanje stvari glede našega spora z Albanijo nastopne informacije: Jutrišnji dan, torek, se smatra kot odločujoč. Naša vlada je dopustila rok do jutri zvečer. Dotlej bo počakala na rezultat intervencije velesil v Tirani. Ako ne bo Gjurašković izpuščen jutri zvečer, bo naša vlada takoj vrnila albanskemu poslaniku Cena begu in njegovemu osobju potne liste in jih že jutri prosila, da takoj zapustijo Beograd. Naravno je, da bo v tem slučaju naša vlada odpoklicala naše konzulate v Albaniji.

V ministrstvu za zunanje stvari se misli, da bo prišlo do definitivnega preloma, kljub vsem intervencijam velesil, nakar bomo mi primorani zapreti albansko mejo. Naglaša se, da mi nismo imeli nobene koristi od tega, da je bila dosedaj meja odprta, ker je trgovina z Albanijo zelo slaba, odprta meja je samo omogočala albanskim razbojnikom, da so ropali po našem ozemlju.

Interesantno je, da je bil danes zelo dolg sestanek v francoskem poslaništvu med francoskim poslanikom Dardom in Cena begom. Ta sestanek je toliko interesantnejši, ker je nato posetil gospod Dard dr. Marinkovića. Vaš dopisnik izve, da so velesile tekom včerajšnjega dne napravile zadnjo odločno demaršo pri albanski vladi, zahtevajoč, da se Gjurašković izpusti. Danes je bil pri dr. Marinkoviću italijanski poslanik Bodrero.

Rim, 13. junija, l. **«Giornale d' Italia»** razpravlja o jugoslovensko-albanskem konfliktu ter pravi, da je Beograd dobro informiran, koliko si je Italija prizadela, da bi tiranska vlada zavzela kolikor mogoče zmerno stališče. Italija je predlagala koncilijantno formo, ki bi bila popolnoma zadovoljila Jugoslavijo ter bi izključia nevarne zapletljaje v njenem razmerju do Albanije. Vendar beograjski tisk, podprt od francoskega časopisja neprestano vlači na dan tiransko pogodbo, o kateri piše, da je kriva slabih odnošajev med Albanijo in Jugoslavijo. Beograjski tisk tudi podčrtava, da je treba pakt revidirati, ga iznesti pred mednarodni forum in tamkaj doseči, kar je mogoče.

Čas je povedati jasno, da Italija iz že večkrat opisanih vzrokov odločno odklanja vsakršno diskusijo o tiranski pogodbi. Če bi se stvar, kakor se zatrjuje, iznesla v Ženevi, se italijanski zastopnik ne bo udeleževal seje Društva narodov, marveč bo skupščino zapustil. Jugoslavija je o tem dobro poučena in ne bo vztrajala na svoji zahtevi razgovorov, katere bi morala začeti v Rimu, da bi razjasnila po svoji želji odnošaje Italije v vseh glavnih vprašanjih, ki se tičejo obeh držav.

Beograd, 13. junija, p. Za jutri dopoldne ob 11. je napovedana seja šefov parlamentarnih skupin, ki je bila sklicana na inicijativo kluba SDS in na kateri bo dr. Marinković dal šefom skupin potrebna obvestila o zunanji situaciji. Za SDS bo prisostvoval seji dr. Žerjav, ker Pribičevića ni v Beogradu, temveč je na svoji agitacijski turneji.

Rim, 13. junija, o. «Giornale d Italia» poroča iz Skadra, da vlada v severni Albaniji veliko razburjenje zaradi poostritve jugoslovenskega obnašanja in da se tamkajšnje prebivalstvo boji vpada oboroženih obmejnih tolp, ki so baje popolnoma pripravljene in ki čakajo samo še na tozadevno povelje. Značilen v poročilu je odstavek, ki pravi, da je skadersko izobraženstvo, ki se je izšolalo večinoma v jezuitskih šolah in ki izvrstno obvlada italijanski jezik, zelo hvaležno za moralno pomoč, ki jo nudi Italija Albaniji v njenem sporu z Jugoslavijo, ker ni pričakovalo tolike solidarnosti. Neki pater je dejal poročevalcu: «Sedaj je vsem znana vloga, ki jo je igrala Italija v sporu. Če bi ne bilo italijansko-albanske pogodbe, bi Jugoslavija imela sedaj v Tirani že svojega vojaškega guvernerja.» Isti list poroča, da je bil italijanski odpravnik poslov v Tirani, komendator Hugo Sola, imenovan za polnomočnega ministra.

Kaj zahteva Moskva od Poljske

Sovjetska vlada ni zadovoljna s poljskim odgovorom ter ponavlja svoje zahteve. — Morilec Vojkova bo obsojen na smrt? — Ruski emigranti na Poljskem zopet izpuščeni. — Pogreb Vojkova v Kremlju

Moskva, 13. junija, d. Sovjetska vlada je včeraj izročila poljskemu poslaniku Pateku odgovor na poljsko noto z dne 9. junija. Sovjetska vlada z zadoščenjem sprejema izraze sožalja poljske vlade, vendar po vsem tem, kar se v zadnjem času dogaja, ne more smatrati tega umora za dejanje blaznega. Sovjetska vlada vidi v tem umoru slejkoprej dokaz sistematičnega boja tajnih sil svetovne reakcije, ki hoče motiti mirne odnošaje s sovjetsko unijo. Nota nadalje naglaša, da je sovjetska vlada v posesti številnih dokazov, da je poljska vlada mirno trpela organizacijo in osebe, ki so delovale proti sovjetski Rusiji ter da jih je v nekaterih slučajih celo direktno podpirala. Sovjetska vlada je pripravljena nuditi poljski vladi za to svojo trditev nepobitne dokaze. Nedvomno je ugotovljeno, da je morilec Koverda poljski državljan. Sovjetska vlada izraža upanje, da bo poljska vlada uvedla kar najstrožjo preiskavo tega slučaja, da dožene prave krivce in odkrije vse niti tega zločina. Razen tega pričakuje sovjetska vlada, da bo poljska vlada pristala na to, da se udeležuje preiskave tudi zastopnik sovjetske vlade. Sovjetska vlada pri tej priliki ponovno naglaša svojo zahtevo, naj poljska vlada prisili protiruske organizacije in sovjetski Rusiji sovražne osebnosti, da ustavijo svoje delovanje na poljskem ozemlju ter da jih poljska vlada brez izjeme izžene. Sovjetska vlada pričakuje, da bo Poljska brez odlašanja ugodila tej zahtevi in upa, da bo v najkrajšem času v posesti tozadevnega obvestila.

Berlin, 13. junija (be.) Berlinsko časopisje smatra novo sovjetsko noto Poljski za zelo resno kljub zmernim izrazom, ki jih vsebuje nota.

Varšava, 13. junija, d. Morilec sovjetskega poslanika Vojkova Koverda se ne bo zagovarjal pred rednim sodiščem, marveč bo postavljen pred preki sod. Po splošnem mnenju bo obsojen na smrt.

Ruski emigranti, ki so bili v zvezi s preiskavo radi umora sovjetskega poslanika aretirani, so bili tekom zadnjih dni z malimi izjemami zopet izpuščeni. Dosedanja preiskava ni mogla ugotoviti nikakih zvez med tem umorom in političnimi krogi ruskih emigrantov. Obrambo atentatorja Koverde je na prošnjo njegove matere prevzel ruski odvetnik Andrejev.

Moskva, 13. junija, d. Krsto s telesnimi ostanki poslanika Vojkova je po prihodu posebnega vlaka v Moskvo vojaška častna četa spremila na Rdeči trg, kjer je bila krsta nasproti Ljeninovega mavzoleja položena na oder. Žalne govore so imeli Rykov, Buharin in Litvinov. Ob velikanski udeležbi občinstva je bila nato krsta prenešena v Kremelj, kjer se je izvršil svečan pogreb.

Trockij in Zinovjev še v Moskvi

Moskva, 13. junija. d. Vesti, ki so jih objavili zadnje dni inozemski listi in glasom katerih sta Trockij in Zinovjev izgnana v Sibirijo, so popolnoma neresnične in brez vsake podlage. Oba sta v Moskvi.

Finski protest v Moskvi

Helsingfors, 13. julija. (be.) Finska vlada je protestirala v Moskvi zaradi eksekucije finskega podpolkovnika Elvergrena.

Predsednik Hindenburg namerava odstopiti?

Berlin, 13. junija. s. V parlamentarnih krogih se zopet kolportira govorica, da namerava Hindenburg na svoj 80. rojstni dan odstopiti. Izdati hoče na narod proglas, v katerem bo utemelji' svoj odstop.

Francosko konsolidacijsko posojilo

Pariz, 13. junija. (pa.) Konsolidacijsko posojilo bo znašalo 13 milijard po 6 odst.

Izid irskih volitev

London, 13. junija. (lo.) Končni rezultat irskih volitev ni še znan, ker so potrebne zaradi proporcijonalnega volilnega reda precejšnje operacije. Po zadnjih poročilih je izvoljenih izmed 152 poslancev irske zbornice 88. Od teh pripada 46 vladni stranki, 25 pristašem de Valere, drugih 37 sedežev si dele manjše stranke, od katerih je največja delavska s 15 mandati.

Dvig nemške križarke

London, 13. junija. lo. V soboto se je posrečilo dvigniti nemško križarko «Moltke» od 23.000 ton, ki je ležala osem let v zalivu Scapaflow.

Podržavljenje bivše južne železnice na Madžarskem

Budimpešta, 13. junija. s. Kakor se izve, je v kratkem pričakovati podržavljenja madžarskih prog dunavsko-savsko-jadranske železnice. Generalni direktor Gordon bo najbrže imenovan za generalnega direktorja teh železnic.

Slabi izgledi za g. Vukičevića

Tudi včerajšnji dan ni prinesel rešitve. — Pogoji Bože Maksimovića za vstop v vlado. — G. Vukičević ni sprejel pogojev. — Njegova vlada v nevzdržnem položaju. — Zakaj ni bil objavljen ukaz o velikih županih. — Zanimiva konferenca med Vukičevićem in Aco Stanojevićem

Beograd, 13. junija p. Glavna pozornost vseh političnih krogov je bila danes posvečena razgovorom, ki jih vodi Vukičević z voditeljem centruma radikalne stranke Božo Maksimovićem, ki je bil tekom današnjega dneva dvakrat pri Vukičeviću, dopoldne in popoldne. Obakrat so razgovori ostali brez rezultata.

Radikalski ministri so se danes dopoldne sestali v ministrskem predsedništvu. Konferenca je vzbudila pozornost tem bolj, ker je prisostvoval tudi bivši notranji minister Boža Maksimović, ki je zastran sodelovanja radikalskega centruma stavil predsedniku vlade g. Velji Vukičeviću naslednje pogoje:

Boža Maksimović vstopi v vlado kot minister prosvete, ako istočasno postane notranji minister dr. Ninko Perić. Nadalje se brez Maksimovićeve vednosti ne smejo izvršiti nobene personalne izpremembe. Takoj se mora razveljaviti pripravljeni ukaz o izmenjavah velikih županov, a volilni proglas Demokratske zajednice ne sme vsebovati nikakih žalitev na škodo radikalne stranke.

Konferenca radikalskih ministrov je trajala do pol 12., nakar se je g. Maksimović podal k g. Uzunoviću.

Kakor se je doznalo, g. Vukičević ni mogel sprejeti pogojev g. Bože Maksimovića in s tem so bila današnja pogajanja zaključena. G. dr. Ninko Perić pa je napram vašemu dopisniku izjavil, da ni v kombinaciji za notranjega ministra.

Velja Vukičević je ob 13.30 pri odhodu iz svojega kabineta izjavil novinarjem, da gre popoldne v Topolo. Nekateri novinarji so mu verjeli in se pred odpeljali z avtomobili, da bi v Topoli od njega čuli kaj natančnejšega. Velja Vukičević pa je po svoji navadi zopet prevaral novinarje in ni šel v Topolo. Popoldne okoli 18. se je z dvora telefonično razgovarjal s Topolo in ko je odhajal z dvora, se je smejal novinarjem, rekoč: Kako sem vas fino potegnil! Nisem bil v Topoli, nekaj sem pozabil in sem zato ostal v Beogradu. Ob 18.30 je prišel v predsedništvo vlade Boža Maksimović in z Vukičevićem nadaljeval razgovore. Med njima v razgovorih posreduje dr. Ninko Perić, katerega je Maksimović označil kot svojega kandidata za notranjega ministra. Dr. Srškić služi pri tem poslu za to, da vpliva na Božo Maksimovića, da čim več popusti in pristane.

O konferenci Velje Vukičevića z Maksimovićem se iz njune najbližje okolice izve, da ti razgovori do sedaj niso imeli nobenega uspeha in da se Velji Vukičeviću še ni posrečilo prebroditi težave, ki ga silijo k ostavki vlade. Vaš dopisnik izve, da je Velja Vukičević prosil na merodajnem mestu, da se mu dovoli podaljšanje roka, ki mu je bil stavljen na pristojnem mestu, da uredi vprašanja, ki so na dnevnem redu. Do večera Vukičević tega posla ni končal.

Do momenta, ko smo prejeli to informacijo ob 23. uri ne bi bilo nobeno iznenadenje ako bi sledila ostavka Vukičevićeve vlade. O volilnem mandatu vlade pa za sedaj ni niti govora. Velja Vukičević je po razgovoru z Božo Maksimovićem odšel v ministrstvo za notranje stvari, od koder se je vrnil ob 2.30 in zopet odšel na dvor. Pri tej priliki je vaš dopisnik imel priliko, da se je na samem razgovarjal z Vukičevićem, ki je izjavil, da še ni nič novega in da nocoj še ne bo nič.

Kakor se izve, so bili že vsi veliki župani imenovani. Med onimi, ki bi bil moral biti odstavljen, je bil tudi somborski veliki župan znani radikal in opora Trifkovićevega mandata. Ko je Trifković zvedel za ta sklep, je zapretil, da takoj strmoglavi njegovo vlado, ako se ta sklep ne razveljavi. Zato danes še ni bil objavljen ukaz o velikih županih.

Nocoj je bil interesanten sestanek ki je izzval veliko zanimanje v političnih krogih. V hotelu Pariz sta se namreč sestala Velja Vukičević in Aca Stanojević. Temu sestanku pripisujejo velik pomen z ozirom na zelo ostro stališče, ki ga je Aca Stanojević zavzel do današnje vlade. Pašićevci trdijo, da je Aca Stanojević na tem sestanku zelo ostro nastopil proti Velji Vukičeviću in naglašal, da mora vlada računati s tem, da niti ene kandidature radikalne stranke ne bo mogla izvesti mimo glavnega odbora.

Nove justifikacije v Rusiji

Sovjeti nadaljujejo krvave represalije. — Zopet atentat na vodilno sovjetsko osebnost. — Fašistična Italija obžaluje dogodke in daje nasvete!

Berlin, 13. junija s. Po vesteh iz Lagoveščenska je bilo tamkaj justificiranih nekaj članov protirevolucijonarnega pokreta. Obsojenci so bli obdolženi, da so po nalogu velikega kneza Nikolajevića agitirali med kozaki in ščuvali proti sovjetski vladi. Tudi v Čeljabinsku je bil ustreljen neki bivši caristični častnik. O umorih protirevolucijonarcev poročajo tudi iz Vladivostoka in Tiflisa.

Berlin, 13. junija. (be.) Zaradi novih eksekucij so pričeli tujci zapuščati Rusijo.

London, 13. junija. s. Kakor poroča «Morningpost» iz Moskve, so v kraju Bici v bližini Moskve neznani storilci umorili člana komunistične akademije Vladimirja Turova. Turov je bil leta 1923. namestnik predsednika ruske trgovinske delegacije v Berlinu. Podrobnosti o atentatu še niso znane.

Rim, 13. junija. l. «Corriere dela Sera» piše o dogodkih v Rusiji ter jih komentira tako-le: «Ne vé se natančno proti komu je naperjena akcija represalij in ustrahovanja, katere žrtve je postalo 20 nesrečnikov, ki so jih boljševiki imeli zaprte ter jih brez usmiljenja ustrelili. Civilno in človeško zgražanje, katerega občutijo Italijani spričo te besnosti, je tem bolj razumljivo, ker Italija ne pozna takih krvavih eksekucij. Tudi v svojih najbolj strastnih revolucijonarnih pokretih se je vzdržala sličnih ekscesov. Italija obžaluje žalostne dogodke, ki se odigravajo danes v slovanskem svetu. Pri tem se ne zavzema za nikogar in tudi ne mrzi nikogar. Edini cilj, ki ga ima pred očmi, je zaščita mirovnih interesov, brez pacifističnih in človečanskih hipokrizij, katere je videla že večkrat na svoje stroške.

Zanimivo bi bilo vedeti, kaj mislijo in kaj delajo tisti jugoslovenski politiki, ki se zelo vplivajo od Rusije ter propagirajo tendenco z boljševiško Rusijo, da bi se na ta način zavarovali pred zapadom, posebno pred Italijo, ki predstavlja latinsko civilizacijo v Jadranskem morju in na Balkanu. Želeli bi vedeti, kaj misli o teh stvareh Radić. Njegove izjave bi bile važne za rumunske zaveznike in za poljske prijatelje pa tudi za anglosaški svet, h kateremu se Beograd rad zateka na račun važnih posojil.

Za izpraznitev Porenja

Pariz, 13. junija. s. Levičarsko orijentirani «Soir» piše pod naslovom «Izpraznitev Porenja», da more bodočo vojno preprečiti le nemško-francoska zveza. Oba naroda, ako sta združena, kar bi bilo tudi po zgodovini logično, sta močna dovolj, da izsilita svojo voljo za ohranitev miru. Te zveze pa ni mogoče skleniti, dokler imajo francoske čete zasedeno Porenje. Hitra in popolna izpraznitev Porenja je nujna zahteva jasne uvidevnosti in pameti, ki se je ne sme zavlačevati. Vsi voditelji nemških strank sma trajo izpraznitev za prvi korak k francosko-nemškemu prijateljstvu. Gre za korist stare Evrope, gre za mir! List pravi, da bo v kratkem razpisal anketo o tem vprašanju in pozval odlične francoske osebnosti, da se izjavijo.

Odkritje nove zarote v Sofiji

Beograd, 13. junija. p. Iz Sofije poročajo, da je policija odkrila novo zaroto z namero, da napade zapore in osvobodi zaprte politične osebnosti. Sodi se, da je zarota bila dobro organizirana in da so bili podkupljeni vsi kaznilniški pazniki. Izpodkopali so pod zemljo tudi hodnik v dolžini 30 m, po katerem naj bi aretiranci ubežali.

Smrtna nesreča bavarskega finančnega ministra

Monakovo, 13. junija. d. Včeraj se je smrtno ponesrečil finančni minister dr. Krausneck. Hotel je posetiti svojo ženo, ki leži v tukajšnji kliniki. Ko je mislil vstopiti v cestno železnico, mu je spodrsnilo, ter je padel tako nesrečno, da si je zlomil vrat, hrbtenico in noge. Ker ni imel pri sebi nikakih dokumentov, ga niso niti spoznali. Prepeljali so ga v kliniko, kjer je pet minut nato ob 3. popoldne kot neznanec umrl. Ker ga dolgo ni bilo domov, so začeli sinovi za njim povpraševati. Obrnili so se tudi na min. predsednika dr. Helda, ki je takoj uvedel poizvedbe pri policiji. Ko so mu javili, da leži v kliniki neznan mrtvec, ki nima pri sebi nikakih dokumentov, pač pa častni prstan nemškega muzeja, je dr. Held osebno odšel v kliniko in na svojo žalost spoznal v mrtvecu svojega ministrskega kolego. Pokojni dr. Krausneck je bil rojen oktobra 1875. v Bayreutu. Bil je na glasu kot finančni strokovnjak ter bil 27. marca 1920 imenovan za državnega podtajnika v finančnem ministrstvu. Po odstopu ministra Kochlerja 16. junija 1920. je postal finančni minister. Tragična smrt dr. Krausnecka je vzbudila v Nemčiji splošno sočutje.

Pismo iz Italije

Devetletnica potopitve «Szent Istvana». — Italija zahteva hvaležnost Srbov. — Pomembne inspekcije mornariških generalštabnikov.

c. d. — V Italiji, 10. junija.

V svetu je navada, da se praznujejo obletnice važnih dogodkov vsako leto kot državni prazniki, kakor n. pr. v Jugoslaviji praznik narodnega in državnega ujedinjenja. Za druge dogodke pa je navada, da se praznuje morda petletnica, desetletnica, petindvajsetletnica, stoletnica, toda da bi se kdo spominjal nekega dogodka, čigar obletnica se ni nikdar praznovala, kar hipoma po — devetih letih: kaj takega je mogoče edinole v fašistični Italiji.

Komu je vobče mar, da je točno pred devetimi leti neka italijanska torpedovka ali motornica potopila s torpedom tedanjo avstrijsko bojno ladjo «Szent Istvan»?!

Italijani so pač med slavnimi čini svoje vojne mornarice za časa svetovne vojne vedno navajali med drugimi junaštvi, kakor Miljskim zalivom pri Trstu, Bakrom in Pulo tudi Premudo, dalmatinski otočič južno Lošinja, ali kake obletne proslave tega premudskega junaštva, kakor tudi ne ostalih, pa ni bilo nikoli. Sedaj, ob devetletnici potopitve «Szent Istvana», pa so vsi italijanski listi polni tega dogodka in njegove devetletnice. Človek se mora v resnici nehote vpraševati, čemu vsa ta bombastična proslava devetletnice dogodka, ki je že zdavnaj pozabljen in je bil ravno tako brezpomemben za potek in uspeh svetovne vojne, kakor je bila brezpomembna potopitev avstrijske vojne ladje «Wien» v Miljskem zalivu pri Trstu, kakor je bila brez vsakega pomena ona D' Annunzijeva «beffa di Buccari» — «bakarska šala» — in brez vsake vrednosti potopitev bojne ladje «Viribus Unitis» v pulski luki, ko bivša avstrijska mornarica že ni bila več avstrijska, sovražniška. Čemu so izvlekli ta dogodek na dan prav sedaj?!

Tekom zadnjega meseca sem priobčujejo italijanski listi razne nazorno s podobicami opremljene statistične primerjave bivše avstrijske in italijanske vojne mornarice za časa svetovne vojne: začetno obojestransko stanje, obojestranske izgube, izgube italijanske trgovinske mornarice, žrtve Italije na morju za skupne cilje zaveznikov. Prav posebno pa se je podčrtaval neki statistični izkaz, ki naj bi pokazal svetu, a predvsem seveda «nehvaležnim balkanskim barbarom», koliko je storila Italija za rešitev preko Albanije pribegle srbske vojske v času od meseca decembra 1915. do meseca aprila 1916. leta. Nazorno je tu pokazano — Italijo «zaznamuje parnik, ki je v razmerju napram Franciji in Angliji, kakor prekooceanski velikan napram dvema škatlicama obrežne plovbe — da je Italija uporabila za rešitev srbske vojske 130 tisoč ton tonelaže, dočim pa sta je Francija in Anglija le 43.000, oziroma 50 tisoč. Italija je uporabila 45 parnikov, ki so napravili 202 vožnji in prepeljali okoli 115.000 mož, 10.000 konj in raznega materijala, dočim pa je 25 francoskih parnikov napravilo 101 vožnjo, 11 angleških pa 19 voženj in so skupno prepeljali okoli 70.000 mož. Italijanske vojne ladje so v zaščito teh prevozov napravile 584 križarjenj, francoske 340 in angleške 235. Zaključek: «Organizacija zaščite in prevoza 185.000 beguncev je bila odkazana italijanskim pomorskim oblastim in 115.000 ljudi je bilo rešenih na krovu italijanskih ladij.» Na dan kraljevega prihoda v Trst, 24. majnika tega leta, pa je prinesel tržaški «Piccolo della Sera» sliko našega kralja, tedanjega regenta, v Rimu, ko je prišel «prosit pomoči za srbske begunce».

Sedaj lahko razumete, zakaj vsa sedanja glorija italijanske mornarice in njenega vojaštva!

Neka pogajanja so na vidiku! Italija išče hvaležnost za svoje «dobrote»! In moč italijanske mornarice naj bi tudi imponirala tistim, ki nimajo drugega ko par starih torpedovk s «poškrobljenimi mornarji avstrijskega tipa» in nekoliko avstrijskih častnikov, ostankov «k. u. k. Kriegsmarine», kar vse skupaj tvori jugoslovensko «ratno mornarico» — «kugo čisto italijanskega Jadrana», kakor je te dni pisalo glasilo primorskega fašizma, «Il Popolo di Trieste». Evo, vidite! Kaj naj pomenijo ti «k. u. k. Marinekriegsbrüderji» nasproti slavni, nepremagljivi italijanski vojni mornarici, ki z dvema motornicama potaplja dreadnaughte! . . .

Včeraj pa je dospel v Trst načelnik generalnega štaba italijanske mornarice, admiral Acton.

Ni prvikrat, da prihajajo taki visoki mornariški gospodje v Primorje. Bilo je 16. m. m., ko je dospel v Pulo poveljnik jadranskega italijanskega vojnega brodovja, admiral eskadre Conz. Ostal je tedaj v Puli štiri dni. Ogledal si je seveda predvsem ono lahko križarsko divizijo, ki se šele nekoliko tednov stalno nahaja v Puli, kjer ni bilo prej razen par torpedovk nobene vojne ladje, a potem si je v spremstvu načelnika generalnega štaba jadranskega brodovja, poveljnika pomorske obrambe in nekega ženijskega polkovnika ogledal vse pulske utrdbe na suhem in na otokih, od Poreza do Barbarige, utrdbe, ki jih je Italija že prepustila razpadu, ki pa jih sedaj, kakor vse kaže, namerava obnoviti. Inspekcija admirala Conza je bila zelo temeljita. A sedaj, po štirih tednih, pa prihaja za njim admiral Acton, načelnik generalnega štaba vojne mornarice, ki si ogleduje tržaške ladjedelnice in laške naprave in odpotuje iz Trsta v Pulo, kjer je na dnevnem redu ponovna kar najtemeljitejša inspekcija vseh mornariških naprav in utrdb.

Jasno je tako, da se je italijanska mornariška uprava začela zopet živo zanimati za Pulo, doslej popolnoma opuščeno kot mornariško oporišče in utrjeno vojno pristanišče, in iz krogov, ki so v zvezi z vojno mornarico, se izve, da ni več daleč čas, ko bo Pula i za Italijo isto, kar je bila za Avstrijo, da je popolnoma gotova stvar, da se začno pulske utrdbe v kratkem popravljati in predelavati in da tudi sedanja lahka divizija ne ostane sama!

Kam vse to meri, pač ni treba še posebej pojasnjevati, saj govori dovolj jasno zemljepisni položaj Pule. In da z vsem tem niso zvezani ravno najiskrenejši prijateljski nameni, bo menda tudi vsakdo verjel!

Resnost angleško-ruskega konflikta

Sovjetski vojni minister računa z možnostjo vojne v dveh letih ali pa že v par mesecih. — Nemška sodba o sovjetski armadi

Moskva, 13. junija d. Tu se je vršilo veliko delavsko zborovanje, na katerem je govoril tudi vojni komisar Vorošilov. V svojem govoru je naglasil, da je Rusija stopila v dobo, ki prinaša vedno večje sovražnosti sovjetski ureditvi države. Ne samo Anglija, marveč tudi cela vrsta drugih držav, s katerimi ima Rusija trgovinske stike, smatra sovjetsko unijo le kot epizodo, ki bo prej ali slej likvidirana. Glavno akcijo proti sovjetski Rusiji vodi vsekakor Anglija, kar dokazujejo tudi najnovejši dogodki in odkritja o angleški špijonaži. Toda prelom odnošajev med Anglijo in Rusijo ni rodil onih uspehov, ki jih je Anglija z vso gotovostjo pričakovala. Nemčija, pa tudi Francija, Italija, Poljska in balkanske države so izjavile, da ostanejo strogo nevtralne. Izkazalo se je, da Anglija sama ni dovolj močna, da bi lahko vodila vojno proti Rusiji. Četudi danes ni računati z vojnimi zapletljaji, si ne smemo prikrivati, da lahko pride do vojne v enem ali dveh letih. Sedaj, ko napadi, atentati in bombe niso ničesar dosegli, bo Anglija nedvomno skušala organizirati skupno fronto proti Rusiji, če ne že vojaško, pa vsaj gospodarsko. Vselej moramo biti pripravljeni, da pripravlja Anglija vojni napad, ki lahko pride v enem ali dveh letih ali pa že v nekaj mesecih. Rdeča armada je pripravljena, da vsak napad z uspehom zavrne. Prav tako pa so potrebne tudi energične priprave v zaledju, da ne bo trpela gospodarska obnova v slučaju vojnega konflikta.

Berlin, 13. junija l. »Vossische Zeitung« piše o govoru komisarja Vorošilova: Komisar za vojno je imel bojevit govor, ki priča o resnosti položaja. Nič ne prikriva, da računa z možnostjo, da izbruhne oborožen konflikt v dveh letih ali pa že v par mesecih. To zavisi seveda od tega, kdo bo sovražnik Rusije, s katerim se bo treba boriti. Sovjetsko javno mnenje misli, da bo skušala Anglija udariti na Rusijo s tujimi četami, v prvi vrsti s poljsko armado.

Rusija je že leta 1920 prestala eno vojno; problematično je, če je rdeča armada danes sposobnejša kakor takrat. Vsekakor je Rusija danes dobro podkovana za državljansko vojno ter je politično izšolana. Vendar še ni bila preizkušena njena vojna moč proti kakemu zunanjemu sovražniku. Dvomljivo je, če se bo rdeča vojska lahko držala v dolgi defenzivni borbi z zunanjimi nasprotniki.

Moderna vojna je tudi industrijalna vojna. Čeprav Rusija razpolaga z neizčrpnim človeškim materijalom, vendar se ne sme pozabiti, da se njena industrijalna pripravljenost lahko nenadoma izčrpa, kakor so v zadnjih letih priznali odlični politiki in gospodarji Rusije. Poleg tega bi predstavljala transformacija ruske mirovne industrije v vojno industrijo velikanski riziko ter bi sama povečala napetost, ki že sedaj obstoja med deželo in mestom, kar najbolj vznemirja vprašanje sovjetske države. Taka preobrazba bi nedvomno samo povečala današnjo napetost.

Nespremenjen položaj na Kitajskem

London, 13. junija. (lo.) Visoki komisar v Egiptu lord Lloyd nadaljuje pogajanja z egiptsko vlado glede vprašanja kontrole egiptske armade. Parlamentarni tajnik za zunanje zadeve Locker Lampson je danes izjavil v spodnji zbornici, da pride v kratkem z Egiptom do sporazuma.

Nato je Locker Lampson podal pregled vojaškega položaja na Kitajskem. Po zadnjih poročilih štejejo vojaške sile Ankuočuna 180.000 mož in držijo v splošnem črto Liučeng, Tientsin, Pukov in Kaifong severovzhodno Rumene reke in severozapadno Čangčova z defenzivnim krilom na železnici Hankov-Peking.

Kantonske čete so v stiku z Ankuočunom na raznih točkah in reorganizirajo svoje čete za nadaljni pohod. Njih sile so močne 130.000 mož. Čete severnega generala Fengtiena dobivajo ojačenja iz Mandžurije. Šangtunske čete v celoti dezertirajo k sovražniku, tako, da je fronta v Šantungu Tientsin-Pukov popolnoma brez vsake obrambe.

V Šantungu je le nekaj sto Rusov, ki so koncentrirani na južnem bregu Rumene reke. Nacijonalistične čete oprezno prodirajo proti severu. Poroča se, da se pogajanja med severnimi in južnimi četami nadaljujejo, vendar pa dosedaj brez pozitivnih rezultatov. Sunčuanfang se umika proti Šangčungu. Vojaški guverner pokrajine Šansi Jenšišan je prestopil h kantonskim četam. V okolici Hankova je vojaška situacija nespremenjena.

Fašistični kazenski zakonik

Rim, 13. junija. d. Te dni je bil dokončan osnutek novega kazenskega zakonika, ki sloni na principih fašističnega režima in v veliki meri povečava pojem avtoritete. Vse zaporne in denarne kazni so zelo zvišane. Novi zakonik predvideva tudi celo vrsto novih deliktov v smislu današnjega juridičnega pojmovanja fašistične Italije ter predvideva kot najvišjo kazen smrt na vešalih.

De Pinedov povratek

Rim, 13. junija. s. De Pinedo je popoldne ob 17. prispel v Barcelono. V Rim se bo najbrže vrnil v četrtek ali petek. Pristal bo v Ostiji. Letalca bodo sprejeli z velikim slavljem.

Prevoz kosti jugoslovenskih vojakov na Češkem

Praga, 13. junija. h. Danes ob 10. so pripeljali v Prago velik transport zemskih ostankov onih jugoslovenskih vojakov, ki so umrli med svetovno vojno v čeških bolnicah in ujetniških taboriščih. V Pragi so se ob tej priliki vršile na kolodvoru velike svečanosti, pri katerih so se oblasti, korporacije in prebivalstvo poklonili manom umrlih mučenikov. Iz Prage prepeljejo kosti v skupno grobnico v Jindrichovicah pri Falknovu. Grobnico si je pred svojim odhodom iz Češkoslovaške ogledala tudi jugoslovenska kraljica Marija, ki je položila v grobnici krasen venec.

Zanimiva tajna preiskava v Zagrebu

Zagreb, 13. junija. n. Tu se je v največji tajnosti vršila preiskava zaradi neke anonimne prijave, da se na Stjepana Radića pripravlja atentat. Državno pravdništvo te preiskave ni moglo izvršiti z uspehom, temveč je stvar včeraj izročilo zagrebški policiji. Sedaj šef kriminalnega odseka Platzer s svojimi uradniki vodi preiskavo v tej smeri. Čuje se, da je v preiskavo vpleten neki uradnik, ki je bil nameščen pri velikem županu. Detajli se ne morejo izvedeti. Stvari so prišli na sled potom nekih aktov, ki so bili pisani s pisalnim strojem. Ta uradnik se menda imenuje Muževič.

Radikalska skrb za Zagreb

Zagreb, 13. junija. n. Danes popoldne je bila seja občinskega sveta. Edini radikalski zastopnik v občinskem svetu, bivši pokrajinski namestnik dr. Čimić je izzval veliko veselost s svojo interpelacijo na zagrebškega župana. Vprašal je župana, ali je že storil kake potrebne korake za zaščito mesta Zagreba pred vojno nevarnostjo in metanjem bomb s strupenimi plini. Ta njegova interpelacija je med občinskimi svetniki izzvala burno veselost. Tudi župan je na to interpelacijo odgovoril v komičnem tonu in rekel, da je lepo od dr. Čimića, da tako motri svetske dogodke in pričakuje napada na Zagreb s strupenimi bombami, da pa naj bo pomirjen, ker bodo za obrambo Zagreba vsekakor zadostno poskrbeli naši vojni krogi.

Zaključek kongresa obrtnih udruženj

Beograd, 13. junija. p. Danes je bila v dvorani Kola srbskih sester končna seja kongresa državne zveze obrtnih udruženj iz vse kraljevine. Prisotnih je bilo nekoliko delegatov iz Srbije, Hrvatske, Slovenije in Bosne. Na koncu so bile sprejete resolucije, v katerih so vsebovani vsi stavljeni predlogi. Predsednik odbora ostaja še nadalje Voja Janković iz Beograda.

Plinska razsvetljava v Beogradu

Beograd, 13. junija. p. Občina je sklenila, da uvede v Beogradu plinsko razsvetljavo. V to svrho so se uvedla pogajanja z inozemskimi tvrdkami.

Melijoracijski krediti

Poljedelski minister g. Svetozar Stanković pripravlja »Uredbo o melijoracijskih kreditih«.

Člen 1. te uredbe pooblašča ministra financ, da najame dolgoročno posojilo efektivnih 600 milijonov dinarjev, za katere lahko zastavi dohodek razredne loterije. To posojilo naj se uporabi za posojila izključno le vodnim zadrugam za melijoracijo na vodoplavnem, podvodnem ali močvirnem zemljišču. Posojila bo dovoljeval minister za poljedelstvo, ki bo predpisal obrestno mero in amortizacijski načrt. Vodne zadruge bodo po izvršenih delih, a vsaj po dveh letih po prejemu posojila začele z odplačili anuitet. Člen 6. predvideva, da tam, kjer so dela nerentabilna, razliko plača država. Člen 7. določa, da se njih kvota anuitet utrjuje potom davkarij in ima prednost pred vsemi terjatvami takoj za državnim davkom. Neiztirljiva kvota se razdeli na ostale zadružnike. Člen 10. predvideva, da potom teh posojil melijorirane površine ne padejo pod agrarno reformo do amortizacije posojila, v kolikor pa je agr. reforma že prevedena, rešuje agrarne odnose minister poljoprivrede

G. minister poljoprivrede je v »Vremenu« že označil svoj program, kamor je uvrstil tudi izsušenje ljubljanskega barja (16.000 ha, stroški 30 milijonov dinarjev) in Cerkniškega jezera (2345 ha, stroški 1.500.000 Din). On ceni da je vsega zemljišča, ki bi se po državi imelo melijorirati, 1.200.000 hektarjev. S posojilom 600 milijonov dinarjev bi bila urejena približno polovica. — Načrt g. Stankovića je lep, a za enkrat mu manjka stvarna podlaga. Obče pooblastilo čl. 314 finančnega zakona, da sme vlada s finančnim odborom »radi povzdige gospodarstva v državi« sama mnogo ukreniti, ne more nadomestiti ustavnega predpisa, da za posojila in seveda za garancije treba zakon. Stvar je torej odgodena do zasedanja Narodne skupščine.

Treba je tudi sicer ministrov načrt uredbe dobro pregledati, da ne bo primeren samo za prilike v Vojvodini. Takih vodnih zadrug v naših krajih ni, kakor jih imajo tam. Izsuševanje ljubljanskega barja vodi telo, ki je drugače organizirano. Treba torej ali ga prilagoditi vodnim zadrugam, ali pa uredbo spremeniti. Vrhu tega je osušenje barja tesno vezano z regulacijo Ljubljanice in se more le majhen del anuitet pokriti z večjo rentabilnostjo. Elastičnost, ki bi omogočila incijativo in sodelovanje oblasti in občin, bi bila zelo potrebna.

Priporočamo ministrstvu za poljedelstvo, naj se ozira na potrebe vseh delov države in po njih uredi pooblastila v uredbi oziroma v bodočem zakonu o melijoracijah večjih kompleksov.

Politične beležke

Moder branitelj slovenskega gospodarstva

Z ozirom na predpriprave za ustanovitev filijale Drž. hipotekarne banke v Ljubljani, sta intervenirala dr. Žerjav in dr. Budisavljević — kakor našim čitateljem znano — pri ministru za trgovino ter zahtevala, da mora ljubljanska filijala tega državnega instituta plačevati za vloge manj kot 6% ter potem izposojevati denar, ki se tu nabere, našim gospodarskim krogom, pred vsem obrtnikom trgovcem in kmetom po nižji ceni kakor v drugih krajih. Povdarjati moramo, da sta zahtevala, naj ostane denar ljubljanske filijale v Sloveniji ter utemeljevala to zahtevo med drugim s tem, da gospodarske prilike niso v vseh pokrajinah naše države niti od daleč izenačene. Za vsakega ki ima zdrav razum, je jasno, da je šla njih intervencija v prid tistim, ki potrebujejo kredit. Hudo so zamerili posebno Beograjčani; (glej članek g. Jelenića v »Politiki«) dr. Žerjavu, da hoče ustvariti za Slovenijo privilegije, ker hoče prisiliti Drž. hipotekarno banko, da zniža obrestno mero za Slovenijo. Razumemo zamero beograjskih interesentov nikakor pa ne moremo razumeti, da se je tudi v Sloveniji dvignil proti Žerjavu en del Izraela. Najmanj razumljivo pa je govoričenje nekoga, ki obsoja intervencijo dr. Žerjava, v isti sapi pa zahteva za trgovino, obrt in industrijo nižje obresti. Naj mu še enkrat povemo, da ravno to je zahteval dr. Žerjav. Sicer si je dotičnik sam dal spričevalo totalne nevednosti v denarnem poslovanju. Ta modrijan pravi: »Če bi dobili Slovanci za vloge, ki jih vlože v zagrebški ali beograjski podružnici 6%, v ljubljanski pa manj, potem je jasno, da v ljubljanski podružnici sploh ne bi vlagali svojega denarja«. Naj nam bo dovoljeno, vprašati, zakaj Slovenci že sedaj ne nalagajo svojega denarja v Beogradu, kjer bi dobili ne le po 6%, ampak po 10% in še več odstotkov. Slovenci pa vseeno raje nalagajo v Ljubljani, po 5%. Oni že vedo, zakaj. Naj se obrne dotičnik na prvega vlagatelja, ki ga sreča, in ta mu bo že povedal razloge.

Zmaga SDS v Dugem selu

V nedeljo so se vršile v Dugem selu, v znani Radićevi trdnjavi, volitve petero občinskih odbornikov. Volilna agitacija je bila izredno živahna. Radićevci so napeli vse sile, da popravijo razmajane pozicije. Radićeva stranka je poslala kar svojega podpredsednika Josipa Predavca, da prisostvuje volitvam in da izvede agitacijo. Vse to ni zaleglo, zmagala je lista SDS. Postavljene so bile tri liste: SDS, radićevcev in neodvisnih združenih Hrvatov. Lista SDS je prejela 149 glasov, združeni Hrvati 88, dočim so radićevci padli na borih 48 glasov. Pri zadnjih volitvah so radićevci dosegli 108 glasov. Zvečer so bile po Dugem selu manifestacije. SDS je zasedla vseh pet izpraznjenih mest.

Klerikalna akrobatika — «Slovenčeve» zafrkacije zasebnih nameščencev

Razglas, ki smo ga posneli po »Uradnem listu« in ki se nanaša na nov dohodninski davek zasebnih nameščencev, je pokazal SLS v pravi luči. Ko je bila pomladi v vladi, je širokoustno obljubljala, da bo predvsem razbremenila preobdavčeno Slovenijo Mesto olajšav in velikih del pa je prinesel klerikalni državni proračun nepričakovano razdejanje najvažnejših socijalnih ustanov in nove davke. Med temi je kot najokrutnejši davek na dohodnino drž. nameščencev, da ne govorimo o brezdušnih redukcijah na železnici, ki so posledica klerikalnega »državnega gospodarstva«. »Slovenec« je tedaj poročal o »izjemnem položaju Slovenije«, v resnici je mislil na predstoječe redukcije, na socijalno demokracijo, na brezuspešno delovanje klerikalnih ministrov in na novi dohodninski davek zasebnih nameščencev. Tozadevni **uradni razglas finančne delegacije** smo ponatisnili v informacijo in v ravnanje. »Slovenec« je označil naš ponatis, **kot hujskanje zasebnih nameščencev!«** Bahato piše, da SLS radi tega davka »ne bo izgubila nobenega pristaša«! ter nadaljuje: »Vsak politični analfabet ve, da zahteve po novem davku niso postavili poslanci in ministri SLS, ampak finančni minister«. Pozabil je pristaviti, da so klerikalni poslanci in ministri vsi kot en mož glasovali za ta proračun in da ne bi bil sprejet ako bi glasoval proti. To je ravno tako kakor če bi se razbojnik zagovarjal s tem, da ni njegova glava kriva, če so njegove roke ubijale in ropale. Ali naj se ob vsaki priliki vrnemo k politični abecedi, da nosi namreč vsaka stranka, ki glasuje za proračun, popolno politično odgovornost, tudi v slučaju, da finančni minister ni njen pristaš.

Ravnotako nevzdržne so ostale trditve »Slovenca«: »Hujskarija pa je značilna še z druge strani. V Sloveniji imajo splošno vsi zasebni nameščenci take pogodbe, da plača delodajalec tudi vse davščine in jih ne odteguje pri mesečnih plačah«. Kaj pravi razglas finančne delegacije, ki je v tem oziru bolj merodajen, kakor pa pavšalni »Slovenec«. »Za plačilo davka jamčijo službodajalci, ki ga smejo odtegovati od prejemkov ob izplačevanju«. SLS je sprejela v državni proračun ne samo nov dohodninski davek zasebnih nameščencev, nego tudi pooblastilo delodajalcem, da ta davek lahko odtegujejo od plač delojemalcev! Ali ne bo zopet konsument, torej širša javnost, mali človek, siromašni sloj, ki bo upošteval nov dohodninski davek zasebnih nameščencev? Ali je morda tudi to »razbremenitev Slovenije« in »izjemen položaj Slovenije«?

Sv. Pribičević v Baniji

Za pravoslavne binkoštne praznike je Svetozar Pribićević priredil pardnevno turnejo po Baniji in obiskal med drugim Petrinjo, Glino in Virginmost. Vsi shodi, ki jih je Pribićević priredil v teh krajih, so se vršili brez incidentov, in so dosegli velike uspehe. Poročevalci raznih listov so ugotovili, da se povsod opaža napredovanje SDS. Na shodih je govoril tudi posl. Gligorije Božović. V Glavičanah je bil odkrit spomenik pokoj. Vasi Pribićeviću, očetu Svetozarja Pribićevića.

Manifestacija slovanske vzajemnosti na kongresu inženjerjev v Zagrebu

Zagreb, 13. junija.

Včeraj je bil v Zagrebu otvorjen II. kongres slovanskih inženjerjev in VIII. redna glavna skupščina Udruženja jugoslovenskih inženjerjev. Oba kongresa, ki sta skupna prireditev, sta se razvila v veličastno manifestacijo slovanske vzajemnosti. Kongresa se udeležujejo poleg jugoslovenskih inženjerjev, ki so zastopani iz cele države, tudi številni delegatje iz Češkoslovaške, Poljske in Bolgarije. Večji del gostov je dospel že v soboto ponoči. Iz Beograda je prišlo 120, iz Splita 17, iz Ljubljane 42, iz Skoplja 25, iz Sarajeva 25 delegatov itd.

Kongres je bil otvorjen včeraj dopoldne ob 9. v veliki dvorani Hrvatskega glasbenega zavoda. Otvoritve so se udeležili tudi številni zastopniki lokalnih oblasti in korporacij, tako v imenu zagrebške občine župan arh. Heinzl, zastopnik vlade načelnik ministrstva za javna dela gosp. Novaković, rektor zagrebške univerze dr. Ernest Miler, češki, avstrijski in španski konzul ter predstavniki številnih gospodarskih in drugih korporacij.

Kongres je otvoril predsednik Udruženja jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov inž. Kiril Savić, ki je v svojem pozdravnem nagovoru naglasil, da obstoja poleg pisanega programa še drugi program, a to je slovanski, ki ga nosimo v duši. Za njim je načelnik zagrebške sekcije inž. Stipetić pozdravil goste kot gostitelje, izmed navzočih predstavnikov pa je prvi izrekel pozdrav zagrebški župan gosp. Heinzl.

Burno pozdravljen je povzel besedo generalni tajnik federacije slovanskih inženjerjev František Pičman, naglašujoč potrebo slovanske solidarnosti. Živahno aklamirani so nato pozdravili kongres v svojem maternem jeziku v imenu Poljakov gosp. Lavoslav Rybicki iz Lvova, v imenu ruske delegacije gosp. Sergije Maksimov, v imenu Bolgarov inž. Gudev in v imenu Čehoslovakov gosp. Otokar Kolinski. Posebno živahne ovacije so spremljale govor bolgarskega delegata gosp. Gudova, ki je izročil jugoslovenske pozdrave bolgarskih inženjerjev. Naglasil je, da je cilj slovanske politike, živeti v miru in blagostanju. Ljubimo svobodo in zanjo umiramo in zato je potrebno, da s skupnimi močmi delamo za srečo celokupnega slovanstva.

Po tej oficijelni otvoritvi je pričel kongres s svojim delom Po sprejetju poročil posameznih funkcijonarjev so bile izvoljene posamezne sekcije, ki bodo razpravljale o poedinih vprašanjih dnevnega reda. Izvoljene sekcije so se popoldne ob 3. sestale v dvorani tehnične fakultete, kjer so nadaljevale razpravo. Ob 9. zvečer se je vršil prijateljski sestanek v Gradskem podrumu.

S kongresa so bile poslane pozdravne brzojavke kralju Aleksandru, bolgarskemu kralju Borisu, predsedniku ČSR dr. Masaryku in predsedniku poljske republike Moščickemu. V vseh brzojavkah se naglaša, da so se zbrali delegatje v Zagrebu, da ne razpravljajo samo o tehnični in materijelni kulturi poedinih slovanskih držav, marveč, da pospešijo kar najožje zbližanje vseh bratskih slovanskih narodov.

Danes dopoldne se je nadaljeval kongres v kemijski dvorani tehnične fakultete. Popoldne so si ogledali gostje industrijska podjetja v Zagrebu in priredili kratke izlete v zagrebško okolico.

Sokol

Poziv vsem sokolskim župam in društvom! Ponovno prosimo, da naj se nam pošljejo takoj prijave za zlet, sicer bomo primorani odklanjati vsako odgovornost za točnost in red. Zletne znake po 20 Din komad, naj naroče društva direktno takoj, istočasno z znaki pa tudi potrebno število železniških legitimacij. Vsa ta naročila pošljemo po poštnem povzetju, na kar opozarjamo vsa društva. Vsi dopisi, namenjeni na Zletni odbor, naj se pošiljajo izključno na naslov, Ljubljana, Tabor. — Zdravo! — **Zletni odbor V. pokrajinskega zleta JSS.**

V Slovenjgradec! Na praznik 16. t. m. ima koroško okrožje župe Maribor v Slovenjgradcu svoj okrožni zlet. Društva tega okrožja so vsa manjšinskega značaja, torej potrebna čim večje podpore. Načelstvo župe poziva društva, da opozorijo svoje članstvo na to prireditev. Društva na progi Maribor-Dravograd naj uporabijo vlak, ki odhaja iz Maribora ob 5.38. Iz Slovenjgradca se vrača ob 18.42. Na svidenje! — **Načelstvo župe Maribor.**

40letnica sokolskega društva v Novem mestu. Da bo mogel zletni odbor svoje posle uspešno izvršiti, opozarjamo vsa bratska društva in napredno občinstvo, ki se hoče udeležiti proslave naše 40letnice, da se sprejemajo prijave za prehrano, prenočišče in banket najkasneje do 5. avgusta t. l. — Zdravo!

Uraniia zelenilo

preizkušeno sredstvo proti kislemu črvičku na trti se dobiva v drogeriji »Sanitas«, Celje. (Za dobavo je potreba vedno oblastno dobavnico za strupe!) 6996-a

Naši kraji in ljudje

Srečna občina novosadska

Novosadske novine prinašajo izredno senzacijo, ki se zdi v današnji dobi kakor bajka, ako ne bi izvirala direktno z verodostojnega mesta. Računski oddelek novosadske občine namreč objavlja, da izkazujejo zaključki računov za poslovno l. 1926 računskega prebitka reci in piši: 2,994.019 Din 50 p., torej približno 3 milijone dinarjev.

Posledica tega krasnega profita bo, da se bodo občinske dajatve, ki so doslej znašale 85 %, znižale za 67 % na celih 18 %. Zasluga pripada višjemu magistratnemu knjigovodji Milošu Vučetiću, ki je znal prebitek pridobiti na ta način, da so občinski dohodki prinesli 869.170.04 Din več, kakor se je lani predvidevalo, dočim so se izdatki znižali za 2,124.849.50 Din.

Vučetić je že v soboto predložil občinskemu svetu razveseljivi rezultat računskih zaključkov, včeraj pa je računska komisija začela proučevati zaključke in je pričakovati, da bodo novosadski meščani že v juniju deležni velikega znižanja občinskih dajatev.

Vajeniška in pomočniška razstava v Mariboru

Maribor, 13. junija

V nedeljo dopoldne je v dvorani pivovarne »Union« otvoril imenom Slovenskega obrtnega društva v Mariboru njegov predsednik, knjigovez g. Miha Vahtar razstavo obrtnih vajencev in pomočnikov, ki je po svoji dovršenosti uprav presenetila mariborsko javnost. Naše oblasti in številne korporacije so posvetile otvoritvi vso pozornost in tako je mogel g. predsednik pozdraviti celo vrsto najodličnejših reprezentantov, med drugimi: zastopnika velikega župana dr. Pfeiferja, poveljnika mesta polkovnika Spašića, podžupana mestne občine dr. Lipolda, predsednika Zveze obrtnih zadrug Franjo Bureša, predsednika Zveze trgovskih gremijev Vilka Weixla, delegata Trgovsko-obrtne zbornice v Ljubljane dr. Windischerja, obrtno zadružnega komisarja pri velikem županu ing. Založnika, oblastnega poslanca Viktorja Grčarja, zastopnika sreskih poglavarjev dr. Vrečarja, zastopnike novin, raznih zadrug itd. Pozdravili so za velikega župana dr. Pfeifer, za Trgovsko-obrtno zbornico dr. Windischer, nakar je s primernim govorom o važnosti obrtnega stanu imenom občine otvoril razstavo podžupan dr. Lipold.

Zastopniki oblasti in drugi vabljeni gostje so si ob spremstvu voditeljev Slovenskega obrtnega društva in učiteljstva obrtno nadaljevalnih šol ogledali izdelke naših vajencev in pomočnikov, ki so vedno vnovič vzbujali začudenje s svojo izredno dovršenostjo. Razstava kaže veliko inteligenco mlade obrtniške generacije in moderni duh, ki preveva njene učitelje v šoli in delavnicah. Gostje so občudovali tako risarske in slikarske izdelke, kakor tudi ročne obrtne. Oboje zahteva seveda primerno predizobrazbo in je zato pravilna zahteva, da sprejemajo obrtniki za vajence le takšno mladino, ki je dovršila vsaj nekaj meščanskih ali srednjih šol. Manj podkovani ovirajo napredek izobraženejših in težko borbo za obstanek obrtnikov v sedanji krizi, ker morejo zmagovati le oni, ki so na vrhuncu solidnosti, kakor tudi neštetih drugih pogojev, ki jih zahteva današnja publika od obrtniških izdelkov.

Smotrena vzgoja obrtnega naraščaja pa je ravno v Mariboru tudi velike nacijonalne važnosti. Poglejmo samo v oddelek vajencev delavnice državne železnice, ki nam je prej dolga desetletja sistematično ubijala mladino in ustvarjala kadre nemško mislečih kvalificiranih delavcev naše krvi. Lepi slovenski izrazi raznih strojnih delov iz metalne stroke slovenskega Mariborčana, ki je poznal naše prejšnje razmere, uprav ganejo. Šele generacija iz teh šol nam bo ustvarila tudi gospodarski jugoslovenski Maribor, pa naj že pripada tej ali oni politični stranki. Čutila in mislila bo samo jugoslovensko. Mnogo prej se bo seveda zgodilo to, če bo moglo naše Slovensko obrtno društvo tudi oživotvoriti svojo prelepo idejo »Obrtniškega vajenškega doma v Mariboru«. Dolžnost vlade in javnosti je, da podpre obrtništvo tu in pri njegovi težnji za prirejanje takih razstav.

Letos je razstavilo 189 vajencev najrazličnejših strok in 69 pomočnikov. Že prvi dan, v nedeljo, je obiskalo razstavo nad 3.000 oseb, med temi zelo mnogo kmetskega ljudstva iz okolice. Z užitkom si bo ogledal razstavo vsak meščan in bi res priporočali vsej javnosti, da pogledajo, koliko je zmogla inteligenca naše obrtne mladine in njenih vzgojiteljev, obrtnih mojstrov ter zlasti tudi naših požrtvovalnih učiteljev obrtno nadaljevalne šole. Prejšnji Maribor bi nikdar ne bil zmožen, ustvariti kaj takega ali podobnega in tega tudi poskuša ni.

a. f.

Branjevka s prerezanim vratom

Krvav roparski napad v Trnovem

Ljubljana, 13. junija

Snoči je prevzelo prebivalce trnovskega predmestja strašno razburjenje. Kljub pozni uri, blizu polnoči, so se odprla okna zlasti onih hiš ob strugi Ljubljanice, na Trnovskem pristanu in na Krakovskem nasipu. Na cesti so se zbirale gruče ljudi, ki so tekale ob obrežju gor in dol. Ljudje so se živahno gestikulirajoč spraševali med seboj in govorili o strašnem dogodku:

»Umor? Poskušen roparski umor!«

Senzacija je bila do jutra znana že po vsem mestu. V Ljubljani se že nad pol leta ni pripetil tako ogaben krvav zločin. Zadnji roparski umor beleži kronika v novembru l. l., ko so našli v Rožni ulici mrtvega sejmarja Karla Primožiča. Snoči pa je postala žrtev roparskega napadalca

67-letna branjevka Jerica Ažman,

stanujoča v mali zidani baraki na Trnovskem pristanu št. 3, nasproti Naglasovi tovarni pohištva.

Ažmanova se je snoči vrnila okrog tričetrt na 23. domov. Prej se je nahajala v družbi svoje prijateljice V. v kinu Matici. Pred barako se je poslovila od prijateljice, stopila sama v svoj lokal ter prižgala luč. Kmalu za tem, ko je bilo na ulici že vse tiho, je nekdo potrkal na vrata barake. Ažmanova je odprla in vstopil je

21letni delavec Viljem Grah,

njen vsakdanji gost, ki je tamkaj redno kupoval kruh in razne druge jestvine.

Vstopivši gost je zahteval od starke, naj mu da tri steklenice piva in starka mu je takoj postregla. Zaboj s pivom ima navadno v jami v kotu barake. Čim pa se je Ažmanova sklonila do zaboja, je

nenadoma začutila na tilniku krčevit prijem močne roke.

Takoj nato se je zleknila po tleh, kamor jo je vrgel pozni gost. Skušala je kričati, brutalni napadalec pa ji je stopil s čevljem za vrat. V njegovi roki se je zabliskal nož, in hip nato je reva

obležala na tleh v krvi s prerezanim goltancem

Napadalec se je nato v naglici spravil na roparski opravek. Prebrskal je vse predale, kjer pa je našel

le 640 Din gotovine, par zlatih uhanov, srebrno verižico in srebrno damsko uro.

Nato je izginil, ne da bi ugasnil luč . . .

Dobrih pet minut po njegovem odhodu je začul nasproti v Naglasovi tovarni stanujoči upravitelj g. Naglost, da nekdo trka na okno. Skočil je iz postelje in zapazil zunaj kriliti z rokami žensko, v kateri je spoznal Jerico Ažmanovo. Brž je odprl okno in vprašal, kaj želi. Glas pa mu je zamrl v grlu, kajti ves preplašen je zapazil, da

starka močno krvavi in si tišči roke k vratu.

Ažmanova mu je z gesto skušala pojasniti, kaj se je pripetilo. G. Naglost in njegov sin sta nato brez oklevanja pohitela na cesto ter skočila na bližnjo stražnico. Medpotoma sta tudi srečala vojaško patruljo ter jo obvestila o zločinu. Patrulja pa seveda ni mogla kreniti na lov za neznanim zločincem, pač pa so vojaki odhiteli do barake, kjer so spravili Ažmanovo zopet v lokal.

O zločinu obveščeni policijski nadzornik g. Rusjan ter stražnik g. Kavšek sta našla Ažmanovo naslonjeno na stolu,

tiščečo si na vrat brisačo,

s čemer je hotela zadrževati kri. Ker ni mogla spraviti iz sebe niti besedice, ji je nadzornik Rusjan predložil koščék papirja in dal v roko svinčnik. Že blizu omledlevice se je Ažmanova z vsem naporom svojih moči zbrala in s tresočo roko napisala:

»Acetotou delouc.«

Iz Naglasove tovarne so medtem obvestili o zločinu rešilno postajo ter je bila Ažmanova kmalu nato prepeljana v bolnico.

Besedi, ki jih je napisala starka na listek nadzorniku Rusjanu, sta bili za zločinca usodni. Nadzornik je takoj pravilno sklepal, da je zločin zagrešil kdo izmed uslužbencev stavbne tvrdke Alojzija Accetta na Trnovskem pristanu 14. Odšel je takoj s stražniki v hišo, kjer je našel v šupi na senu hlapca Ivana Z. ter Viljema Graha, oba že speča. Takoj je dal oba ukleniti ter ju odvesti na stražnico. Dočim se je Z. obnašal popolnoma mirno, je

Grah kazal sumljivo razburjenje.

Najbolj sumljivo pa je bilo, da je imel na posameznih krajih tudi mokre hlače, kar je kazalo na to, da si je izpiral madeže. Izgovarjal se je, da izvirajo madeži od piva, česar mu pa seveda ni nihče verjel. Sum je bil preveč utemeljen in pri ponovnem zaslišavanju je Viljem Grah tudi res priznal, da je skušal v roparskem namenu umoriti Jerico Ažmanovo. Bil je pozneje tekom noči prepeljan v policijske zapore.

Ažmanovi so v bolnici takoj ustavili kri in jo obvezali. Danes je revica zopet pri zavesti. Zdravniki upajo, da jo bodo potom operacije, ki jo bodo izvršili v nekaj dneh, ohranili pri življenju. Iz previdnosti pa je Ažmanova danes dopoldne napravila oporoko.

Kakor omenjeno, je Ažmanova stara 67 let. Rojena v Logatcu, je že zgodaj ovdovela in se je pečala z branjarijo.

Roparski napadalec Viljem Grah pa je rojen l. 1906 v Zg. Slavečih v srezu Murska Sobota. V Ljubljani je bil zaposlen šele nekaj mesecev kot zidarski delavec.

Stanje Ažmanove je bilo opolnoči zadovoljivo. Zdravniki upajo, da ostane pri življenju.

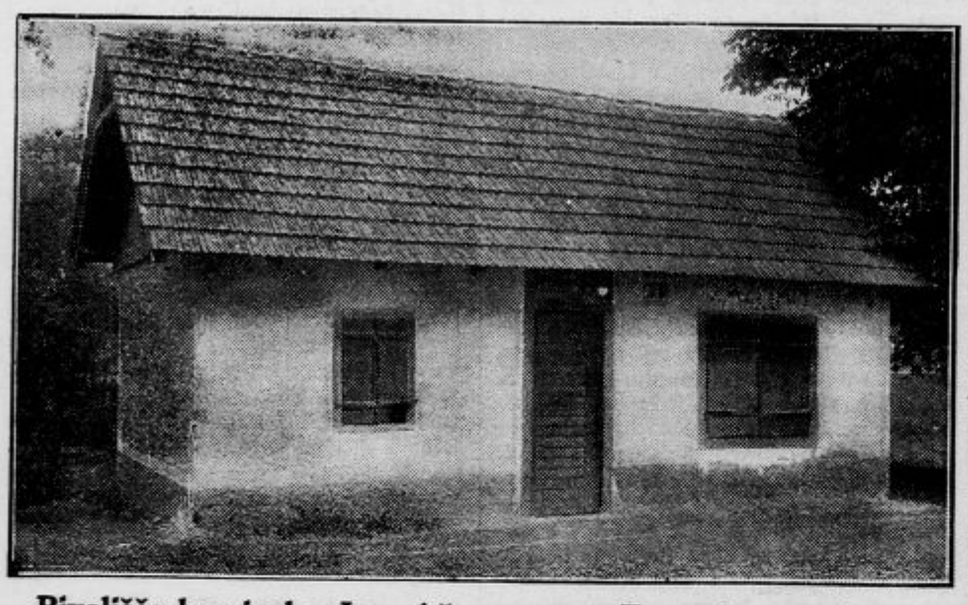

Bivališče branjevke Jere Ažmanove v Trnovskem pristanu

Žrtev plašljivih konj

Litija, 12. junija

Gdč. Preželjeva, ki je prišla danes iz Zagreba na obisk k svojim sorodnikom v bližini Litije, je prisedla na voz nepoznanega voznika. Ko sta bila že v bližini Šmartna, je prišlo nasproti več kolesarjev, ki so vozili z veliko naglico. Da bi se jim voznik umaknil, so dajali znamenja z zvonenjem.

Mladi konji, ki so bili jako plašljivi, so se zvonenja tako prestrašili, da jih voznik ni mogel več obdržati in so zdirjali divje po cesti. Bližal se je že nevarni ovinek blizu Izgorškove hiše. Da se reši pred morebitno katastrofo, se je pognala Prežljeva z voza. Nesreča pa je hotela, da je priletela tako nesrečno na tla, da si je pri padcu zlomila nogo.

Gospodična se nahaja v domači oskrbi, kjer bo prebila svoj dopust na nezaželjen način.

Krvavo plačano vasovanje starega samca

Kranj, 13. junija

Ljubezen na stara leta je najhujša, pravi že stari narodni pregovor. Kadar se vname star panj, ne pomaga nobena pametna beseda. Tako nekako se je godilo tudi upokojenemu železničarju Jakobu Š. v Čirčicah pri Kranju. Mož je star samec, na stara leta pa se mu je zahotelo po družici. Dolgo je izbiral in se oziral po soseski, končno pa mu je ostalo oko na sosedi. Res da ni več mlada, toda starejše ženske in posebno še vdove so bolj izkušene in vedo za vsako bolezen pravo domače zdravilo. Vdova se je tudi že zelo naveličala samotarenja in tako ni bila nenaklonjena Jakobovim ponudbam. Odraslim sinovom in hčeram vdove pa to ni bilo nič kaj po volji, ampak mati si tudi ni dala od otrok predpisovati, kaj sme in kaj ne. In tako je bil Jaka zadnje čase stalni gost pri sosedi.

Tudi v nedeljo zvečer je Jakob kakor po navadi vasoval. Med domačimi se je radi tega, kakor že ponovno, zopet vnel prepir in končno so sinovi vsiljivega snubca postavili okoli polnoči na hladno. Ampak Jaka se ni dal kar tako. Fant, ki vasuje, je vselej najbolj korajžen. In tudi Jakob ni bil drugačen, dasi se njegovi lasje že dolgo več ne kodrajo, marveč lezejo bolj v sivo. Ko je domači sin za njim zaklenil vrata in mu s tem onemogočil povratek v hišo, je Jakoba to tako razkačilo, da je potegnil nož in nastopal srdito. Domačemu sinu je bilo takega izzivanja kmalu dovolj in je hotel priletnemu vasovalcu po fantovsko posvetiti. Popadel je vile in tresnil starca s tako silo po glavi, da se je na mestu sesedel. Šele čez čas se je Jakob zavedel in odkrevsal v bližnji Kranj, da poišče zdravnika. Ker ob pozni uri ni mogel nikogar priklicati, se je končno napotil k orožnikom, ki so ga spremili na rešilni oddelek, kjer so ga obvezali. Prvo pomoč mu je nudil dr. Globočnik.

Poškodovani Jakob ima na glavi težko, precej nevarno rano. Izgubil je toliko krvi, da bi bila lahko vsak čas nastopila katastrofa, če bi prišla zdravniška pomoč le še za četrt ure prepozno. Hoteli so ga poslati v bolnico, toda podjetni Jakob je to odklonil. češ: »Saj sem še mlad, se bom že izlizal!« Včeraj so ga prepeljali na njegov dom. Dogodek je vzbudil v Čirčicah veliko senzacijo in na račun starega samca lete hudomušne opazke. Če ga bo občutna lekcija ozdravila njegove srčne bolezni, pa je seveda drugo vprašanje.

Katastrofa motornega čolna na Dunavu

V soboto proti večeru se je na Dunavu pri Beogradu primerila izredna katastrofa, ki se je odigrala s strahovitimi prizori, kakor v filmu. Z motornim čolnom sta se po Dunavu proti Pančevu vozila dva gospoda in ena dama. Čoln je rezal valove z brzino, ki je frapirala vse kopalce, ki so še polegali ob obali.

Naenkrat je sredi Dunava bruhnil iz čolna dim, začula se je precej močna detonacija in takoj nato se je pojavil plamen. Katastrofa je bila očitna. Ribiška ladja, ki se je nahajala ob obali, je takoj hitela na pomoč. Ribiči so rešili vse tri posažirje. Bili so to bančni prokurist Adolf Weiss iz Subotice, njegova zaročenka iz Pančeva in njen šofer. Ko je motor eksplodiral, je Weiss pograbil svojo zaročenko in jo z lastnim telesom ščitil pred plameni. Pri tem pa je sam dobil strašne opekline, katerim je podlegel, čim so ga ribiči z nezavestno zaročenko in lažje opečenim šoferjem prepeljali na kopno.

Velika tihotapska afera s saharinom

Zagreb, 13. junija

Z današnjim popoldanskim vlakom je orožniška eskorta iz Karlovca prignala v Zagreb tihotapce Teodorja Hopherja rodom Dunajčana, Mihajla Stojanovskega, rodom Poljaka, Ronalda Vizanerja, rodom iz Monakova in Krsto Ristovića, ki je na Dunaju pomagal omenjeni trojici tihotapiti saharin iz Nemčije v Jugoslavijo.

Saharin je navadno potoval iz Monakova preko Ljubljane v Zagreb, Karlovac in Sušak, vedno v istih vagonih br. 23027 in 23034, ki vozita na teh progah. Z najmodernejšimi pripravami so tihotapci napravili luknjo v steni med klozetom in kupejem ter skrili zavojčke s saharinom. Ko jih je končno v Karlovcu izsledil policijski nadzornik Movré, je našel v luknji 50 zavojev po pol kg saharina v skupni vrednosti 70 do 80.000 Din. Saharin so nameravali prodati zagrebškemu kavarnarju Rupčiću.

Tihotapci so imeli izborno organizacijo in številne zaupnike v raznih mestih. Njihovo podjetje je baje finansirala dunajska baronica Lamberg. Videti je, da bo tihotapska afera prinesla še senzacijonalne podrobnosti.

Samo še danes ob 4. ½6. ½8. 9.
veliko monumentalno francosko filmsko delo:
Jakobov vodnjak
(Le puits de Jacobs)
Po romanu Piera Benoita. V glavni vlogi slovita lepotica
BETHY BLITHE.
Veličastni posnetki iz čarobnega Bosspora, Soluna, Aleksandrije, Jeruzalema, Nazareta in Parija.
Telefon 2730. *KINO DVOR.*

Ptujsko gledališče

Prvič je menda doživelo dne 8. junija t. l. naše gledališče čast, da se je v njem vršila dramska krstna predstava. Uprizorila se je drama Antona Cerkvenika »Očiščenje«, tretji del trilogije, katere prvi del je »Vrtinec življenja«, drugi del pa »Greh«.

Tudi ta drama ima za predmet zanimiv sujet iz življenja. Prostitutka zapusti javno hišo s trdnim namenom, da se posveti kakršnemu koli poštenemu delu in poštenemu življenju. Ne najde pa službe, ker jo vsakdo vpraša, kje je doslej službovala. Že omahuje in že čuti, da je ves njen napor zastonj.

V tem duševnem razpoloženju se javi pri akademiku komisarju policije, ki jo je navajal na dobra pota. Da jo reši, da jo vpelje v družbo, premaga predsodke te družbe, se odloči njo poročiti. Obljubi ji celo na prošnjo, da jo ubije v slučaju prehudega trpljenja.

Početkom navidezno zmaguje, na elitnem plesu izsili od svojega šefa policijskega ravnatelja z grožnjami, da pleše z njegovo ženo ter jo s tem uvede v družbo. Tako prisili tudi drugega prijatelja, ki iz strahu pred večjim škandalom istotako pleše z bivšo prostitutko, sedanjo ženo policijskega komisarja. Tako zvana družba, ki je v svojem notranjem jedru nič manj propadla kot prostitutka sama, besni ter je ogorčena radi drznosti. Policijskemu ravnatelju je povedal njegov komisar, mož »očiščenke«, da je ravnateljeva žena imela z njim spolno razmerje, katerega sad je brezdvomno otrok, ki je komisarju popolnoma sličen.

Da se maščuje, skuša ta ravnatelj zapeljati nekdanjo javno poboljšano »očiščenko«. Le - ta pa je v istini poboljšana ter brezpogojno zvesta svojemu možu.

Odkloni vse grozeče in zapeljive ravnateljeve ponudbe ter ohrani čistost žene.

Kljub temu pa niti s svojim lastnim vzglednim novim življenjem niti skupno z možem ni mogla premagati sicer istinito nravno propadle tako zvane oficijelne družbe. Ves trud je bil zaman, predsodki družbe so bili močnejši nego njena čednost, energija, volja in iznajdljivost njenega moža policijskega komisarja. V obupu se vrne k prijateljici v javno hišo, kjer se v eksaltiranem razrutem duševnem stanju zateče h Kristu. V obupu ga sprašuje, kaj ji je storiti. Zdi se ji, da sliši odjek: »Umri.« Ta odjek, ki si ga sama sugerira v brezupnem stanju, ponavlja sama, ga smatra za ukaz Krista ter se zastrupi.

Krivda tragičnega konca leži na lažimorali moralno vseskozi propadle »družbe«. Dejanje se razpleta v 7 slikah, ki se seveda na tehnično modernem odru podajo nagleje nego je bilo to možno na našem odru. Ideja, ki se razvija v tem delu, je omenjena v Tolstega romanu »Vaskresenje« (vstajenje). Vendar je delo vseskozi izvirno. Policijski komisar, ki si je nadel težko nalogo premagati predsodke družbe, je, kakor to pravi avtor sam, nepreračunljiv človek. V početku silen mož velikih načrtov, izgubi pozneje vso silo močne osebnosti. Skuša nadkriliti vse, a pade skupaj kot prazna vreča. Podal ga je gosp. režiser Valo Bratina, ki je bil v energičnem delu uloge še boljši nego v drugem slabotnejšem delu uloge. »Očiščenko« je pravilno podala ga. Gabrijelčičeva, ki je morda bila v prvem delu nekaj pretiha. Občudovali pa smo njeno veliko energijo, da je predržala igro kljub pekočemu zobobolu, ki jo je mučil do omedlevice, katero je pa takoj premagala. To je zmaga duha nad telesom. Policijskega komisarja, debelega, mastnega, vseskozi propadlega a na zunaj skozinskoz gladkega, za prav vsako podlost sposobnega je podal gosp. Kaukler. Mestoma je bila uloga s pridom karikirana.

Naravno je bila podana uloga prijateljice »Očiščenke« po gdč. Wagnerjevi, glede katere je bilo utemeljeno mnenje, da je »hudo zapeljiva«. Uprizoritev je bila podana po najboljših močeh ptujskega odra in temu primerna na umetniški višini.

Uprav izrazita in samonikla pa je bila scenerija. Naš najboljši slovenski inscenator gosp. Valo Bratina je ustvarjal za posamezne slike po avtorjevih idejah dela uprav presenetljive scenerije. S pomočjo stopnišč na odru, izrazitih barvnih efektov, pohištva, n. pr. preprog in pohištva vobče, raznih svetlobnih kompozicij itd., je sceno za sceno zadivljal in presenečal publiko in zlasti tudi gosp. avtorja samega, ki je bil prisoten. Predstava je bila zamišljena kot benefica ge. Gabrijelčičeve in gosp. Kauklerja, ki ju je občinstvo silno živahno aklamiralo ter ju obsulo s cvetjem in venci. Veliko pozornost je posvetilo občinstvo prisotnemu gosp. avtorju Antonu Cerkveniku, ki ga je burno klicalo na oder.

Za naše slovenske razmere je pa prav značilno, da naš Valo Bratina, mož odličnega znanja in zmožnosti, deluje na majhnem ptujskem odru ter tukaj uvaja nove drame na gledališke deske. O ta dolina šentflorjanska!

Dr. T. G.

Kulturni pregled

Gledališki repertoarji

Ljubljanska drama:

Torek, 14.: Zaprto.
Sreda, 15.: »Večni mladenič«. D.

Ljubljanska opera:

Torek, 14.: »Prodana nevesta«. D.
Sreda, 15.: »Brivec seviljski«. Izv. *Gostovanje v Kranju.*

Mariborsko gledališče:

Torek, 14.: ob 20.: »Rigoletto«. B. in C. Kuponi. Zadnjič.
Sreda, 15.: ob 20.: »Akademija«.
Četrtek, 16.: ob 20.: »Svet«. Premijera.

Sprememba opernega repertoarja. Ker gospa Žaludova vsled zdravniške odredbe tri dni ne sme peti, je neobhodno potrebna sprememba opernega repertoarja. Danes, v torek zvečer, se poje mesto naznanjene opere »Fidelio« — »Prodana nevesta« za red D. Zasedba glavnih ulog je sledeča: Marinko poje ga. Ribičeva, Janka gosp. Knittl in Kecala gosp. Rumpelj. Uprava prosi, da vzamejo abonenti to na znanje.

Gostovanje japonske pevke Teiko Kiwa v ljubljanski operi je definitivno. Vrši se v petek, dne 17. t. m. Pevka gostuje v Puccinijevi operi »Madame Butterfly«. Uprava prosi vse, ki so sedeže rezervirali, da jih dvignejo pri dnevni blagajni v operi. Na razpolago je še cela vrsta lož ter balkonskih in galerijskih sedežev.

»Večni mladenič« za red D. Zadnja ljubljanska abonentska predstava v letošnji sezoni bo v sredo, dne 15. junija in sicer se vprizori »Večni mladenič« za abonente reda D. S tem hoče uprava popraviti neljubo pomoto, ki se je zgodila pri abonmaju reda D vsled prepozne prijave »Lumpacija vagabunda« za ta abonma. Predstava »Večnega mladeniča« velja za vse abonente reda D.

Gostovanje ljubljanske opere v Kranju. V sredo in četrtek gostuje ljubljanska opera na odru Narodne čitalnice v Kranju v tamkajšnjem Narodnem domu. Gostovanje priredi podružnica Jugoslovenske Matice v Kranju. V sredo zvečer se poje opera »Sevilski brivec« z go. Lovšetovo in gno. Potučkovo ter gg. Banovcem, Betettom, Jankom, Šubljem in Zupanom. Izrecno pripominjamo, da poje veliko partijo Sevilskega brivca pri tej predstavi g. Vekoslav Janko, ki jo je v zadnjem času parkrat zaporedoma z izredno lepim uspehom odpel tudi v ljubljanski operi. V četrtek na praznik popoldne pa se vprizori opereta »Grofica Marica« z go. Poličevo, go. Balatkovo in gno. Rakarjevo ter gg. Drenovcem, Pečkom, Povhetom, Šubljem in Jankom v glavnih partijah. Pri obeh predstavah sodelujeta tudi zbor in orkester, v četrtek pa še balet in deca v svojih ljubkih vlogah.

Zadnja mariborska operna predstava v tej sezoni, morda celo zadnja domača operna predstava v Mariboru sploh (odvisno je od abonmana!) se vrši v torek, 14. t. m. Uprizori se »Rigoletto« za abonma B in vse one reda abonma C, ki so bili prestavljeni v abonma B.

Nušićev »Svet« na mariborskem odru. V četrtek, dne 15. t. m. ob 8. zvečer se uprizori v mariborskem gledališču ena najučinkovitejših Nušićevih komedij »Svet« v režiji gosp. J. Koviča. Delo odlikujejo duhovita zasnova, lapidarni dialogi in neprisiljene komične situacije. V glavnih ulogah nastopita ga. Bukšekova in gosp. Grom.

Premijera Engel - Horstove komedije »Večni mladenič« je bila v nedeljo zvečer v ljubljanski drami. Režiral je Milan Skrbinšek, v glavnih ulogah so nastopile dame in gospodje: Marija Vera, Mira Danilova, Vida Juvanova, Danilo, ki je igral naslovno ulogo, Gregorin, Povhe in Drenovec. Predstava je bila mlačno obiskana in se ponovi v sredo.

Naš rojak tenorist Ado Darian — Moric, ki je letos končal svoj pevski študij pri dunajskem pevskem učitelju Wolfu, je prejel več ponudb od nemških gledaliških odrov v Nemčiji, na Češkoslovaškem in v Švici. Za prihodnjo sezono je angažiran kot prvi lirski tenor na opero v Teplitz — Schönau, ki je drugo največje gledališče v Češkoslovaški. Na Dariana je bil opozorjen tudi operni direktor iz Züricha, ki ga je povabil k sebi ter ga je angažiral za vrsto gostovanj v Zürichu začetkom prihodnje gledališke sezone. Kakor čujemo gostuje gosp. Darijan koncem junija v ljubljanski operi. Pel bo ulogo Linkertona v »Madame Butterfly«.

Ante Trstenjak in Nikolaj Pirnat razstavljata kolektivno v Parizu, v galeriji Carmine, 51, rue de Seine. Njuna razstava obsega plastiko (Pirnat) in slike (Trstenjak) ter je odprta od 16. do 30. junija.

Naročnike pesniške zbirke Srečka Kosovela prosi odbor za založbo knjige, da izvrše svoje obveznosti čim prej. Stroški s knjigo so veliki, naročnina pa je tako malenkostna, da jo lahko vsak takoj poravna.

Darujmo za spomenik kralja Petra Osvoboditelja!

Komur je bogastvo sreča,

mu je lahko dosegljiva. Kupi naj si, dokler je čas, srečko. Mnogo jih je, ki so potom drž. razred. loterije postali čez noč bogataši. Tudi Vam je odprta ta pot. Srečke za Ljubljano dobite pri

ZADRUŽNI HRANILNICI r. z. z o. z. na Sv. Petra cesti štev. 19 in v oglasnem oddelku «Jutra», v Prešernovi ulici štev. 4.

Domače vesti

* **Odlikovanje naših znanstvenikov.** Na predlog ministra prosvete so odlikovani: dr. Ferdo Šišić, redni profesor zagrebške univerze, z redom Belega orla V. razreda; dr. Milko Kos, izredni profesor zagrebške univerze in dr. Mihovil Abramić ravnatelj arheološkega muzeja v Splitu, pa z redom Sv. Save IV. razreda.

* **Odlikovanje znanega prijatelja Jugoslovenov.** Na svojem potovanju po Evropi je dospel te dni v Beograd g. Tomaž Gheraln jako ugledni kanadski publicist v Montrealu, prepričan prijatelj našega naroda, ki gre ljubeznjivo na roko našim pomoči potrebnim priseljencem v Kanadi. Za njegove usluge našim rojakom je naša vlada g. Gheraina odlikovala z redom Sv. Save tretjega razreda.

* **Izpremembe v naši vojski.** Z naredbo ministra vojske in mornarice je brigadni general Jovan Petrović dodeljen na službovanje glavnemu generalnemu štabu, brigadni general Vojislav Milojević pa štabu komande tretje armijske oblasti. Zrakoplovni poročnik Stanko Balanč, doslej pilot-pripravnik, je imenovan za diplomiranega pilota v letalstvu.

* **Izpremembe v železniški službi.** V železniški službi so premeščeni: uradnik Anton Zore iz Saraljeva k železniški delavnici v Mariboru; Ivan Zupan od finančnega oddelka ljubljanske direkcije k prometnemu oddelku iste direkcije; Ivan Škerjanc od sekcije za vzdrževanje proge pa h gradbenemu oddelku. Z gorenjskega kolodvora v Ljubljani so premeščeni na glavni kolodvor Fran Dežman, Tomaž Kovač, Jakob Zadel, Pavel Kristan, Dragotin Mächtig, Martin Akički, Jakob Kovač in Rudolf Simonič Fr. Podbregar je iz Zagreba premeščen v Beograd, Bogoslav Berbuč iz Ljubljane v Subotico. Imenovani so inženjer Rudolf Kavčič za šefa odseka za vzdrževanje prog, Anton Lešnik za načelnika postaje Mirna peč in Martin Gerjak za načelnika postaje Murska Sobota.

* **Železniška direkcija v Novem Sadu.** Prometni minister general Milosavljević je odredil da se subotiška direkcija državnih železnic premesti v Novi Sad. Premestitev se izvrši prihodnji mesecev. Ta direkcija vodi nadzorstvo nad vsemi progami v Vojvodini kakor tudi nad onimi progami, ki vežejo Vojvodino s Hrvatsko in Srbijo.

* **Ameriški izletniki v Jugoslaviji.** Z včerajšnjim brzovlakom ob 8.35 dop. je prispelo preko Jesenic v Ljubljano 85 ameriških izletnikov-rojakov na obisk v domače kraje Vkrcali so se dne 4. junija v Newyorku na sloveči brzoparnik francoske linije »Paris«, ki jih je po izborni pet in poldnevni vožnji povedel v francosko pristanišče Havre, odkoder so po dvadnevnem potovanju po železnici preko Francije, Švice in Avstrije dospeli na rodno zemljo. Njih sorodniki in znanci so jim na kolodvoru pripravili prisrčen sprejem, na kar so si izletniki ogledali belo prestolico Slovenije in občudovali napredek, do katerega se je Ljubljana povspela po vojni. Kličemo jim: Dobrodošli na mili domači zemlji!

* **Zanimanje Američanov za naše lepe kraje.** V Dalmaciji se že nekoliko časa mudi g. Malville Chater, član redakcije »National Geographical Magazine« in dopisnik Ameriškega geografskega društva. Njegova redakcija ga je delegirala, da v naši državi fotografira najlepše in najzanimivejše kraje ter da poroča o svojem potovanju po Jugoslaviji. Iz Dalmacije se g. Chater napoti v Bosno ter obišče pozneje tudi Slovenijo.

* **Velik knjižni dar za Južno Srbijo.** Lastnik znanega podjetja »Narodna prosveta« v Beogradu g. Anatolij Ivanović je preko ministrstva za notranje zadeve daroval 11.500 raznih izbranih knjig za nagrade odličnim učencem in učenkam osnovnih šol in gimnazij v Južni Srbiji v vrednosti 56.400 Din. Knjige so že odposlane šolam, katerim so namenjene.

* **Himen.** V grajski kapeli v Višnji gori se je preteklo nedeljo poročil g. René Podhorsky, poročnik bojnega broda naše vojne mornarice z gospodično Silvijo Righetti, hčerko generala v p. g. Kamila Righettija.

* **Smrtna kosa.** V ljubljanski bolnici je v nedeljo umrl g. Josip Jansky, strojevodja drž železnic. Pogreb se vrši danes ob 16. iz mrtvašnice drž. bolnice k Sv. Križu. — Istotako je v nedeljo v ljubli. bolnici po kratki mučni bolezni preminula gdč. Marija Burja, učiteljica na Viču, kjer je v znak žalosti za priljubljeno vzgojiteljico plapolala s šolskega poslopja žalna zastava. Pokojnico pokopljejo danes ob pol 15. pri Sv. Križu. — V Tomačevem je v nedeljo po daljšem bolehanju umrl ugledni gostilničar in posestnik g. Ivan Semrajc. Pogreb se vrši danes ob 18. na pokopališče k Sv. Križu. Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje.

* **Proslava desetletnice višje obrtne šole v Ljubljani.** Slovenci smo dobili svoje najvišje obrtno učilišče šele pred 10. leti Nemški odločilni krogi so razširjenju obrtne šole v Ljubljani tako nasprotovali, da se tedanji minister za javna dela dr. O. baron Trnka dolgo ni upal podpisati ustanovitvenega odloka in ga je podpisal šele zadnji dan pred svojim odstopom dne 19. junija 1917. V jeseni 1917. sta se otvorila prva letnika sedanje gradbene in stroine srednje šole. Tehnična srednja (prej državna obrtna) šola v Ljubljani proslavi to pomembno obletnico v soboto, 18. t. m. popoldne z javno prireditvijo na vrtu restavracije »Zvezde«. Na sporedu so govori in koncertne točke šolskega pevskega zbora in orkestra. Pričetek proslave ob pol 16. Ravnateljstvo vabi na proslavo vse starše in sorodnike učencev in učenk, vse absolvente in vse prijatelje zavoda. Vstopnine ni.

* **VII. redni občni zbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani.** V nedeljo, 26. t. m. ob 9. dopoldne se vrši v prostorih tajništva ZKD, Kazino II. nadstr. VII. redni občni zbor Zveze kulturnih društev v Ljubljani z naslednjim dnevnim redom: 1.) Pozdrav in poročilo predsednika. 2.) Poročilo tajnika. 3.) Blagajniško poročilo. 4.) Volitve predsedstva in odbora. 5.) Program za prihodnje leto. 6.) Slučajnosti. Vabimo vsa društva, da se udeleže po svojih zastopnikih občnega zbora v čim večjem številu. Polovična vožnja v Ljubljano je dovoljena. Vsak delegat naj kupi na domovni postaji cel vozni listek do Ljubljane, ki mu bo služil tudi za povratek.

* **Razpis učnih mest na Srednji tehniški šoli v Ljubljani z nastopom v šolskem letu 1927/28.** Razpisujejo se: mesto gradbenega inženerja, mesto profesorja za matematiko in fiziko kot glavna predmeta in mesto profesorja za francoščino v zvezi s slovenščino, srbohrvaščino ali nemščino. Za prvo mesto pride v poštev samo inžener gradbene stroke z drugim (diplomskim) drž. izpitom. Za drugo in tretje mesto pridejo v poštev samo profesorski kandidati z usposobljenostnim diplomskim izpitom iz dotičnih predmetov. Prošnje, opremljene po členu 12. zakona o civilnih uradnikih in ostalih drž. uslužbencih, naj se naslovijo na ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu, vložijo pa do dne 20. junija 1927 pri ravnateljstvu Tehniške srednje šole v Ljubljani.

* **Sezona v Kranjski gori** se bliža, kar se ne opaža samo po koledarju, ampak tudi iz gibanja v Kranjski gori. Zidajo se nove vile, adoptirajo se stare stavbe, sedlarji in slikarji imajo naročil, da jih ne morejo izvršiti. Hvalevredno je tudi zadržanje merodajnih činiteljev, ki skrbe, da se prostori namenjeni za sprehajališča v bližnje vasi, očistijo in da se tamkaj nakopičena skladišča lesa in smeti odstranijo. S tem se dokazuje, da se novo uvedeni davek ne pobira samo za deficit občine, ampak se s tem hoče letoviščarjem razen dobrega zraka nuditi tudi nekaj lepote in udobnosti. Kakor se čuje je polovica stanovanj že oddanih in je pričakovati da bo z nastopom vročih dni kmalu vse zasedeno.

* **Nova lekarna v Logatcu.** Magister pharm. Janez Kristan, asistent Sušnikove lekarne v Ljubljani, je vložil prošnjo za podelitev lekarniške koncesije in za otvoritev nove javne lekarne v Dol. Logatcu. Event. ugovori naj se vložе ustno ali pismeno pri okrajnem glavarstvu v Logatcu.

* **Reparacijske lokomotive z Dunaja.** Na Dunaju posluje te dni reparacijska komisija ki bo v svrho reparacij razdelila park avstroogrskih lokomotiv. Našo državo zastopa referent prometnega ministrstva g. Vončina, ki prevzame Jugoslaviji dodeljene lokomotive.

* **Statistika samomorov v Beogradu.** Uprava mesta Beograda je objavila te dni statistiko samomorov v zadnjih treh mesecih. Samomor je izvršilo 17 oseb, 11 moških in 6 žensk. Poskušalo pa je izvršiti samomor nad 40 oseb, izmed katerih so nekateri že ozdraveli, drugi pa še leže v bolnicah. Moški so se večinoma skušali ustreliti ali obesiti, ženske pa so skakale v vodo ali pa pile strup. Najpogostejši motiv je ljubezen ali beda, slednja zlasti pri ženskah in starcih.

* **Moža sunila v prepad.** V Lužnici pri Nišu je bila v soboto aretirana žena seljaka Srečka Jankovića, ki je zavratno usmrtila svojega moža. Ko je nedavno spremila moža v bližnje selo, ga je sunila v 18 m globok prepad, kjer je mož smrtnonevarno poškodovan obležal. Pastirji so ga naslednji dan našli nezavestnega. Par dni pozneje je ranjenec umrl.

Srbi kavo pijejo najraje,
Kranjcev cviček piti je navada,
a najboljša vseh pijač na svetu,
je gotovo Clio - limonada!

Ceneje kot pri vsaki
RAZPRODAJI
dobite *od 25. maja do 15. junija 1927* *moške, fantovske in deške obleke* pri
tvrdki Josip Ivančič,
Šelenburgova ulica štev. 1 (dvorišče levo). 6137-a

* **»Kušakovićev kalodont«** je res najboljši pravi vsakdo, kdor ga uporablja. Poskusite tudi Vi! Dobi se povsod. 175

ITO - zobna pasta najboljša!

* **»Zlat človek«, ki zahteva hrano in denar.** Dubrovniška porota je preteklo soboto razpravljala o »čarovnicah«. Na zatožni klopi sta sedeli dve ženi, ki sta spretno izkoriščali praznoverje prebivalstva v Veliki Luki na otoku Korčuli. Stara pravljica pripoveduje o velikem zakladu na Korčuli. Fr. Oreb in Kata Barcoti sta si izmislili pravljico o nekem zlatem človeku, kateremu je treba dobro streči in mu pošiljati darove. Na denar pohlepni ljudje so pridno prinašali denar in hrano in »čarovnicama« se je pri tem prav dobro godilo. Vso stvar pa je izdala hčerka nekega premožnega posestnika iz Velike Luke. Sodišče je Franjo Orebovo obsodilo na 14 mesecev, Kato Bartocijevo pa na 4 mesece ječe.

* **Ljudje, ki trpe na zaprtju** in jih poleg tega muči obolenje debelega črevesa kakor tudi preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje proti možganom, glavobol in utrip srca, naj jemljejo zjutraj in zvečer četrtinko čaše naravne »Franz-Josef« grenčice. Vodilni zdravniki kirurgičnih zavodov izjavljajo, da z najboljšim uspehom uporabljajo »Franz-Josef« vodo pred in po operaciji v trebuhu. Dobiva se v vseh lekarnah drogerijah in specerijskih trgovinah.

* **Tkanina »Eternum«,** glavna zaloga za Jugoslavijo pri J. Medved, manufaktura Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7. 95

* **Proslava desetletnice majske deklaracije.** Jugoslovenska Matica je prejela od deklaracijskih proslav še naslednje zneske: Podružnica Jugoslovenske Matice v Polzeli, nabranih po gdč. učit. M. Rojnikovi Din 843, podružnica J. M. Radovljica Din 700, »Sokol« v Braslovčah Din 400, Podružnica J. M. na Jesenicah Din 1647.10. Iskrena hvala! Prosimo tudi druge podružnice in društva, da nakažejo izkupičke proslav.

14. kolo državne razredne loterije.

Opozarjamo svoje čitatelje, da jim z današnjim dnem dajemo priliko, da si za bodoče kolo nabavijo srečke od najsrečnejše kolekture **L. Ž. KONJOVIĆ, Beograd,** katera je najsolidnejša, najkulantnejša in katera je pokazala največji uspeh. 7005-a

Svetovna špijonaža
ali
TAJNA ZAPOVED
je naslov najnovejšega amerikanskega pomorskega velefilma v katerem sodeluje skoro vsa ameriška mornarica.

Iz Ljubljane

u— **Ljubljanska nedelja.** Za minulo nedeljo je bilo napovedanih obilo prireditev. Ljubljana je bila vsa razgibana in ker je še nekoliko pri denarju se je vsak v pričakovanju lepega vremena namenil poiskati razvedrila. Izletniki so hiteli na Gorenjsko, kjer jih je pralo, precej pa jih je pohitelo tudi v Kamniško Bistrico k otvoritvi novih naprav pri Predoslju in prirodnem mostu. Posamezniki so hiteli tudi na sokolske in druge prireditve na deželi, tudi k lepemu slavju razvitja sokolskega prapora v Laškem je odhitelo nekaj Ljubljančanov. Popoldanske prireditve v neposredni ljubljanski okolici so nekoliko trpele radi dežja, ki ni prizanesel, a se je vendar ugnal in sta posebno sokolska nastopa na Viču in v Štepanji vasi uspela prav lepo in dostojno. Prav posebno pa je uspela prireditev »Jadranske Straže«, ki je na Ljubljanici podala zanimivo miniaturo pomorske eskadre. Iz trnovskega pristana so krenili številni mali in večji čolni, vsi okrašeni proti Mokarju na Barju. Velik motorni vlačilec admirala Joška Jelovška pa je vlekel posebno velik čoln z godbo »Sloge« in številnimi izletniki. Pri Mokarju se je razvila prav domača veselica.

u— **Češkoslovaški gostje v Ljubljani.** Danes v torek zvečer ob 22.15 pridejo v Ljubljano na povratku iz Italije češkoslovaški tiskarniški vodje. V Ljubljani ostanejo ves dan v sredo, v četrtek na praznik pa odidejo na Bled, kjer tudi ostanejo ves dan. Zveza faktorjev v Sloveniji, tiskarniški nameščenci, Češkoslov. Obec in Jugoslov. češkoslov. liga prirede dragim gostom prisrčen sprejem na kolodvoru. Pri sprejemu bo sodeloval tudi pevski odsek »Grafike«. Vabimo tudi ostalo narodno občinstvo, da se udeleži sprejema na kolodvoru. Prav iskreno dobrodošlo bo zlasti naše narodno delavstvo ne glede na politično opredeljenost. Drage goste, predstavitelje mogočne razvite češkoslovaške tiskarske obrti, toplo pozdravljamo na naših tleh želeč jim, da bi se dobro počutili med nami in se vrnili z najlepšimi spomini na naše kraje in ljudi v svojo domovino. Dobro nam došli!

u— **Dan ruske kulture v Ljubljani.** Na rojstni dan ruskega pesnika A. S. Puškina dne 8. junija je Ruska Matica priredila z Zvezo ruskih vojnih invalidov skromno toda z globokim nacijonalnim čustvom navdahnjeno proslavo dneva ruskega invalida in je šel čisti dobiček od prireditve v pomoč ruskim invalidom. Slavnost se je vršila v prostorih oficirskega doma, ki jih je ljubeznjivo dal na razpolago oficirski odbor. Dvorana je bila nabito polna, zbrana je bila vsa ljubljanska ruska kolonija, prišli so Rusi tudi iz drugih krajev Slovenije. Med gosti je bil art. polkovnik Milan P. Radojčić, ki je prinesel pozdrav divizijskega komandanta generala Danila Kalafatovića, zvesta prijateljica Rusov ga Terezina dr. Jenkova, univ. prof. dr. Grivec in dr. Snoj, dr. Borštnik in dr. V dvorani je stal velik portret A. S. Puškina, okrašen s cvetjem in narodnim trakom. Vsi navzoči so dobili pri vhodu majhno rozeto v ruskih narodnih barvah. Proslavo je otvoril kot starešina univ. prof. M. Jasinski, nakar je preds. Ruske Matice univ. prof. dr. A. Bilimović kratko orisal pomen dneva ruske kulture. Sledili so pozdravni govori preds. ljubij. podružnice Zveze ruskih invalidov polk. A. Seljanina, univ. prof. M. Jasinskega kot zastopnika ljubij. podružnice Društva ruskih učenjakov v kraljevini SHS, preds. Ruskega odbora univ. prof. A. Kopylova, preds. ljubij. podr. Zveze ruskih oficirjev generala V. Želtenka in preds. Zveze ruskih dijakov na ljubij. univerzi stud. tehn. S. Utkina. Nato je ruski pevski zbor pod vodstvom ge. S. Kulakove zapel nekaj ruskih pesmi, lektor ruščine na ljubljanski univerzi dr. N. Preobražensky je v jedrnatem govoru orisal Puškina kot simbol ruske kulture, ga A. Kunova je zapela nekoliko lepih ruskih solospevov, univ. prof. A. Maklecov je prečital odlomek iz Gogolja, čigar 75 letnico rojstva se uprav proslavlja letos, z velikim uspehom je reticiral več odlomkov dramski igralec J. Osipović. Zaključil je slavnost orkester ruskih akademikov, ki je na balalajkah lepo izvedel več ruskih narodnih pesmi. Gmotni uspeh prireditve je bil ta-le: po nabiralnih polah je ga. T. Jenkova nabrala Din 4100; pri vhodu v dvorano je bilo nabranih nekaj nad Din 1200 stroški so znašali okoli 360 Din; ostalo je za ruske invalide okoli 5000 Din. Odbor Ruske Matice in Zveza ruskih invalidov izražata globoko zahvalo vsem, ki so blagohotno in požrtvovalno prispevali temu uspehu.

u— **Divje zveri v afriških džunglah.** Prihodnji program ZKD. V sredo 15. t. m. ob 14.30 in v četrtek na Telovo ob 11.15 dopoldne predvaja ZKD v kinu Matica izredno zanimiv kulturni velefilm v 9 dejanjih, ki nam prikazuje živalstvo in lov na divje zveri v afriških džunglah in prašumah. Spored je velezanimiv in poučen, zlasti ker vidimo v filmu najrazličnejše eksotične živali. Tudi flora obsežnih in neprodirnih afriških pragozdov, je v filmu podana na izredno lep in poučen način. Nihče naj ne zamudi ogledati si ta zanimivi spored. Opozarjamo cenj. občinstvo, da se vrši na praznik dne 16. t. m. le ena predstava ob 11.15. Ker se film predvaja le pri dveh predstavah in bo spričo velikega zanimanja večji naval, naprošamo cenj. občinstvo, da si nabavi vstopnice v predprodaji. Cene običajne 2 in 4 Din za sedež.

u— **Šolska prireditev v Šiški.** Mladina VI. deške osnovne šole v Ljubljani VII., vabi na šolsko prireditev, ki bo dne 15. ob 17. in 16. t. m. ob 16. uri v šolski telovadnici na Gasilski cesti. Petje, prizor, telovadni nastop in igra privabi vsako leto dosti udeležnikov, zato prosi, da se je tudi letos ne pozabi in jo razveseli s posetom.

u— **Otvoritev Cankarjeve sobe.** Kavarnar in gostilničar Leon Pogačnik v Kolodvorski ulici je preuredil posebno sobo, kjer je pokojni Ivan Cankar večkrat prenočeval, za »Cankarjevo sobo«. K otvoritvi, ki se vrši v sredo zvečer z nastopom pevcev, se vabijo vsi stari prijatelji in čestilci pokojnega Cankarja.

u— **Male tatvine.** Delavka Marija Bertoncelj je prijavila policiji, da ji je bil ukraden s podstrešja hiše št. 18 na Aleševčevi cesti kovčeg, v katerem je imela za okrog 600 Din vrednosti razne obleke. Kovčeg je Bertonciljeva hranila tam že okrog 6 let. — Šivilja Viktorija Justin je v soboto dopoldne na domačem dvorišču na Tržaški cesti cepila drva, pri čemer je snela 4 prstane ter jih obesila na žebelj v steni poleg stanovanja. Po končanem delu je Justinova hotela prstane zopet natakniti opazila pa je na žalost, da so ti zmanjkali. Kdo jih je ukradel ni še gotovo, vendar pa leti sum na nekega obrtniškega vajenca, ki se je istočasno zadrževal na dvorišču.

u— **Že zopet tri kolesa ukradena.** Ljubljanski »kolesarji« delajo letos naravnost s kolosalnim uspehom. Od novega leta dalje so pokradli že nad 50 koles. V nedeljo zvečer je zopet izginilo 1500 Din vredno kolo tapetniku Francu Jagru in sicer izpred Žab jakove gostilne na Poljanski cesti 55. Dalje je v nedeljo dopoldne nekdo ukradel 1000 Din vredno kolo znamke »Tribuna« mesarskemu pomočniku Avgustu Rodetu iz D. M. v Polju in sicer z dvorišča Mestne klavnice. Tretje kolo pa je neznan tat ukradel v nedeljo zvečer nekemu kovaškemu vajencu izpred neke gostilne v Šiški.

u— **Specijalna trgovina dunajskih bluz in otroških oblačil nudi veliko izbiro po nizki ceni Krištofič Bučar.**

u— **Volno, bombaž** za strojno pletenje in ročna dela dobite po najnižjih cenah pri PRELOGU, Ljubljana, Stari trg 12 in Židovska ulica 4. 93

u— **Izgubljena** je bila v nedeljo zlata zapestnica, ozka z brilijanti od Tivolija, Aleksandrova cesta, slaščičarna Voltman v Prešernovi ulici do »Zvezde«. Najditelja prosimo, da jo odda v Oglasnem oddelku »Jutra« kjer prejme nagrado Din 500. 907

u— **Šentjakobski pevski zbor.** Današnja vaja odpade in se vrši ista v petek dne 17. t. m. 901

Iz Maribora

a— **Nedeljska kronika.** Minula mariborska nedelja je bila gosto posejana s prireditvami, ki so bile večinoma vse dobro obiskane. Kljub pozni sezoni je imelo celo gledališče sobotno in nedeljsko operetno predstavo skoro polno in je bila zlasti ga. Mitrovićeva pri »Orlovu« prav navdušeno sprejeta. V nedeljo dopoldne so imeli Sokoli v Ljudskem vrtu generalno vajo z godbo, takoj za njimi hazenašice svojo tekmo z ljubljansko Ilirijo. V mestnem parku je bilo nad 1500 ljudi pri promenadnem koncertu vojaške godbe, tako da so bile sicer široke steze mnogo preozke. To je bil zadnji koncert vojaške godbe, ki odide te dni na letovanje v Dobrno, tako da bo mesto, kakor običajno, ravno v času, ko bi najbolj potrebovalo promenadnih koncertov, zopet brez svoje godbe. Baš nedeljski obisk pa je pokazal, kako zelo si meščanstvo želi takih koncertov in bi bila tudi moralna dolžnost občine, da v tem pogledu preskrbi nadomestilo za vojaško godbo. Nekaj razvedrila mora gotovo tudi mestna občina nuditi na svoje stroške meščanom, saj je to prav duševna hrana, torej tudi kulturno delo. Obenem pa seveda posebno pridejo na svoj račun tudi dame z lepimi toaletami. Upamo torej, da bo Olepševalno društvo pravočasno ukrenilo vse potrebno in oskrbelo drugo godbo. Kakor je videti, meščani v to svrho tudi radi žrtvujejo primerno vstopnino, dobičkov pa pri tem ni treba iskati. — Popoldne je oživela ulice krasna povorka mariborskega Sokola, ki je s svojo godbo na čelu prvič v sok. kroju korakal na telovadišče v Ljudski vrt. Ulice so mahoma oživele, vse je iskreno pozdravljalo krepko zdravo mladino v pestrih, večno lepih sokolskih krojih. Uprav entuzijastično pa je številno občinstvo pozdravilo nastop vojske gojencev podoficirske šole, ki so s svojim strumnim nastopom res vsakogar zadivili in nam pokazali pravi simbol naše moči. Ko so predvedli neprodiren zid in ubrano, krasno zapeli pesem neodrešenih krajev na jugu, je bilo malokatero oko brez solze. V ozadju je grmelo izza črnih oblakov in tako je prišla izvežbanost sokolske mladine, njene razvite mišice, valujoči gibi ob zvokih godbe še vidneje in krepkeje do izraza. Kader našega Sokola tvori moški in ženski naraščaj, medtem ko bo treba pri deci in članstvu sistematičnejše propagande. Tam je število za sokolski Maribor mnogo prenizko. Nastop je pokazal, da je delo v društvu smotreno in dosledno, voditelji vrše važno nacijonalno in vzgojno nalogo. Tudi gmotni uspeh nastopa je bil lep in nas zato tembolj veseli, da je imela istočasno tudi tombola poštnih uslužbencev na Glavnem trgu lep obisk. Prav nikogar pa ni motila v soseščini samostanska prireditev z glasno godbo in je torej zgrešila svoj cilj, če je mislila konkurirati Sokolu. V Mariboru je pač Sokol mnogo močnejši sam v sebi in pri meščanstvu. Maribor je v srcu ves jugoslovenski.

a— **Dijaško društvo »Napredek«.** Predstava, ki je bila napovedana za pondeljek se vrši v sredo dne 15. t. m. Na sporedu je zanimiva francoska komedija »Mečetarji s slavo«. Društvo si je nadelo nalogo, da pospešuje izobrazbo med ljudstvom. V ta namen ustanavlja knjižnice v različnih krajih, kjer jih še ni. Knjige hočemo poslati tudi med naše brate v Primorje. Da nas v tem našem delu podprete nas obiščite v sre do v čim večjem številu v Narodnem gledališču.

a— **Lov za bogastvom.** Uspešen lov se obeta onim, ki kupijo srečke drž. raz. loteri je v upravi »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova 13. Izžrebane srečke bodo v »Jutru« in Večerniku priobčene. Vsako kupovanje in pregledovanje žrebnih list je našim igralcem nepotrebno. Zadružna hranilnica r. z. z o. z. Glavna razpečevalnica srečk za Slovenijo v Ljubljani. 806

a— **Bitka med vojaki, policijo in pijanci.** V noči od sobote na nedeljo so se ponovno stepli vojaki in civilisti v neki izmed številnih mariborskih kleti, tako je morala policija poklicati vojaško patruljo, ki je parkrat odpeljala vojake v vojašnico. Ob polnoči pa so se neki pijanci spravili nad stražnika ter mu raztrgali uniformo. Šele ko je prišlo na pomoč več stražnikov, se je posrečilo, da so ukrotili razgrajače ter jih odvedli v zapore. Spotoma je večja skupina pijancev napadla eskorto s kamenjem in kozarci. Neki stražnik je dobil kozarec v obraz, tako da je moral na rešilnem oddelku iskati zdravniško pomoč. Policija je aretirala 8 oseb, ki so dobile danes na policijskem komisarijatu primerno plačilo, poleg tega pa bodo imele še sitnosti s policijo.

a— **Zlata ura,** damska se je našla v sredini mesta v Mariboru. Dobi se v upravi »Jutra« Maribor. 908

Iz Celja

Samostojna demokratska stranka v Celju
priredi
v sredo, dne 15. junija 1927,
točno ob pol 9. zvečer
volilni shod
za volitve v občinski odbor v mali dvorani «Celjskega doma».
Narodni volilci, pridite polnoštevilno!

e— **Vodnikova družba v Celju.** Poverjeništvo Vodnikove družbe v Celju je z 10. t. m. zaključilo nabiranje ustanovnine in članarine za Vodnikovo družbo. Družba ima za l. 1927. v Celju 5 ustanovnikov in 632 rednih članov napram istemu številu ustanovnikov in 469 članom lanskega leta. Število članov v novem poslovnem letu je torej naraslo za 163 t. j. za 26%.

e— **Osebna vest.** Za ravnatelja državne deške meščanske šole v Celju je imenovan g. Iv. Černej, strokovni učitelj in začasni vodja tega zavoda. Na važno in odlično mesto, ki je bilo izpraznjeno s smrtjo g. ravnatelja Beno Serajnika, je prišel šolnik, ki bo vreden naslednik pokojnika. K imenovanju čestitamo!

c— **Brv preko Savinje v mestni vrt** je bila že v precej slabem stanju. Te dni pa so jo začeli popravljati. Zaradi tega je prehod preko brvi v mestni park in v nasprotni smeri za nekaj časa zaprt.

HMELIN proti peronospori!
KVASIJA in mazavo milo proti stenicam na hmelju!
Termometri za hmeljske sušilnice!
V zalogi stalno v drogeriji *Sanitas, Celje.* 6274-a

Iz Trbovelj

t— *Nedeljska kronika.* V nedeljo zjutraj je bil lep dan, zato pa so številni izletniki pohiteli na bližnje gore. Dež pa jim je prekrižal račune in se je marsikdo vrnil ves premočen domov. — Cvetlični dan Rdečega križa v Trbovljah in v Hrastniku je prav zadovoljivo uspel. — V Trbovljah se je vršil sestanek hišnih posestnikov, na katerem so poleg drugega razmotrivali stanovanjski zakon, o katerem se ne ve, ali bo ostal še v veljavi ali ne.

t— *Izredni občni zbor Gasilske župe Trbovlje* bo 19. t. m. v Hrastniku.

t— *Uradni dan okrajnega glavarstva* je jutri 15. t. m. v Trbovljah.

POTNIKA

stroke vajenega in pri v poštev prihajajočih trgovskih in gostilničarskih odjemalcih dobro uvedenega **išče stara. sposobna firma za žgane pijače** z lastno žganjekuho in tvornico likerjev za prepotovanje bivše Kranjske (Slovenije) in event. Like. Nudimo ali stalno nastavljenje s fiksumom in dijetami, ali ako bi kdo zastopal druge firme, vzel seboj tudi naš proizvod, prispevek k stroškom in provizijo. Ponudbe naj pošljejo samo gospodje z najboljšimi referencami, ki odjemalce dobro poznajo, pod »ALKOHOLNA INDUSTRIJA« na ogl. odd. »Jutra«.

Iz Kranja

r— *Požar v Predosljah.* Zdi se, da se po dolgem presledku čez zimo in pomlad pričenja sedaj zopet sezona poletnih požigov in požarov v kranjskem okraju, ki so že lansko leto povzročili največjo pozornost in razburjenje. V soboto okrog polnoči je zasvetil v črno noč svetel ognjen svit v vzhodni smeri. Gorelo je gospodarsko poslopje s hlevom in drvarnico pri posestniku Janezu Zevniku v Predosljah št. 19. Ker so ljudje ogenj takoj opazili, so rešili lahko živino in požar takoj lokalizirali. Na lice požara sta prišli gasilski društvi iz domače vasi in Primskovega. Orožništvo je takoj uvedlo preiskavo in vsestranske poizvedbe. Aretirali so nekega domačina, ki ga znatno obtežuje tudi ljudski glas. Radi močnega suma so ga oddali v zapore tukajšnjega okrajnega sodišča.

r— *Iz nedeljske kronike.* Nedelja je topot potekla živahno v okoliških vaseh, med tem ko je bilo v mestu vse mirno in prazno. V bližnjem Stražišču je agilni Sokol priredil tombolo, katero je obiskalo toliko ljudi, kakor še nobeno do sedaj. V Besnici pa so imeli gasilski praznik. Blagoslovljenju novega ličnega gasilskega doma in brizgalne je prisostvovalo tudi mnogo ljudi in gasilcev. Bilo je več lepih in primernih nagovorov župnega načelnika Janka Sajovica iz Kranja, domačega župnika in župana. Vse te prireditve in druge manjše drugod, zlasti priljubljeno Šmarjetno goro, so obiskali poleg izletnikov - Ljubljančanov v največjem številu Kranjčani. K uspehu in razpoloženju je mnogo pripomoglo ugodno vreme, dasi ni ves dan prav nič ugodnega obetalo. Večer se je končal v Čirčičah z činom, ki spada v kriminalno rubriko.

r— *Pred gostovanjem ljubljanske opere.* Še en dan nas loči od prvega gostovanja državne ljubljanske opere na odru kranjskega gledališkega odra, kar bo za naše prilike kulturen dogodek eminentne važnosti in razumevanja za popularizacijo te glasbeno-dramske umetnosti v provinciji. Korak in podvzetje Jugoslovenske Matice in domačega odra, ki se nista strašila ogromnih stroškov in težav, zaslužita vsestransko odobravanje in pa podpore od strani občinstva, da bo umelo to ceniti in pospešiti razprodajo vstopnic. Zato naj ne ostane ta apel na prebivalstvo brez uspeha!

r— *Pismeni zrelostni izpiti* so se pričeli včeraj na tukajšnji državni gimnaziji. Od 20 osmošolcev je bilo pripuščenih h maturi 18, od teh dve dijakinji. Prijavil se je tudi en privatist. Izpitni komisiji predseduje g. direktor I. Košnik.

Iz Ptuja

i— *Podružnica «Jadranske straže» v Ptuju* priredi v torek, 14. junija kinopredstavo velezanimivega in poučnega filma «Dalmacija — zemlja solnca». Predvajanje filma je združeno s poučnim predavanjem g. profesorja Šijanca iz Maribora. Predstava za odrasle se vrši ob 20. zvečer v Mestnem gledališču. Cene znižane. Občinstvo se najljudneje vabi, da si ogleda ta splošno znani velezanimivi film.

j— *Poroka.* V Ptuju se je 11. t. m. poročil g. Jože Počkaj, železniški uradnik z gdč. Štefko Mariničevo, uradnico. — Bilo srečno!

Iz Litije

i— *Gasilska slavnost v Zavrstniku.* Mlado agilno gasilno društvo v Zavrstniku pri Litiji je pokazalo v nedeljo uspehe svojega kratkega obstoja. Vršila se je otvoritev novega gasilskega doma ter se je ob tej priliki izročila nova brizgalna svojemu namenu. Prireditvi je prisostvovalo izredno veliko občinstva in gasilcev v kroju. Za lepi uspeh prireditve gre predvsem zahvala požrtvovalnemu tajniku g. Francu Pogačniku.

i— *Volilni sestanek.* Volilni odbor «Gospodarsko socijalne liste», čigar skrinjica je druga, ima v sredo ob 20. sestanek v gostilni g. Meška. K sestanku so vabljeni poleg odbornikov in kandidatov tudi somišljeniki. Na dnevnem redu je pregled volilnih imenikov ter določitev podrobnega dela v svrho agitacije.

i— *Volilni shod.* Volilno borbo za občinske volitve, ki se vrše 26. t. m. so že v nedeljo otvorili klerikalci. V Društvenem domu v Šmartnem so priredili shod, na katerem je poročal oblastni poslanec in nostilec klerikalne liste za litijsko občino g. Hinko Lebinger.

i— *Diplome Jugoslovenske Matice.* Geslo vsakega narodno čutečega Jugoslovena mora biti: «Deklaracijsko diplomo v vsako zavedno hišo!» Naj ne bo torej lokala in stanovanja brez spominka na naše nacijonalne borbe. Ta teden Vas obišče poverjenica J. M. Okusna diploma stane samo 10 Din.

Porota

Poneveril 50.000 Din in 20.000 Din zaigral

Maribor, 13. junija

V Logu pri Mariboru ima veleposestnik Helfrid Rosmanit tovarno olja z imenom »Log«. Tu je imel Rosmanit uslužbenega današnjega obtoženca, 26letnega knjigovodjo Ivana Gerlača od 1. novembra 1925 naprej. Ivan Gerlič, rojen in pristojen v Mariboru, je moral za Rosmanita nakupovati bučne koščice za izdelovanje bučnega olja. Nakupoval je z denarjem ali pa proti zamenjavi za bučno olje in je dobival v ta namen od Rosmanita večje množine denarja in bučnega olja, da je lahko posloval. Tudi olje je smel prodajati. V tej svoji službi je imel Gerlič pri Rosmanitu prav lepo mesečno plačo Din 1000, prosto hrano in stanovanje ter od vsakega vagona nakupljenih koščic 1000 Din provizije, na potovanju pa še poleg tega 120 Din dnevnic.

Oktobra 1926 pa je obtoženi Gerlič naenkrat predložil svojemu šefu nov način plače in sicer 2.000 Din provizije od vagona nakupljenih bučnih koščic. Rosmanit je bil s tem zadovoljen in je poslal 1. oktobra 1927 Gerliča na Hrvaško, da nakupi v Belovaru kar 4 vagone koščic. Gerlič je odšel na kupčijo in prejel od Rosmanita za to kupčijo Din 144.000. Nakupil pa je samo 3 vagone, dočim je sporočil Rosmanitu, da pride četrti vagon pozneje. Tega četrtega vagona pa dolgo ni bilo od nikoder, čeprav si je Gerlič tudi zanj zaračunal provizijo. Obenem je Rosmanit doznal, da obdolženi zapravlja denar in ga je zato klical na odgovor. Gerlič ni trdovraten zločinec, ampak svoja dejanja lepo priznava. In tako je Rosmanitu kratko in malo razložil, da je preostali denar zapravil.

večinoma zaigral, okrog 20.000 Din, nekaj drugače potrošil, nekaj pa poslal svoji priležnici, čeprav je poročen. Pri obračunu je Rosmanit ugotovil, da mu je obdolženi poneveril 34.800 Din, nevštevši tri tisoč dinarjev izdatkov za stroške in 6.000 Din provizije tako, da je imel Gerlič od tega svojega pohoda v Belovar najmanj 43.000 Din.

Rosmanitovo razočaranje nad prevelikim zaupanjem do nezvestega knjigovodje pa s tem še ni bilo končano. Kmalu je doznal, da ga je obdolženi tudi drugod prav temeljito obrnažil. Preskrbel si je pooblastilo z žigom tovarne olja »Log« in s podpisom Rosmanita, s katerim je bil upravičen inkasirati za Rosmanitovo tovarno. Na ta način je, ne da bi oddal svojemu šefu inkasiral v Zagrebu 2.235 Din, 1. februarja t. l. v Celju pri trgovcu Božiču Din 2.192 pri Zofiji Rečnik 2.896 Din, pri Jožefu Klavcu Din 566, 7. februarja v Mariboru pri gostilničarju Senekoviču Din 608, v Ptuju pri tvrdki Trajner Din 806 itd. V Čakovcu si je izposodil pri restavraterju Mirku Štruklu Din 4.000 in zastavil zato 2 soda olja, ki jih je mogel Rosmanit le na ta način rešiti, da je plačal Štruklu izposojenih 4.000 Din. V celem je na ta način dični Ivan Gerlič oškodoval svojega delodajalca za Din 50.095.80 ter svoja dejanja tudi priznava v skladu z izpovedbami prič.

Obtoženi je tudi pri današnji porotni razpravi svoje dejanje v celoti priznal. Porotniki, ki so letos res izredno mili, pa se kljub temu niso vsi prepričali o obdolženčevi krivdi, ampak sta dva glasovala proti in le 10 glasov je potrdilo stavljeno vprašanje glede hudodelstva poneverbe. Sodni dvor je prisodil Gerliču 2 leti težke ječe in mora poravnati g. Rosmanitu vso škodo.

Polmilijonska poneverba v železniškem materijalnem skladišču v Mariboru

V letošnjem letnem porotnem zasedanju imamo v Mariboru par težkih slučajev poneverbe. Kot drugi se je danes zagovarjal pred poroto radi poneverbe v uradu železniški uradnik Franc Jarh, ki si je v svoji službi kot načelnik materijalnega skladišča državne železnice v Mariboru pridržal in prilastil za personalni premog nabrane in zaupane mu vsote

v skupnem znesku 630.528 Din 32. p.

V materijalnem skladišču v Mariboru je že Južna železnica ustanovila l. 1922 oblačilnico za železničarje ki je imela namen nalavljati železničarjem proti plačilu v mesečnih obrokih kolikor mogoče poceni blago. Mariborska oblačilnica je bila podružnica ljubljanske, ki je dobavljala mariborski blago. Ljubljanska oblačilnica je bila podrejena ravnateljstvu, ki je v ta namen posodilo potrebno glavnico. Načelnik mariborskega skladišča je bil obdolženec Fr. Jarh. Ko pa je dne 1. septembra 1923 prevzela država Južno železnico, direkcija državnih železnic v Ljubljani ni več naročevala novega blaga za oblačilnice, ampak samo razpečevala staro zalogo. Nekaj mesecev pozneje pa je začela ljubljanska oblačilnica zopet nabavljati novo blago in je z njim oskrbovala tudi mariborsko. Za to blago so vodili v Mariboru račune kot označbo »oblačilnica II.«, medtem ko je dobila stara zaloga naziv »oblačilnica I.«. Obe pa sta bili seveda ena in ista ustanova državne železnice. Oblačilnica I. in II. v Mariboru je bila likvidirana januarja 1926, blago stare in nove zaloge pa je prevzela »Gospodarska poslovalnica« (živilsko skladišče) državne železnice v Mariboru.

Poleg oblačilnic I. in II. pa je vodil obdolženi Franc Jarh brez vednosti direkcije v Ljubljani na lastni račun še tako zvano oblačilnico III. Za to svoje privatno podjetje je obdolženi uporabljal uradne prostore oblačilnice državne železnice (skladišče) in državne uslužbence. Blago je prodajal železniškim uslužbencem na 3—10mesečne obroke, ki jih je odtegoval od plače in se tako okoristil z ugodnostmi, ki so jih deležne državne poslovalnice.

Denar za svojo oblačilnico III.

je vzel obdolženec proti predpisom in protizakonito iz blagajne mariborskega materijalnega skladišča državne železnice, katerega načelnik je bil tudi on. Ta denar se je zbiral iz zneskov nabranih za personalni premog, ki ga tudi železniška uprava uslužbencem po znižanih cenah. Denar za ta premog so plačevale posamezne železniške edinice blagajni materijalnega skladišča odkoder je moral obdolženec pošiljati vsak mesec denar in obračun glavni blagajni v Ljubljani.

Da je prikril primanjkljaj v blagajni,

je dal obtoženi za poznejši mesec sprejeti denar za pretečeni mesec, seveda z zamudo, ki je rastla v višino poneverjenega zneska. Od avgusta 1926 naprej pa obdolženi sploh ni polagal več obračunov. Po njegovi lastni navedbi je začel uporabljati izkupiček, ki ga je dobil za prodano blago iz uradne oblačilnice, že l. 1922 za nakup blaga, ki ga je naročeval na lasten račun. Glavni blagajni v Ljubljani pa ni odvedel cele vsote, nabrane za personalni premog, že meseca marca 1925, ko je znašal primanjkljaj že Din 12.872. Potem pa je primanjkljaj rastel in je dosegel meseca novembra 1926 Din 630.582.32, ki ga je obdolženec vzel iz blagajne materijalnega skladišča, si ga pridržal in prilastil.

Svoje dejanje obdolženec v glavnem priznava. Pravi pa da ni imel namena pridržati si zaupani mu denar in da je izgubil denar vsled nesrečnih špekulacij s svojo oblačilnico III. Upal je in bil prepričan da bo lahko denar vrnil.

Nadaljna preiskava pa je ugotovila, da je dal obdolženi Franc Jarh

tvrdki Davorin Johan in drugovi okrog 150.000 Din posojila,

na račun svojega deleža pri tej tvrdki je izplačal 7.750 Din na račun dolga 23.300 Din, svojemu bratu Karlu Jarhu pa je posodil 49.100 Din, kar so posneli iz zaplenjenih pobotnic pri obdolženčevem tastu Matiji Poliču ter izpovedbe priče Davorina Johana. Obdolženi pravi, da si je denar, ki ga je posodil bratu, deloma sam izposodil, in sicer 20.000 Din, ostalo pa si je baje prihranil. Temu nasproti pa je izpovedal njegov tovariš železniški uradnik Mirko Rajh, da mu je obdolženec često trdil, kako se mu slabo godi. Mirko Rajh je opazoval, da je obdolženčeva rodbina živela skromno in je obdolžencu sam večkrat posodil manjše zneske, največ 2000 Din in je torej neverjetno, da bi si bil prihranil skoro Din 30.000.

Obdolženec je svojo poneverbo spretno maskiral s tem, da je izkazoval za poznejše mesece nabrane zneske za personalni premog v prejšnjih mesecih. Svojima podrejenima uradnikoma Dragu Kosiju in Fr. Bendetu je obdolženi izjavil da se vrši njegovo poslovanje z vednostjo in dovoljenjem direkcije v Ljubljani, pozneje v preiskavi pa je dolžil Bendeta in Kosija, da sta vedela za njegovo kaznivo dejanje. Da bi poneverjene zneske vrnil, ni obdolženi ničesar storil. Šele, ko sta bili oblačilnici I. in II. v Mariboru likvidirani je spoznal, da se bo protizakonito in kaznivo poslovanje razkrilo in šele tedaj se je začel truditi, da bi se izognil posledicam svojega dejanja.

Obtoženi je že pred razpravo vložil ogromen, okrog 30 strani dolg dokazni predlog, v katerem skuša svoje dejanje omiliti in ga predočiti le kot civilen spor z železniško upravo in navaja razne razbremenilne okolščine, kako je pomagal vzgojiti svoje brate, kar ga je stalo ogromno denarja ter se obširno peča s poslovanjem pri železnici v svoji stroki. Te dokaze je danes obnovil in zahteval, da se razprava v to svrho preloži.

Danes je bilo zaslišanih okrog 15 prič, večinoma višjih uradnikov ljubljanske železniške direkcije. Kolikor so se njihove izpovedbe tikale neposredno poslovanja Jarhove oblačilnice, so izjavili vsi, da ni imel Jarh pravice ravnati tako, kakor je trdil, da je delal po ustnih navodilih svojega šefa Vidica.

Ko je bilo zaključeno zaslišanje prič, je stavil zagovornik dr. Ravnik predlog, da se razprava preloži in preskrbi nadaljni dokazni materijal, ki bo nedvomno pričal za Jarhovo nedolžnost. Zlasti je povdarjal zagovornik, da se dela na generalni direkciji in na direkciji v Ljubljani že na to, da prevzame železnica tudi one tri Jarhove oblačilnice in bi bila s tem odstranjena kriminalnost Jarhovega dejanja. Trdil je tudi, da je postopala direkcija pri preiskavi pristransko, češ, da ni dala Jarhu nobene možnosti pojasnila v njegovi zadevi. Državni pravdnik dr. Graselli je razširil tožbo proti Jarhu še radi pregreška neprijavljenja konkurza in se tudi izjavil za preložitev razprave. Zastopnik finančne prokurature dr. Pretnar je bil odločno proti preložitvi. Sodni dvor je po kratkem posvetovanju odbil predloge in ločil postopanje radi neprijavljenega konkurza od današnje razprave, ki se je tako nadaljevala in tudi končala.

Sledili so pledojeji državnega pravdnika, zagovornika in zastopnika finančne prokurature. Prvi je govoril precej milo, drugi je povdarjal, da se obsojajo mali krivci, veliki pa ne in s tem namigaval na neke neznane grešnike v Ljubljani in Mariboru. Zastopnik finančne prokurature pa je odločno izjavil, da pridejo vsi na vrsto, ki so kdaj bili prizadeti pri podobnih stvareh, ker je že uvedeno postopanje proti osumljencem.

Porotnikom je bilo stavljeno edino glavno vprašanje glede hudodelstva poneverbe. Vprašanje je bilo z 9 glasovi proti 3 glasovom potrjeno, nakar *je bil ob 20.15 Fran Jarh obsojen na 3 leta težke ječe in povrnitev škode državi.* Kljub veliki vročini je ves dan razpravi prisostvovalo mnogoštevilno občinstvo, zlasti železničarji.

„CHEVROLET“

geslo avtomobilistov

Voz modernega sveta.

Brzina, sigurnost, eleganca, trpežnost so združeni v teh vozilih, ki predstavljajo danes višek moderne avtotehnike.

„CHEVROLET“

nedosežna vozila dobite danes za sledeče neverjetno nizke cene:

Touring, 5 sedežen,	**56.000.— Din**
Roadster, 2 sedežen	**56.000.— Din**
Sedan, zaprti	**79.000.— Din**
Landau Sedan, zaprti	**82.000.— Din**
Coach, zaprti	**73.000.— Din**
1½ tonski Truck Chassis	**52.900.— Din**
Touring Chassis	**43.000.— Din**

Tiskarski škrat je v včerajšnjem oglasu cene po svoje prikrojil. Gornje cene so pravilne.

V. & M Barešić & Co.,

Ljubljana, Dunajska cesta 12.

Gospodarstvo

Naša trgovinska bilanca v prvem četrtletju 1927. pasivna

Direkcija carin objavlja podatke o našem uvozu za mesec marc, tako da nam je mogoče pregledati razvoj naše trgovinske bilance za prvo četrtletje tekočega leta.

V marcu smo uvozili 89.099 ton v vrednosti **597.167.642 Din.** Napram povprečnemu izvozu v I. četrtletju 1926 je naš uvoz v marcu manjši, in sicer po teži za 0.8 %, po vrednosti pa za 2.8 %. Ker je vrednost našega izvoza v marcu, kakor smo nedavno objavili, dosegla 608,399.946 Din, je bila naša trgovinska bilanca v marcu **aktivna za 11 milijonov 232.304 Din.**

Nastopna tabela nam kaže razvoj naše zunanje trgovine v l. 1927. v milijonih Din (podatki za uvoz v aprilu še niso znani).

	Izvoz	Uvoz	
I. četrtlet. 1926 povpr.	589.3	614.3	— 25.0
januar 1927	483.8	546.3	— 62.5
februar „	455.4	521.2	— 65.8
marc „	608.4	597.2	+ 11.2
april „	467.9	—	—

V prvem četrtletju t. l. skupno smo uvozili za 1664.7 milijona Din (I. četrtletje 1926 1843), izvozili pa za 1547.6 milijona Din (1768). Naša trgovinska bilanca je bila torej v tem razdobju **pasivna za 117.1 milijona Din,** dočim je bila v prvem četrtletju preteklega leta pasivna le za 75 milijonov Din.

Kakor je razveseljivo, da se je naša trgovinska bilanca v marcu popravila in se je s tem zmanjšal deficit za prvo četrtletje, vendar ni verjetno, da bo trgovinska bilanca tudi za april aktivna, kajti v tem mesecu je naš izvoz zopet nazadoval na 467.9 milijona dinarjev.

— **Razstavni prostori Ljubljanskega velesejma popolnoma zasedeni.** Letos vlada izredno veliko zanimanje razstavljalcev za Ljubljanski velesejem. To nam spričuje zlasti dejstvo, **da so vsi razstavni prostori Ljubljanskega velesejma že dober teden oddani,** dasi se bo velesejem otvoril šele 2. julija t. l. Kakor smo izvedeli v velesejmski pisarni, je že okrog 50 prijavnic preveč. Izbira blaga bo torej letos izredno velika. Med razstavljalci bo okrog 20—25 odstotkov inozemcev. Vseh razstavljalcev bo okrog 700.

— **Posledica krize v lesni industriji.** Pred nekaj dnevi smo priobčili vest, da namerava zaradi izgub, ki jih je utrpela «Slavonija», d. d. v Zagrebu, likvidirati družba «Arbor», d. d., ki spada v koncern «Slavonije». **Naša notica se je nanašala na družbo «Arbor», d. d. v Zagrebu.** Da ne bo nesporazumljenja, pojasnujemo, da ni družba «Arbor», d. d., v nikakih poslovnih zvezah z družbo «Arbor», lesno trgovsko in industrijsko d. d. **v Ljubljani,** ki je povsem druga družba, tudi ne spada v koncern «Slavonije» in ni po izgubah, ki jih je baje utrpela «Slavonija», niti najmanje prizadeta. To pojasnilo, ki smo ga imeli pripravljenega že takoj naslednjega dne po objavi naše notice, je, žal, pomotoma izostalo, tako da ga objavljamo šele danes.

— **Načrt zakona o prisilni poravnavi.** Ministrstvo za pravosodje je izdelalo definitiven načrt zakona o prisilni poravnavi, ki bo preko ministrstva za trgovino in industrijo dostavljen vsem gospodarskim organizacijam. Prisilna poravnava je v tem načrtu predvidena za vse dolžnike in ne samo za banke. Interesi upnikov so strogo varovani. Minimum poravnalne kvote je določen na 40 %. Od poravnalnega postopanja so izključeni dolžniki, ki so bili že v konkurznem ali prisilnoporavnalnem postopanju in od tedaj ni preteklo več kakor pet let, dalje dolžniki, ki ne vodijo trgovinskih knjig, če jih po predpisih morajo voditi, in dolžniki, ki so pobegnili, oziroma so zakrivili kazniva dejanja iz koristoljubja. Postopanje se mora takoj ustaviti, če se izkaže, da je dolžnik zahteval poravnalno postopanje v svrho izigravanja upnikov. Upnikom je omogočen vpliv na potek poravnalnega postopanja. Za denarne zavode velja določba, da je treba v prvi vrsti kriti vloge do 10.000 Din.

— **Uredba o znižanju davkov.** Kakor poroča beograjski «Privredni Pregled», se pripravlja v finančnem ministrstvu uredba o znižanju davkov. Možnost za znižanje davkov je dana z zaključenjem druge tranše Blairovega posojila, ki bo v prvi vrsti služila za kritje investicijskih izdatkov, predvidenih v državnem proračunu. Podrobnosti o tej uredbi še niso znane.

— **Nazadovanje cen na svetovnem tržišču sladkorja.** V zadnjem času so cene sladkorju na svetovnem tržišču znatno nazadovale. Tako v Newyorku, kakor tudi v Londonu, Hamburgu in Trstu se je pojavila velika ponudba blaga. V Newyorku je cena nazadovala od 3.35 centa v početku januarja na 3.08 centa v sredini maja in na 2.81 centa 7. junija. V Kubi in Zedinjenih državah se pričakuje dobra letina sladkorne pese. Skrajni čas bi bil, da bi tudi naš sladkorni kartel znižal cene, ki so danes znatno nad uvozno pariteto. Kadar se cene na svetovnem tržišču dvigajo, tedaj naš kartel promptno povišuje cene in motivira povišanje z dviganjem cen na mednarodnem tržišču, kadar pa cene nazadujejo, tedaj se ne more odločiti za znižanje.

— **Miren položaj na tržišču jajc.** Spričo velike vročine je zanimanje inozemstva za jugoslovenska jajca ponehalo. Italijanski kupci, ki so nedavno mnogo kupovali pri nas, se ne oglašajo več. Z inozemstvom pride le do redkih zaključkov. Kljub temu so cene prilično čvrste in se na trgih slovenskih mest prodaja komad po 1 do 1.25 Din. Nakupne cene se gibljejo med 0.75 do 1 Din komad.

— **Redni oběni zbor** bo imela Tvornica za dušik, d. d. v Rušah, 27. t. m. ob 3. popoldne v prostorih Ljubljanske kreditne banke.

— **Nova tvornica motorjev za letala.** Tvornica letal «Ikarus» v Novem Sadu bo v kratkem pričela graditi v Beogradu tvornico motorjev za letala. Z gradbo se bo pričelo tekom julija. Do sedaj je morala tvornica «Ikarus» motorje in njegove dele uvažati iz inozemstva.

— **Centrala industrijskih korporacij v Beogradu** uraduje od 6. t. m. od 7.30 do 14. ure. Od 16. do 18. ure bo dežuriral po eden pisarniški uradnik, ki bo dajal potrebne informacije in v izjemnih primerih posredoval razgovor z enim izmed tajnikov.

— **Predavanje o gospodarskem položaju Mehike.** Trgovinski ataše pri mehiškem poslaništvu v Rimu g. Salvador Prieto bo imel tekom meseca junija in julija po Jugoslaviji vrsto predavanj o gospodarskem položaju Mehike in o možnostih za poglobitev trgovinskih stikov med našo državo in Mehiko. Predaval bo v francoščini. V Ljubljani se bo vršilo predavanje 24. ali 25. t. m., in sicer v posvetovalnici Zbornice za trgovino, obrt in industrijo. Točnejše glede dneva in ure predavanja bomo še poročali.

— **Dobave.** Direkcija državnih železnic v Ljubljani sprejema do 17. t. m. ponudbe glede dobave kalibriranih verig; do 21. t. m. pa glede dobave raznih vijakov. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 22. t. m. ponudbe glede dobave 120 m³ jamskega lesa; do 23. t. m. pa glede dobave osi za reter (Kurbelwelle). — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: 2. julija pri ekonomskem odelenju direkcije državnih železnic v Ljubljani glede dobave pisarniškega materijala; pri generalni direkciji državnih železnic (ekonomsko odelenje) v Beogradu glede dobave drv za podžiganje lokomotiv. Predmetni oglasi so v Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na vpogled.

— **Plačilna bilanca Nemčije** se je v l. 1926 znatno zboljšala. Deficit plačilne bilance je v preteklem letu nazadoval na 743 milijonov mark napram 3955 milijonom v letu 1925 in 2550 milijonom v letu 1924. Blagovni promet z inozemstvom (korigirana trgovinska bilanca in reparacijske dobave) je bil v preteklem letu aktiven za 888 milijonov mark, dočim je bil v letih 1925 in 1924 pasiven za 2526, odnosno 1855 milijonov mark.

Borze

13. junija.

LJUBLJANA. (Prve številke povpraševanja, druge ponudbe in v oklepajih kupčijski zaključki.) Vrednote: investicijsko 84.50—85.50, Vojna škoda 340.50—341.50, zastavni in komunalne Kranjske 20—22, Celjska posojilnica 195 — 197 (197), Ljubljanska kreditna 150 — 0, Merkantilna 0 — 98, Prašteđiona 850 — 0, Kreditni zavod 160 do 170, Trbovlje 0 —455, Vevče 135 — 0, Stavbna 55 — 65, Šešir 104 — 0. — Blago: Tendenca za les čvrsta, za deželne pridelke nespremenjena. Zaključenih 6 vagonov lesa.

ZAGREB. Vojna škoda se je danes znatneje očvrstila. Na aranžma je bila zaključena po 343.50, za junij po 344.50 in za avgust po 348. Slavonija je v zvezi z znižanjem delniške glavnice dalje popustila in notira 20 do 22. — Deviza na Italijo je razmeroma stabilna; zaključena je bila po 313.50 — 313.75. Notirale so devize: Dunaj 800 — 803, Berlin 1347.9 — 1350.9, Italija 312.61—314.61, London 276.1 — 276.9, Newyork 56.7—56.9, Praga 168.2 — 169, Curih 1093.5 — 1096.5; efekti: bančni: Eskomptna 96 — 96.5, Poljo 15.5 — 16, Kreditna Zagreb 93 — 95, Hipo 60 — 61, Jugo 92.5 — 93, Ljubljanska kreditna 150 — 155, Obrtna 40 — 41, Prašteđiona 850 — 855; industrijski: Našice Union 1750 — 1800, Gutmann 275 — 285, Slaveks 110 — 125, Slavonija 20 — 22, Danica 145 do 175, Drava 580 — 600, Mlinska 16 — 0, Vagon 45 — 47, Vevče 135 — 145, Šećerana Osijek 510 — 515, Isis 46 — 50, Dubrovačka 420 — 425, Trbovlje 445 — 450; državni: investicijsko 0 — 85, agrarne 50 — 51, Vojna škoda aranžma 343 — 344, za junij 343—345, za julij 344 — 346, za avgust 348 — 348.50.

CURIH. Beograd 9.135, Berlin 123.21, London 25.25625, Newyork 520,, Pariz 20.3625, Milan 28.68, Praga 15.40, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.06, Sofija 3.75, Varšava 58.10, Dunaj 73.16.

TRST. Devize: Beograd 31.60 — 32.10, Dunaj 249.90 — 259.90, Praga 53.325—53.825, Pariz 70.70 — 71.20, London 87.88 — 88.10, Newyork 18.025 — 18.125, Curih 346.60 do 350.60, Budimpešta 310 — 320, Bukarešta 10.375 — 10.875; valute: dinarji 31.25 do 32.25, dolarji 17.60 — 18.10.

DUNAJ. Devize: Beograd 12.465—12.505 Berlin 168.13 — 168.63, Budimpešta 123.68 do 123.98, Bukarešta 4.1925 — 4.2125, London 34.46875 — 34.56875, Milan 39.21—39.31, Newyork 709.50 — 712, Pariz 27.795—27.895, Praga 21.015 — 21.095, Sofija 5.11 — 5.15, Varšava 79.30 — 79.58, Curih 136.15 — 137; valute: dolarji 708.50 — 712.50.

Deviza Beograd na ostalih borzah: v Pragi 59.15, v Berlinu 7.413.

Vremensko poročilo

Meteorološki zavod v Ljubljani 13. junija 1927. Višina barometra 308.5 m

Kraj	Čas	Barom.	Temper.	Rel. vlaga v %	Smer vetra in brzina v metrih	Oblačno 0—10	Padavine: Vrsta	Padavine: v mm do 1. ure
Opazovanja								
Ljubljana (dvorec)	7.	759·9	15·5	86	W 1	5	dež	3.7
	14.	760·5	19·8	71	SW 6	10		
	21.	762·0	16·6	76	S 1	3		
Maribor	8.	758·3	22·0	60	SW 6	3		
Zagreb		760·1	22·0	57	W 8	1		
Beograd		760·1	22·0	63	W 2	1		
Sarajevo								
Skoplje		760·9	24·0	33	NW 1	1		
Split	7.	761·2	21·0	57	mirno	0		
Dubrovnik		761·4	22·0	65	mirno	0	dež	6.0
Praha		762·5	11·0	—	WNW 2	10	dež	2.0

Solnce vzhaja ob 4.12, zahaja ob 19.47, luna vzhaja ob 18.24, zahaja ob 2.41.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 22.8 C, najnižja 14.2 C.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Oblačno, motenje po nevihtah.

Dunajska vremenska napoved za torek: Zelo oblačno, lokalne nevihte.

Tržaška vremenska napoved za torek: Lahki vetrovi iz drugega in tretjega kvadranta. Nebo večinoma oblačno; nekoliko dežja. Temperatura od 19 do 24 stopinj. Morje skoraj popolnoma mirno.

Preklic

Jaz, Janez Koselj iz Smokuča, preklicujem vse žaljivke, ki sem jih izrekel napram Josipu Hrovatu, mesarju v Radovljici dne 2. V. v gostilni Vilfan na Černivcu.

906 **JANEZ KOSELJ**

Iz življenja in sveta

Veličasten sprejem Lindbergha v Ameriki

V soboto, dne 11. junija, se je «Kolumb zraka» Charles Lindbergh vrnil v domovino. Križarka «Memphis» ga je pripeljala v Washington. Njegov prihod je bil triumfalen in tako svečan, da mu neki ni primere v ameriški zgodovini.

Že v ranih jutranjih urah so bile vse ulice polne ljudstva. Okrog 11. se je križarka «Memphis» jela bližati pristanišču. Nasproti se ji je peljala skupina torpednih rušilcev in 40 aeroplanov ter nešteto jaht. Vse sirene so piskale, nad 200 letal pa je izvajalo manevre nad križarko in je metalo cvetje na letalca. Med letali je bila tudi zračna ladja «Los Angeles», ki je letela 4000 m nad pristaniščem.

Ko je «Memphis» pristajala, je bila Lindberghu izkazana čast, kakršne so deležni samo suvereni. Pozdravljen je bila z 21 topovskimi streli. Ko se je ladja zasidrala, so napravili pomorski kadeti špalir in na križarko je stopila kot prva oseba Lindberghova mati. Spremljala sta jo admiral Moffat ter minister za vojno in mornarico.

Mati in sin sta se pozdravila s prisrčnim objemom. Nato je Lindbergh oblekel uniformo polkovnika, katero mu je prinesel na ladjo poseben odposlanec oficirskega dvora. Vodeč mater pod roko je zmagovalec Atlantika stopil na suho ob vikanju in pozdravljanju deset in desettisočev. Množica, ki se je nabrala na ulicah, je bila tako številna, da je zagozdila ves promet.

Letalec in mati sta sedla v avtomobil, ki je bil v hipu dobesedno zasut s cvetjem. Gneča je bila tolikšna, da so se ljudje onesveščali. Lindbergh se je podal najprej k prezidentu Coolidgeu, ki ga je pričakoval pred spomenikom Georgea Washingtona. Coolidge je stisnil Lindberghu roko in mu pripel na prsi letalski križec. V pozdravnem nagovoru je izjavil, da predstavlja Lindbergh najboljše tradicije Zedinjenih držav. Amerika je ponosna na njegov pogum in na železno energijo, ki mu bo ohranila častno mesto v zgodovini človeškega rodu. Prezident, Lindbergh in njegova mati so nato sedli v avtomobil državnega poglavarja. Avto je mogel le počasi pasirati gosto obljudene ceste in se je moral končno poslužiti zasilnega izhoda ter presekati uradno določeno pot do cilja. V Beli hiši sta bila Lindbergh in njegova mati gosta prezidenta Coolidgea.

V soboto popoldne so vzeli iz zabojev razstavljeno Lindberghovo letalo «Spirit of St. Louis», prinesli na suho in sestavili. Lindbergh je s svojim enokrovnikom odletel včeraj, v pondeljek, v Newyork.

Lindbergh je v Ameriki tako aktualen in popularen, da nosijo deklice klobuke z njegovim imenom. V prometu so tudi ročne torbice z Lindberghovim imenom in letalčevo sliko. Trgovci so spravii v promet majhne okraske za gumbnice z napisom «Naš junak». Prodali so jih seveda že na milijone.

Izšel je tudi že «Lindberghov roman», ki obsega sicer samo 90 strani, toda vendarle v glavnem služi svojemu namenu, to se pravi dobičku založnika. Napisal ga je časnikar Mihael Lorant. Napisati ga ni bilo posebno težko. Izrezaval je iz listov vse podatke, ki se tičejo letalca in je sestavil napol beletristično delce. Rokopis je bil postavljen v 24 urah in pol dneva pozneje so kolporterji roman že prodajali na ulicah.

Zanimivo je, kako se je vozila v Washington Lindberghova mati. Bati se je bilo, da v silni gneči spoh ne bo mogla dalje in zato ji je dalo železniško ravnateljstvo na razpolago poseben pullmanov voz. Vstopila pa je v Baltimoru, da ne vzbudi pozornosti. Ko je dospela v Washington, so jo vzeli v svoje varstvo policijski uradniki, ki so jo odpeljali naravnost k državnemu predsedniku Coolidgeu. Tudi v Ameriki sta seveda Lindberg in njegova mati sužnja velikega letalčevega uspeha.

V Newyorku je bil v pondeljek, na dan Lindberghovega prihoda, borzni praznik, kar se v Ameriki ni zgodilo že izza povratka generala Pershinga po končani svetovni vojni. Pošta je prejela za Lindbergha 3 vagone pošiljatev. Pisem je prejel «Kolumb zraka» nad pol milijona, telegramov pa nad 20.000. Ženske mu pošiljajo slike, tvrdke mu poklanjajo kravate, srajce, obleke, čevlje, jestvine, skratka vse, kar jim bo lahko služilo za reklamo. V listih se pojavljajo že inserati: «Lindbergh je blagovolil sprejeti in pokusiti našo gnjat» itd. Pripravljajo se svečanosti, ki jim ne bo zlepa konca in kraja. Tudi je bil Lindbergh obveščen, da mu neka družba poveri vodstvo celokupnega zrakoplovstva Zedinjenih držav, za kar mu obljublja letno plačo 100.000 dolarjev.

*

Pri Lindberghovem sprejemu v Washingtonu je bila na posebno originalen način organizirana poročevalska služba. Največji ameriški dnevnik je poslal v zračne višave 5000 m nad zemljo letalca z reporterjem. Slednji je opazoval sprejem izpod oblakov in je poročal o vsem, kar se je zgodilo, s pomočjo radia. Na ta način je nekaj minut po Lindberghovem sprejemu vedela vsa Amerika, kako so rojaki sprejeli zmagovalca Atlantskega oceana.

S kakšnimi občutki sva preletela Ocean

Clarence Chamberlin in Charles Levine objavljata v listih svoje vtise s prekomorskega poleta. Njuna izvajanja se glase tako-le:

Prvo noč sva krenila v severni smeri preko ameriškega kontinenta in sva preletala morje pri Labradorju. V zraku je bilo hladno. Toda še hladnejša se je zdela morska voda pod nami. Že njena modrikasto rumena barva je dihala hlad.

«Če pljusneva v Ocean, lahko noč meni in tebi,» je dejal Levine, ter dodal: «Mislim, da bi se niti ne skušal rešiti, če bi se to zgodilo». In jaz sem lakonično pristavil: «Kaj pač pomenita dva človeka spričo toliko milijonov ljudi?»

V takem razpoloženju naju je «Mis Columbia» nesla naprej. Pozabila sva počasi na vse in stvar se nama je jela dozdevati malone smešna. Šalila sva se in smejala in Levine me je vprašal: «Čuješ, povej mi, kam prav za prav letiš z menoj, v Rim ali v Berlin?» Odgovor je glasil: «Ne vem! Ne bi se čudil, če bi pristala na Španskem.»

Kmalu nato je segel Levine v žep in privlekel iz njega plačilne liste za strojnike «Mis Columbie», katere je pomotoma vzel s seboj. Nato sva začela zopet kramljati. Levine je dejal: «Jaz imam samo 40 dolarjev. Koliko denarja imaš ti pri sebi?» Prevrnil sem svoje žepe in naštel 11 dolarjev in 14 centov. «Čemu bi naj bil pač vzel več denarja s seboj? Oceanu nimam namena prepustiti svoje premoženje. v Evropi pa mi bodo že posodili, če dospem na cilj Vso gotovino sem naložil v banki na račun svoje žene.»

Okrog polnoči sva zabredla, pripovedujeta Chamberlin in Levine, v meglo, ki se je bolj in bolj zgoščala. «Mis Columbia» se je dvignila 15.000 čevljev pod oblake. To je bila skrajna meja višine. Toda kljub višini je bilo letalo še vedno v megli, temperatura pa je padla na 31 stopinj Fahrenheita. Ni trajalo dolgo, ko je letalo zašlo v mrzlo ledeno sfero, kar naju je navdalo z velikim strahom. Levine je že skoro obupaval.

Medtem ko je Lindbergh, dospevši v ledeno sfero, svoje letalo naravnal vnovič kvišku, si «Mis Columbia» ni mogla pomagati. Njeno edino upanje so bile tople zračne struje, v katere je zavozil Chamberlin kolikor mogoče hitro. Tam se je led stopil in enokrovnik se je obrnil dalje v južno smer.

Tako je prišla «Mis Columbia» do srede Oceana, skrbno se izogibajoč viharjev. V nedeljo zjutraj je srečala dva tovorna parnika. Oddahnila sva se, kajti sedaj sva bila prepričana, da voziva v pravi smeri, kar je bilo tem važnejše, ker nama je na poti odpovedal kompas.

Do tega srečanja je bil polet čez Atlantik občutek velikanske samotnosti. Vožnja čez Ocean v megli naju je prepričala, kako ogromen, samoten, enoličen in grozen je Atlantski ocean. Če leti zrakoplov čez kopno, se neprestano menja panorama, izginejo ravnine, gore, reke, mesta, vsega tega na Oceanu ni. Človek se nehote vprašuje, ali ne kroži neprestano okoli ene in iste točke.

Veliko veselje je navdalo Chamberlina in Levina, ko sta srečala potniški parnik «Mauretanijo». Iz veselja nad tem srečanjem sta parkrat obkrožila ladjo ter sta kontrolirala delovanje drugega kompasa.

Kmalu je «Mis Columbia» srečala drugi potniški parnik «Transilvanijo». Šele ko je bila ta ladja za njima, sta po nekaj časa poleta ugledala bele čeri in zelene rebri. Vzkliknila sta od veselja kakor Kolumb, ko je odkril Ameriko — «Zemlja! Zemlja!». Kje sta bila, nista vprašala, Levine je trdil, da sta nad Irsko, bila pa sta v resnici nad Anglijo. Toda saj jima je bilo vseeno, čez katero deželo letita. Imela sta zavest, da se nahaja pod njima košček Evrope in to ju je popolnoma pomirilo.

Osebnost umorjenega poslanika Vojkova

Vojkov, žrtev monarhističnega atentata v Varšavi, je bil malo znan v inozemstvu. Vzrok njegove nepopularnosti tiči pač v tem, da ni bil nikoli med voditelji vladajoče stranke in vlade. Očividno so mu manjkale vse tozadevne zmožnosti. Ni bil niti govornik, niti publicist in tako si kot ljudski tribun ni mogel pridobiti splošne priljubljenosti.

Vojkov se je vrnil v Rusijo leta 1917. po marčevi revoluciji. Njegov oče je bil učitelj Peter Lazarević Vojkov. Dal ga je v šole, kjer se je že v ranih letih pridružil pristašem socijalne demokracije. Šele v inozemstvu se je pridružil boljševiški frakciji stranke. Ko se je okoli leta 1905. v okolici Ženeve in Ženevskega jezera zbirala železna kohorta velikih zarotnikov, ki so po svetovni vojni pritegnili oblast v Rusiji nase, je bil v tej družbi tudi Vojkov. Proslavil se je z atentatom na policijskega ravnatelja mesta Jalte na Krimu, generala Dumbadžeja. Sicer se stvar ni nikoli natančno pojasnila, a je bil Vojkov kljub temu obsojen na ječo, iz katere se je rešil s pobegom v Švico. Ostal je na švicarskih tleh tri leta in je zapustil njeno ozemlje leta 1917. v legendarnem «plombiranem» nemškem vlaku, ki sploh ni bil plombiran.

V Ženevi je imel Vojkov majhno šolo, v kateri je poučeval ruski jezik in matematiko. Po povratku v domovino ga je vlada poverila z odgovornimi mesti. Bil je član sovjeta za uralsko ozemlje. Pozneje je postal komisar za prehrano in je celo nekaj časa oskrboval deželo kot član centralne vlade. Bil je zelo vpliven član sovjetov v Jekaterinoslavu, kjer je živel v prognanstvu car s svojo rodbino. Umor carske rodbine je bil njegovo delo. Sicer se danes pripisuje to dejanje sklepu Jekaterinoslavskega sovjeta, toda na Vojkovu je vendar le ostal madež, ki se ni dal oprati. Vlada v Kanadi ni hotela izdati agrementa za Vojkova kot poslanika v svoji deželi. Tudi poljski kabinet se je branil sprejeti Vojkova za diplomatskega zastopnika v Varšavi. A medtem, ko je bila vlada v Ottawi nepopustljiva, je varšavski kabinet leta 1924. popustil, posebno radi tega, ker je Vojkov vodil eno leto prej sovjetsko delegacijo, ki je sklenila s poljsko državo mir v Rigi.

Odmev justifikacije kneza Dolgorukova in Jevremova

Usmrtitev ruskih monarhistov v Moskvi je našla globok odmev posebno v pariškem tisku, ki piše na široko o vseh justificirancih, najbolj pa o dveh: o knezu Dolgorukem in Jevremovu. Oba sta bila zelo znana v Parizu.

Knez Dolgorukov baje sploh ni bil carist. V dumi je zastopal demokratsko stranko in ga je radi tega stalno nadzorovala policija. V začetku revolucije je bil aretiran, toda izposloval si je prostost in se je vrnil v Pariz. Vojak po poklicu ni bil. Dosegel je sicer čast polkovnika, toda take časti so bili deležni v Rusiji vsi potomci visokih aristokratskih rodbin.

Pavel Dolgorukov je bil tip grand-seigneurja. Udejstvoval se je ponajveč kot socijalni delavec ter kot prosvetitelj kmetskega ljudstva. Po revoluciji se je nastanil v Parizu, kjer je živel v črni bedi in pomanjkanju. Stanoval je na podstrešju in se preživljal s pisarniškim delom. Domotožje ga je naposled poklicalo nazaj v domovino. Hotel je umreti na ruskih tleh, ali usoda mu je namenila nasilno smrt.

Jevremov je bil v nasprotju z Dolgorukovim pravcati snob carističnega dvora, živel je dolgo let na Angleškem in v Parizu in se je vrnil v domovino gnan od istega fatalnega domotožja kakor princ Dolgorukov.

KDOR SKRBI ZA SVOJE ČEVLJE
ta jih čisti z Indian Pasto

NOGAVICE
z znamko in žigom
„KLJUČ"
najboljše, najtrpežnejše, zato najcenejše

Veselo! Zabavno! Elegantno! Razkošno!

Kako si osvojim svojega šefa...?

Odgovor na to velezanimivo in vedno aktualno vprašanje je sijajno prikazan v izvrstni, veseli ljubavni igri

RAJ LJUBIMCEV...

Dejanje se vrši na prekrasni ameriški rivijeri, očarujoči Floridi. — V glavni vlogi temperamentna črnooka

POLA NEGRI

sedaj poročena z mladim princem Sergijem Midivani. — Krasne toalete. — Lepi naravni posnetki. — Izvrstna fotografija.— Sijajna igra. — Imenitna režija. —

Predstave ob: 4., pol 8. in 9.

Film je popolnoma nov in se predvaja prvič v Ljubljani.

Sedeži na mesta. ELITNI KINO MATICA Telefon 124

Kongres slovanskih geografov in etnografov na Poljskem

Varšava, 6. junija.

Vlak je prišel v Varšavo (preko Grudziowza in Mlave) ob 10. dopoldne. Na kolodvoru je sprejela kongresiste vojaška godba in vodstvo lokalnega komiteta ter jih z avtomobili in tramvajem povedlo v varšavski ratreš (rotovž), kjer se je v veliki dvorani vršila slovesna otvoritev kongresa.

Ko je stopil v dvorano predsednik poljske republike Moščicki in sedel na častno mesto v spremstvu dveh oficirjev, je univ. prof. iz Krakova Evgen Komer izrekel otvoritveni govor v imenu odbora, ki je organiziral kongres ter je naglasil velik kulturni pomen slovanskih geografskih kongresov, kar potrjuje udeležba zastopnikov Francije, Velike Britanije, Amerike in Italije. Označujoč pomen kongresa in razvoja geografske vede je posvetil tople besede spominu velikega našega učenjaka Jovana Cvijića, katerega življensko delo ima velik del zasluge, da zavzema danes Beograd tako svetlo mesto v kulturi Evrope in slovanstva.

Zaključujoč svoj otvoritveni nagovor je predlagal za provizornega predsednika za dobo, dokler se ne konstituira odbor z načelniki sekcij, najstarejšega delegata, t. j. prof. Sokalskega, zastopnika Akademije znanosti iz Ljeningrada.

Prof. Sokalski je zavzel takoj predsedniško mesto ter vodil otvoritveno sejo kongresa.

Nato so pozdravili kongres zastopnik poljske vlade, državne prestolice, Vilne, varšavske univerze, Akademije znanosti, geografske družbe in še nekaterih drugih varšavskih kulturnih institucij.

Pozdravom poljskih delegatov so sledili pozdravi predstaviteljev delegacij slovanskih držav, in sicer najprej zastopnik Bolgarije, za tem Češkoslovaške, Jugoslavije in sovjetske Rusije. Slovanski delegati so izrekli svoje pozdrave vsak v svojem rodnem jeziku, le zastopnik Rusije je izrekel svoj pozdrav v francoščini in je sploh vse svoje predsedniško poslovanje vršil v francoskem jeziku, kar je vzbudilo občo pozornost. V imenu delegacije iz Jugoslavije, je izrekel pozdrav univ. prof. Košanin iz Beograda, ki je v svojem nagovoru spominjajoč se pokojnega Jovana Cvijića naglasil, da so se slovanski geografski kongresi pričeli na inicijativo prav tega našega učenjaka.

Ko so končali svoje pozdrave slovanski delegati, je stopil na govorniško tribuno general Bošković, šef vojno-geografskega zavoda iz Beograda v generalski uniformi z neštetimi odlikovanji ter ob občni pozornosti v imenu vlade kraljevine SHS izrekel kongresu povabilo, da izbere za prihodnji, t. j. III. geografski kongres, ki se bo vršil l. 1930., Beograd, oziroma Jugoslavijo. Navdušen spontan aplavz dvorane je bil odgovor na povabilo generala Boškovića. Mesto bodočega kongresa sicer s tem še ni definitivno določeno, ker se ima o tem sklepati na zaključni seji v Krakovu dne 12. junija.

Sledili so pozdravi zastopnikov neslovanskih narodov. V imenu francoske geografske znanosti je pozdravil kongres univ. prof. Blondel iz Pariza, nakar sta sledila pozdrava v imenu angleških in italijanskih geografov. Italijan je izrekel pozdrav «v imenu italijanskih kolegov». Med njegovim govorom se je večina jugoslovenskih delegatov odstranila iz dvorane.

S pozdravnimi nagovori je bil program svečane otvoritvene seje zaključen. Opoldne so imeli kongresisti v dvorani restavracije «Oaza» obed, ki ga jim je priredilo mesto Varšava. En del udeležencev kongresa pa je povabilo zunanje ministrstvo na kosilo v svoje prostore.

*

Manjši del kongresistov je bil povabljen na binkoštno nedeljo na obed, ki ga je priredilo za izbrane zastopnike vseh udeleženih narodov poljsko zunanje ministrstvo v svojih prostorih.

Po obedu je pozdravil navzoče zunanji minister Zaleski, ki je naglasil potrebo medsebojnega spoznavanja narodov osobito sedaj, ko so se slovanski narodi osvobodili.

Zahvalil se mu je za prireditev in za pozdrav v imenu jugoslovenske delegacije zagrebški univ. prof. Fran Tučan, ki je v krasnem temperamentnem govoru očrtal veliki pomen slovanskih kongresov, naglasil popolno naše narodno edinstvo ter s svojimi izbranimi besedami vzbudil občo pozornost in sprožil pri vseh slovanskh udeležencih izredno živo odobravanje. Tudi Poljaki so Tučanov govor označevali za najučinkovitejšo politično enuncijacijo na prireditvi. Za njim je govoril poljski general Komer, za tem ljeningrajski delegat Sokalski, ki je izrekel svoj pozdrav v francoskem jeziku. Pozornost je vzbudil tudi govor francoskega delegata prof. Blondela. Prireditve so se udeležili tudi poslaniki slovanskih držav, osobito se je v diplomatskih krogih opazilo, da se je obeda udeležil tudi poslanik sovjetske Rusije, ki sicer običajno ne prihaja na slične prireditve.

Po obedu je jugoslovenske delegate povabil v poslaništvo naš odpravnik poslov Prodanović, kjer so se zadržali dolgo popoldne.

Popoldne so si kongresisti v avtomobilih ogledali poglavitne posebnosti Varšave. Ob 6.30 je v nekdanjem kraljevskem gradu sprejel kongresiste predsednik republike Moščicki, ki mu je odbor za prireditve kongresa v krasni slavnostni dvorani predstavil uglednejše predstavnike slovanske in tuje geografije, nakar jih je povabil na raut v stranske prostore.

Zvečer po 8. uri so se kongresisti udeležili predstave v Velikem gledališču, kjer je bila na programu lepa baletna pantomima «Gospod Twardovski» — poljski Faust — delo poljskega skladatelja Ludomira Ružickega. Po gledališču je vodstvo kongresa udeležencem priredilo večerjo v kongresnem vlaku.

V pondeljek dopoldne se je kongres najprej definitivno konstituiral, si izvolil odbor in vodstva sekcij za posamezne panoge geografske vede, nakar se je delo kongresa prestavilo v sekcije. Tu so se popoldne vršila predavanja, ki izidejo po zaključku kongresa v posebni knjigi. Med tem, deloma preje, deloma pozneje, so si udeleženci pod vodstvom varšavskih kolegov ogledali razne znanstvene zavode, muzeje in druge institucije ter mesto. Vodstvo električne cestne železnice je dalo na razpolago vsakemu karto za 10 prostih voženj po mestu. Opoldne je varšavski krajevni odbor priredil udeležencem obed v veliki dvorani hotela L'Europe. Tudi na binkoštni pondeljek je prireditve nekoliko motil dež. Popoldne pa se je k sreči zvedrilo. Vrh tega je bila Varšava pod vtisom katastrofalne krakovske eksplozije ter Chamberlinove letalske nezgode, kar so javljale občinstvu posebne izdaje listov. Vse oblasti so šle kongresistom v največji meri na roko, tako da ostane vsem Varšava v najboljšem spominu. Po večerji, ki je bila zopet v vlaku, so se ob 10.30 odpeljali kongresisti s svojim posebnim vlakom proti Vilni.

★

Vilno, 7. junija.

Vlak s kongresisti je dospel iz Varšave v Vilno točno po programu ob 9.15 dopoldne. Na kolodvoru, ki je bil ves okrašen s poljskimi državnimi zastavami, jih je sprejela vojaška godba, ki je igrala slovanske nacijonalne himne, ko so se udeleženci vsipali iz vlaka. Sprejel jih je krajevni odbor za prireditev kongresa ter jih v avtomobilih popeljal v poslopje stare vilinske univerze, ki ima ime po kralju Štefanu Batoremu. Tu je ob 10. v lepo okrašeni univerzitetni dvorani svečano sprejel univerzitetni svet kongres slovanskih geografov in etnografov, nakar sta imela dva profesorja vilinske univerze, Limanowski in Kuszczyc predavanji o Vilni in njeni geografski legi. Pod vodstvom posameznih univerzitetnih profesorjev so si nato kongresisti ogledali mesto in njegove značilnosti, drugi pa so v raznih sekcijah napravili krajše ekskurzije v bližnjo okolico, ki je geografsko izredno zanimiva.

Opoldne ob 3. se je vršil obed v vlaku, nakar se je nadaljevalo ogledovanje mesta, ki je v arhitektonskem pogledu tako zanimivo. (Poljaki ga imenujejo poljska Firenza). Ob 6. so se pričele seje sekcij, kjer so se vršila znanstvena predavanja delegatov iz raznih držav.

Ob 8. zvečer je mestna občina gostom priredila raut v dvoranah vojaškega kazina na cesti Adama Mickiewicza. Večer je bil izredno animiran ter se je zaključil s poljskim narodnim plesom. Z avtobusi, ki jih je dala na razpolago mestna občina, so se kongresisti odpeljali iz gostoljubne vilenske družbe na kolodvor, od koder se je njihov posebni vlak ob 1.45 odpravil na pot proti Lwowu.

★

Dubno v Volinju, 8. junija.

Posebni vlak, ki vozi kongresiste po Poljski, odhaja običajno s kraja, kjer ima kongres svoje seje, predavanja in ekskurzije, okrog polnoči ali le malo pozneje ter dospe zjutraj med 7. in 9. uro na mesto nove postaje. Vožnja iz Vilna na Lwow pa se je uredila tako, da so se kongresisti vozili ves dan, in sicer za dne baš po najinteresantnejših predelih Polesja in Volinja. Tu je vlak vozil počasneje, da so si udeleženci mogli bolje ogledati znamenita velika in le deloma osušena ter poseljena močvirja ter nepregledne brezove, borove ter jelševe gozde. Na znamenitejših krajih, tako v Luninjcu in v Sarnih, je vlak stal po eno uro, da so kongresisti pohiteli v mesto ter si tamkaj ogledali izredno zanimive hiše, gospodarska poslopja, orodja ter opremo notranjosti, ki ima tu še mnoge posebnosti patrijarhalnih predelov. Pot skozi te kraje se je razvila v izredno instruktivno ekskurzijo poljskega orijenta, kar je napravilo na vse udeležence izredno žive vtise. Pokazalo se je znova, da so Poljaki organizirali kongres zelo preudarjeno in smiselno.

Češke udeležence, ki jih je na kongresu 110, je presenetil na treh postajah v Rovnem, Kwasitowu in Zdolbunowu sprejem tamkajšnjih čeških kolonistov, ki so izvedeli iz časopisov, da se peljejo mimo tudi češki gostje, pa so se spontano zbrali na kolodvoru, da jih pozdravijo. Najlepši je bil sprejem v Kwasitowu, kjer so Čehi — naseljenci prišli z godbo, zastavami, Sokolstvom, gasilci itd. — ter pozdravili svoje rojake, dasi bi se po programu vlak tamkaj sploh ne bi bil ustavil. Vse, osobito pa Čehe, ki po večini o kolonijah sploh niso bili informirani, je ta nacijonalna zavednost zelo presenetila.

Sport

II. kolo državnega prvenstva

Hašk (Zagreb) vodi.

Nedeljsko kolo drž. prvenstva v nogometu je prineslo precej razočaranja. Dočim so smatrali, da sta BSK in Sand na tujem terenu ali doma nevarna, se je pokazalo, da sta izgubila tekmi s še večjimi razlikami kot sta v prvem kolu zmagala. Po vsem tem je jasno, da bo boj za naslov prvaka še oster in do zadnjega negotov. Ilirija na lastnem terenu ni mogla spraviti dveh točk, kar ji moramo z ozirom na sedanjo formo šteti v veliko zlo. Po predvedeni igri tega gotovo ni zaslužila. Hašk se je kljub delitvi točk dvignil na čelo tabele in ima tudi edini aktivno razliko golov. Sodniki v tem kolu niso dajali povoda za pritožbe. Izjemo tvori vendar g. Csajagi, ki je vodil ljubljansko igro. Pokazal se je glede off-sideov in foulov zelo slabega in je vsled tega oškodoval obe stranki, da celo posredno pokvaril igro samo.

V nedeljskem kolu so nastopili pari Hašk : Ilirija v Ljubljani, BSK : Hajduk v Splitu in Sand : Sašk v Subotici. V nastopnem podrobnejše:

Hašk : Ilirija 1 : 1 (0 : 1)

Hašk v Ljubljani ni veljal za favorita. Tudi v Zagrebu so od Ilirije z ozirom na njene zadnje nastope pričakovali zmago. Toda zgodilo se je — narobe. Nedeljska igra Ilirije je zaostajala za razred od nedavnih dveh in v srečo si mora šteti, da ni zapustila poražena igrišča. Res je imela nekaj šans za strele, ki pa, ako bi sedeli, ne bi pokazali rezultata po predvedeni igri.

Pred tekmo sta predsednika ZNP in LNP gg. Heimbach in dir. Jug pozdravila moštvi. Teren sam je malo prej namočila ploha, ki pa ni mnogo škodovala. Moštvi sta nastopili:

Hašk: Friedrich, Koch, Dasović, Wasserlauf, Kolibaš, Kunst, Zinaja II, Agić, Križ, Wolf, Jeren.

Ilirija: Miklavčič, Pleš, Beltram, Jenko, Dekleva, Košenina, Šiška, Oman, Gabe, Verovšek, Dobrlet.

Moštvo Haška je predvedlo lepo kombinacijsko igro, pred golom pa ni znalo streljati. Imelo je dve tretjini igre v rokah, tako da obramba ni bila polnovredno zaposlena. Friedrich je star rutiner, ki mu žoga ne uide zlepa. Tudi topot je pokazal par lepih parad. Branilski par se je zdel sprva nesiguren; pozneje je bil Koch boljši. Steber moštva je bil v nedeljo srednji krilec Kolibaš, ki je opravil ogromen posel. Tehnično in taktično nenadkriljiv je uspešno podpiral ves napad in tudi sam zabil efekten gol. Krajna krilca sta zadostovala. Upoštevati pa je treba, da je bil napad Ilirije kmalu po pričetku igre razbit, ker se je pokazalo, da srednji napadalec Gabe ne izpolnjuje svojega mesta, in torej krilska vrsta ni imela neposredno hudega nasprotnika. Napad Zagrebčanov je ugajal v kombinatornem pogledu; pred golom pa ni znal izrabiti pozicij. Proti koncu se je pokazala že izčrpanost in njegove akcije niso bile več tako nevarne. Desna stran napada z Zinajo II je hujša. Moštvo je tehnično zelo dobro in igra za oči lep nogomet, ne dela pa golov, kar lahko postane usodno.

Ilirija je na vsej fronti razočarala. Častno mesto gre le ožji obrambi z Miklavčičem, Plešom in Beltramom, ki so se pokazali kot vztrajen, miren in skrajno požrtvovalen trio. Bili so skoraj vso igro stalno zaposleni in so vendar do konca vzdrževali nasprotnikove atake. S to trojico je treba še pohvalno omeniti rezervo za levega krilca, Košenino, ki je dobro držal nevarnega Zinajo II. Tudi neposredno pred golom je rešil marsikako kritično situacijo. Ostala dva krilca nista dosegla običajne forme. Dekleva dober z glavo, sicer netočen. Jenko menda preveč igra; vztrajen in požrtvovalen, toda taktično slab. Napadalne vrste Ilirija ni imela. Gabe kot srednji napadalec ni mogel voditi in je tako nastala med obema stranen vrzel, ki je raztrgala linijo. Posamezniki — posebno Dobrlet — so poskušali srečo s prodori; imeli pa so le malo uspeha. Zastreljali pa so pričetkom igre par šans na čemer nosi mnogo krivde sebični Šiška. Oman se je trudil povsod, nazadnje v obrambi. Vtis, ki ga je napravila včerajšnja igra Ilirije, je zelo slab. Ako hoče v tej hudi borbi še nastopiti s starim renomejem, se mora vrniti v prejšnjo formo. Usoda je hotela, da je radi nedeljskega rezultata, ki je relativno dober, itak že zletela na zadnje mesto, dasi ima le slabo pasivno razliko golov (3 : 4).

Potek igre: Ilirija začne. Hašk odvzame žogo in takoj ostro napade. Sledita dva kota, ki ostaneta neizrabljena. Ilirija se polagoma opomore, zastrelja nekaj šans in dva kota. V 16. min. je Doberlet pred golom in strelja iz neposredne bližine. Branilec drži, toda sodnik ne ustavi. V 19. min. dobi Doberlet žogo od Verovška, uide Kochu in strelja mimo Friedricha v prazen gol. 1 : 0 za Ilirijo. Hašk igra na izenačenje, toda Miklavčič je v formi. Po par brezuspešnih prodorih Ilirije se Hašk uveljavi in prevladuje skoraj do pavze. Obramba Ilirije ima polne roke posla, toda funkcijonira. Hašk kombinira, toda ne strelja.

Po pavzi je zopet Hašk gospodar na polju. Napad za napadom se vrsti na gol domačih. Prva linija Ilirije je razbita in odide deloma v obrambo. V 16. min. se posreči Kolibašu ustreliti efekten gol iz daljave 20 m. 1 : 1. Sporadični prodori Ilirije nimajo uspeha. V 21. min. strelja Verovšek iz krila, toda Friedrich dokaže odlično formo. Napadi Haška se zopet pospešijo, toda vsi končajo v rokah Miklavčiča ali v autih. Proti koncu izsili tudi Ilirija še tri kote, ki ji tudi ne prinesejo koristi. Pri zadnjem drži (31. min.) Friedrich Dobrleta za roko, toda sodnik ne vidi.

Moštvi sta izčrpani. Še par slabotnih poskusov, za dosego zmage in konec.

Sodnik g. Csajagi, kakor rečeno, slab. Zdi se, da ne sodi težjih tekem. Tekmi je prisostvovalo nad 2000 oseb, ki so Haška pri odhodu simpatično pozdravljale.

Hajduk : BSK 5 : 1 (2 : 1)

Hajduk je na lastnem terenu odnesel zasluženo dve važni točki ter se povzpel na tretje mesto tabele. BSK je izgubil radi slabe napadalne vrste. Hajduk je bil ves dober; posebno napad je igral zelo lepo. Sodnik g. Fabris odličen.

Sašk : Sand 4 : 0 (0 : 0)

Proti pričakovanju je sarajevski Sašk pogazil Sanda na lastnem igrišču. Sand je sprva nudil malo odpora, po pavzi pa je popolnoma odpovedal. Sašk je dokazal, da je nevaren nasprotnik. Trenotno se nahaja na drugem mestu tabele. Sodil je g. Jelačič premalo energično.

Stanje drž. prvenstva po II. kolu: 1. Hašk 3 (4 : 3), 2. Sašk 2 (6 : 3), 3. Hajduk 2 (6 : 6), 4. Sand 2 (5 : 5), 5. BSK 2 (4 : 7) in 6. Ilirija 1 (3 : 4) točke.

Ostale nogometne tekme

LJUBLJANA: *Repr. A : Repr. B 3 : 0* (1 : 0). Pred tekmo za drž. prvenstvo se je vršila izbirna tekma dveh moštev za sestavo podsavezne reprezentance. Moštvo A je bilo sestavljeno iz igralcev Primorja, moštvo B pa iz igralcev Ilirije in Hermesa. Tekma se je vršila skoraj ves čas v nalivu in ni nudila posebnega užitka. Vsekakor po tej igri še ne bo mogoče preceniti moči obeh nasprotnikov. Posamezniki so igrali brez elana in zanimanja. — *Reka : Panonija 2 : 1 (0 : 1).* Prvenstvena tekma II. razreda. Zaslužena zmaga boljšega moštva. Igra je deloma trpela vsled vročine. Sodil je g. Kemperle.

ZAGREB: Gradjanski : Simmering (Dunaj) 2 : 1 (2 : 0). Slaba igra obeh moštev.

BEOGRAD: BSK rez. : FC 13 (Sofija) 4 : 1 (2 : 0).

SARAJEVO: Hajduk : Hajduk (Osijek) 1 : 1 (2 : 0). Slavija : Hajduk (Osijek) 5 : 0 (1 : 0).

DUNAJ: WAC : Rapid 4 : 1 (0 : 1), Admira : Austria 2 : 0 (2 : 0), Hertha : Nicholson 4 : 3 (2 : 1).

BERLIN: I. F. C. Nürnberg : Hertha 2 : 0 (1 : 0). Tekma za drž. prvenstvo. 50 tisoč gledalcev.

KODANJ: Danska : Nizozemska 1 : 1 (0 : 1).

CARIGRAD: Carigrad komb. moštvo : Slavia (Praga) 3 : 1!

Hazena

Ilirija : Maribor 8 : 3 (3 : 2)

Včeraj se je vršila na igrišču ISSK Maribora v Mariboru prvenstvena tekma med obema najmočnejšima družinama Slovenije. Mariborska družina je bila sprva dobra, pozneje prevzame Ilirija inicijativo. Maribor igra požrtvovalnejše, Ilirija tehnično boljše. V II. polčasu Maribor odpove, Ilirija pa preide v veliko premoč. Najboljša igralka Jermolova v golu.

Beograd : Zagreb 8 : 6 (5 : 2). Zaslužena zmaga boljše in odpornejše družine.

Zagrebška Concordia v Ljubljani

Po dolgotrajnih pogajanjih se je posrečilo ASK Primorju angažirati za četrtek 16. t. m. zagrebško Concordijo. S tem je dana našemu sportnemu občinstvu najlepša prilika, da v kratkem razdobju vidi tudi tretjega renomiranega reprezentanta zagrebškega nogometa. Concordia se nahaja letos v naravnost izvrstni formi ter je danes brez dvoma eden izmed najmočnejših klubov države in seveda Zagreba. S svojim izvrstnim mladim moštvom, ki ga trenira znani Koželuh, bo v prihodnjem prvenstvenem letu igrala v Zagrebu prvo vlogo ter ima najlepše izglede stopiti prihodnje leto v krog tekmecev za državno prvenstvo Jugoslavije.

V moštvu Primorja bo gostovalo predvidoma v tej tekmi znano levo krilo beograjske Jugoslavije, večkratni internacijonalec Sekulić.

Službene objave LNP. Seja poslovnega odbora se vrši ta teden izjemoma danes, v torek ob 20.30 uri v kavarni «Evropa». — Ex praesidio se odredi za praznik, 16. t. m. preostali dve prvenstveni tekmi II. razreda v Ljubljani Reka : Slavija in Krakovo : Panonija, na nedeljo 19. t. m. pa zaključno tekmo v II. razredu ljubljanskega okrožja med SK Javornikom (Rakek) in prvakom ljubljanskega II. razreda. Podrobnosti določi poslovni odbor. — Tajnik I.

Plenarna seja SK Ilirija se vrši danes v torek ob 20. uri v odborovi sobi.

ASK Primorje, nogom. sekcija. Danes sestanek I. moštva na igrišču ob 18.30. Radi važnosti udeležite se vsi sestanka. —

SK Ilirija, nogometna sekcija. Danes, v torek povodom treninga I. skupine se vrši ob 18.30 uri obenem važen sestanek prvega moštva radi nedeljske tekme s Suškom v Sarajevu. Udeležba obvezna za običajno moštvo in poleg tega za igralce gg. Košenina, Volkar, Cirovič, Šiška. Važno! — Načelnik.

SK Ilirija (ženska sekcija). Danes točno ob pol 7. uri sestanek sledečih igralk na igrišču: Jermol I in II, Šaplja, Zupančič, Vider, Bernik, Privšek. Prosim točno in sigurno. Važno radi fotografiranja. S seboj je prinesti kompletno opremo. — Načelnik.

HSK Concordia (Zagreb) : ASK Primorje. Predprodaja vstopnic za to tekmo ki se vrši v četrtek 16. t. m., od danes naprej v trafiki Sever, Šelenburgova ulica. Dijaške in vojaške samo na igrišču pri dnevni blagajni.

Propagandni lahkoatletski miting SK Ptuja se vrši na praznik, 16. t. m. na novozgrajenem lahkoatletskem igrišču SK Ptuja. Miting je posebno važen radi tega, ker se sestanejo na njem ljubljanski atleti s svojimi kolegi iz mariborske oblasti, ki so ravno v zadnjem času zelo napredovali in dosegli v treningu že lepe rezultate, kar jamči za napeto borbo v vseh disciplinah.

SK Disk : ASK Primorje jun. V četrtek odigrata navedeni moštvi revanžno tekmo, ki se vrši kot predtekma.

SK Slovan, težkoatletična sekcija. Vabim vse člane, kateri nameravajo redno trenirati na prijateljski sestanek, ki se vrši v petek ob 20.30 v restavraciji Lloyd. Udeležba strogo obvezna, podrobnosti na objavni deski. — Načelnik.

Dirke «Zarje». V nedeljo dne 12. t. m. je priredilo kolesarsko društvo «Zarja», Zg. Kašelj dirke na progi Zalog-Moste in obratno. Start in cilj je bil v Zalogu. Dirk se je udeležilo tudi kol. društvo «Sava» iz Ljubljane. I. Društvena dirka društva «Zarja» 12 km. 1. Frančič Ferdinand 26:45 min., 2. Gostinčar Andrej 26:50, 3. Zalokar Albin 27:10, 4. Gostinčar Rudolf 27:19, 5. Trtnik Maks 28.5. — II. Dirka kol. društva «Sava» Ljubljana, 12 km: 1. Gjorgjević Franjo 23:30, 2. Abulnar Franc 23:33, 3. Hočevar Peter 24:15. — III. Dirka naraščaja kol. društva «Zarja» Zg. Kašelj, 5 km: 1. Močilnikar Viktor 10:3, 2. Jeriha Mirko 10:8, 3. Novak Ladislav 10:11, 4. Boben Adolf 10:20. Po končanih dirkah se je razvila animirana zabava.

Dopisi

VIČ. Letos poteka funkcijska doba našega občinskega odbora in razpisane so že nove občinske volitve na nedeljo 7. avgusta t. l. Kazalo je, da se bomo Vičani letos ognili ogabnemu političnemu boju, ki je ob volitvah neizogiben: vsi občani so z veseljem sprejeli vest, da je izšla iz naših političnih strank inicijativa za kompromisno listo ter naj bi na podlagi medstrankarskih dogovorov obdržala vsaka stranka isto število mandatov v novem občinskem odboru, kakor jih ima v sedanjem. SDS na Viču, ki je po zadnjih obč. volitvah število svojih glasov znatno povišala, je naravno zahtevala da se število njenih mandatov pomnoži vsaj za enega in bati se je že bilo, da se bodo pogajanja ob tej zahtevi razbila, ker ni hotela nobena stranka reducirati svojih mandatov. Uvidevnost viške k. o. SDS pa je zmagala in odbor je oristal na komoromis, ki naj bi omogočil mirno in res gospodarsko obč. politiko v novem odboru. SDS na Viču je iskreno želela da pride do sporazuma in čeprav bi sama pri tem žrtvovala, samo da javnosti dokaže, da njej ni le do števila mandatov, ampak da hoče resno delati v prospeh ene največjih občin pred vrati Ljubljane. Delavski klub, ozaroma njega stranka, ki ima v sedanjem odboru 12 odbornikov, je kompromis odklonil in hoče na volitve. Motivacija odklonitve je po našem mnenju žalostna in le potrjuje trditev občanov, da Delavski klub po sedanjem razmerju glasov ne bo dobil 12 mandatov. Če se te napovedi uresničijo, bomo obžalovali odklonitev Delavskega kluba, ki bo prikrajšan na korist klerikalcev, ki že govorijo, da bodo imeli večino v bodočem občinskem odboru. SDS si je svesta, da si bo priborila častno število glasov in gre brez bojazni v volilno borbo.

ZIDANI MOST Dne 3. julija proslavimo 25letnico tukajšnjega glasbenega društva. Upamo da nas bodo druga glasbena društva posetila, da bo naša srebrna proslava prav lepa in dostojna.

LAŠKO. Zanimivo je gledati, kako si prizadevajo laški klerikalci, da bi dobili vsaj toliko podpisov, kolikor jih rabijo za sestavo kandidatne liste za občinske volitve. Menda ni klerikalca v laški občini, ki bi ga ne bil g. kaplan že osebno obiskal in prosil, da bi podpisal njih listo in dne 26. t. m. oddal za SLS kroglico. Zavedajo se že sedaj, da bodo na ta dan dosegli tako razočaranje, kakršnega niso še v Laškem nikoli.

Kdo še ni uvidel, da postajajo zobje (zlasti kočniki) kljub vsakodnevnemu čiščenju z zobnim praškom ali čistilom pogostokrat slabi in votli? Ni li to najboljši dokaz da čiščenje ust s praškom ali čistilom nikakor ne zadostuje? Zobje nam ne bodo tako naklonjeni, da bi samo na onih mestih gnili, ki jih lahko dosežemo z zobno krtačico, praškom ali čistilom. Nasprotno, ravno na onih mestih najbolj gnijejo in se kvarijo, ki so težko dostopna, kakor se notranja stran kočnikov, zobne špranje in luknje. Ako hočemo svoje zobe obvarovati gnilobe, torej da bodo zdravi, moremo to samo na en način doseči, namreč da si jih redno vsak dan čistimo in izpiramo s tekočim, resnično neškodljivim antiseptikom — in to je Odol. Odol zaide pri izpiranju tudi v najbolj skrite kotičke ust, v zobne špranje, na notranjo stran kočnikov itd. Odol ni edini tekoči zobni antiseptikum; n. pr. poprej so priporočali razstopine kalijevega klorata in kalijevega hipermangana, toda pokazalo se je, da te raztopine razjedajo zobe in uničujejo zobovino (emajl). Odol je nasprotno resnično neškodljiv in obvaruje zobe, da ne obolijo in ne postanejo votli. To je znanstveno dokazano. Iskreno in z mirno vestjo nasvetujemo vsakomur, ki si hoče ohraniti usta in zobe zdrave, da rabi za redno čiščenje ust Odol.

S krepkim ispiranjem da Odol ustam sveže dišeči dih

Dober zaslužek!

Zastopnike v vseh mestih sprejmem. — Posel lahek in postranski. — Zaslužek dober. Stroka važna.

Javite se na „Triumf" Beograd, Skopljanska 5

Potrebujem večjo stavbo

za ureditev industrijskega podjetja v okolici Ljubljane. Celja ali Maribora.

Poslopje mora biti blizu vode in električnega toka.

Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »št. 1000«

Zastopnike in zastopnice

po celi državi za dolgo iskane presenetljive novosti, katere rabi in kupi vsakdo, iščem. Reelni in veliki zaslužek zajemčen.

Cenj. ponudbe na upravo »Jutra«, podružnica Maribor. pod »Zajamčen zaslužek«.

Kot prvo pomoč pri obolenju prašičev ter zabranjenju rdečice se je izkazal v neštetih slučajih kot edino uspešno zdravilo

Sadnikarjev zdravilni prašek

zoper obolenje prašičev.

To vedno učinkujoče aleopatično sredstvo, očisti prebavila in odvaja iz njih kužne bacile. Pospešuje tek in rejo zdravim živalim ter pri obolelih, pravočasno uporabljen, zabrani rdečico. — Previden rejec imej ta prašek vedno doma! — 1 zavoj 12 Din, 10 zavojev 100 Din, preprodajalci poseben popust. Če se pošlje denar naprej, poštnine prosto — sicer po povzetju. Izdeluje in razpošilja z natančnim navodilom samo

Lekarna Mr. Stanko Hočevar — Vrhnika štev. 96.

V zalogi vsa druga zdravila

Najboljši in najekonomičnejši

elektromotorji

iz znanih čeških tvornic

Škodovih zavodov v Plznju

se nahajajo v velikosti ¼ do 30 KS stalno v naši zalogi v Ljubljani.

Obrnite se na:

Civ. inž. M. A. Stebi, Ljubljana,

Selenburgova ul. 7. Telefon štev. 2966

Zahvala.

Povodom bridke izgube našega ljubljenega sinčka

MIROTA

se tem potom najprisrčnejše zahvaljujemo vsem znancem in njegovim prijateljem, kateri so mu izkazali svoje sočutje na zadnji poti, a pred vsem sportnemu klubu «Troja» kot gojitelju zvestobe, primariju bolnice g. dr. Cholewi, gospej dr. Herkovi, čč. sestram usmiljenkam in vsemu ostalemu bolniškemu osobju za njihov nepoplačljivi trud, čast. duhovščini za poslednjo tolažbo in ostalemu cenjenemu meščanstvu za vse darovane vence in cvetlice in za vse izrečeno sožalje.

Brežice, 12. junija 1927.

Žalujoča rodbina SCHUSCHEL in ostali sorodniki.

✝

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčnoljubljeni, dobri soprog, oče, brat, stric in svak, gospod

Josip Jansky

strojevodja drž. železnic

v nedeljo, dne 12. t. m. po dolgi, mučni bolezni, previden s tolažili sv. vere, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega nam pokojnika bo v torek, 14. junija 1927 ob **štirih popoldne iz mrtvašnice drž. bolnice na pokopališče k Sv. Križu.**

V Ljubljani, 12. junija 1927.

Mestni pogrebni zavod

7049

Globoko žalujoči ostali.

✝

Potrti globoke žalosti naznanjamo pretužno vest, da je naš ljubljeni oče, stric, brat in svak, gospod

Ivan Semrajc

gostilničar in posestnik Tomačevo-Sv. Križ

po dolgi, mučni bolezni dne 12. t. m. ob 12·45 uri mirno v Gospodu zaspal.

Truplo nepozabnega ranjkega prenesemo 14. t. m. ob 6. uri na pokopališče k sv Križu.

Pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

Tomačevo, dne 13. junija 1927.

Zalujoča rodbina Semrajc in ostali sorodniki.

M. Zévaco 168

Papežinja Favsta

LVIII.

Dobra krčmarica

Ko se je vitez vrnil v mesto, je krenil naravnost proti ulici Saint-Denis. Kam drugam naj bi se bil obrnil? In kako naj bi bil zatajil obljubo, ki jo je dal gospe Hugeti: da pride in se spočije pri njej, kakor hitro mu bo mogoče?

Pariz je hrumel kakor razburjen osji panj. Poleg črnih zastav, ki so žalovale za Guisem, so se vile zelene, znamenja radosti, s katero je navdala prestolico vest, da je rod Valoiških ugasnil. Pariško ljudstvo je plakalo in vriskalo, poskakovalo in brisalo solze, vse v eni sapi. Že prvi kici, ki jih je začul Pardaillan, kakor hitro se je utegnil zmeniti za okolico, so mu povedali, da je sin Alise de Lux vzlic dani besedi opravil svoje delo. Na vseh vogalih so prodajali letake s sliko Jacquesa Clémenta, mučenika in rešitelja naroda. Po tem, da jih v nekaj urah nikakor ni bilo moči natisniti v tolikšni množini, je vitez sklepal, da so jih pripravili že davno prej...

Ko pa je prispel v bližino Hugetine gostilne, je zdajci osupnil.

»Ej, vraga,« je rekel sam pri sebi, »kaj se je neki zgodilo pri ‚Vedeževalki'?«

Vrata, ki so vodila iz kuhinje na ulico, so bila zazidana, steklene duri v gostilno nadomeščene s hrastovimi vrati. O zvesku ni bilo ne duha ne sluha; zato pa se je belila nad vhodom marmornata plošča z napisom, ki ga Pardaillan ni mogel takoj prečitati, tako žalosten je bil postal...

»‚Vedeževalke' ni več!« je vzdihnil. »Tako mine slava tega sveta!...«

Že jo je hotel ves potrt ubrati drugam, ko mu je obvisel pogled na plošči. Radovedno je stopil bliže in je prečital napis:

PARDAILLANOV DOM

»Pardaillanov dom!« je ponovil ves osupel. »Tri sto medvedov! Dom imam v Parizu in nisem ničesar vedel o tem? Za to skrivnost se moram bogme pozanimati.«

Vzpel se je po stopncah in zaropotal s trkalom. Brdka služkinja, ki je pritekla odpirat, ga je bistro premerila z očmi; nato ga je povabila, naj vstopi.

»Kaj ne bi vstopil?« je pomislil vitez. »V svojo hišo, hudimana!...«

V veliki izbi ga je presenetilo novo odkritje: krčma, ki je navzven izgubila svoje slavno lice, je bila ostala v notranjosti takšna kakor nekdaj! Hrastove mize, rezljani stoli, medenina, kositer in steklenina, vse je bilo na svojih mestih; kamin je bil zakurjen in pred veselo plapolajočim ognjem se je valjal Pipeau... in glej, izza ognjišča je vstala tudi dobra krčmarica, gospa Hugeta, z golimi laktmi in z nasmeškom na vdanem obličju ter ga je sprejela kakor že Bog zna kolikokrat!

»Vendar že, gospod vitez!« je vzkliknila, iztezaje mu roke v pozdrav. »Podvizaj se, Margot, speci gospodu vitezu dobro jajčnico; gotovo je lačen! Ilijka, skoči v klet in prinesi najboljšega, da se gospod vitez napije!...«

Pardaillan jo je ves ganjen poljubil na obe lici.

»Nikarite, prijateljica,« je dejal. »Ne jajčnica me ne miče v tem trenutku ne vaše rujno vince; lačna in žejna je le moja radovednost. Dajte, razložite mi...«

»Vse, karkoli hočete,« se je nasmehnila Hugeta.

In zdajci je zardela in prebledela tik zaporedoma; njen obraz je postal žalosten in nemiren.

»Kaj bi radi vedeli?« je rekla z drhtečim glasom.

»Kakor vidim, ste opustili gostilno?« je zamišljeno vprašal Pardaillan.

»I kakopak, gospod. Pripravila sem si čedno imetje, ob katerem lahko živim brez skrbi. In ko sem pred nekaj dnevi zvečer sedela pokraj ognjišča in gledala Pipeauja, me je iznenada obšla misel, da rajši ne bi bila več gospodinja v krčmi, ki je odprta vsem ljudem...«

»A ta sobana je vendarle ostala pivska izba?...«

Hugeta je vzdignila glavo.

»Opustila sem ‚Vedeževalko' za vse ostale ljudi,« je dejala s solzami v očeh, »a za vas, gospod vitez, je nisem opustila; za vas bo do moje smrti odprta in oskrbljena z vsem, kadarkoli si boste zaželeli oddiha!... Hugeta ne bo nalivala nikomur več in ne bo pogrinjala nikogaršnje mize; le vam bo nalivala in vašo mizo bo pogrinjala, Pardaillan... če vam bo drago!... ‚Gostilna pri Vedeževalki' naj bo poslej to, kar je vklesano nad njenimi vrati...«

Kaj hočeš, dragi čitatelj? Ta zvestoba in ta stanovitna vdanost sta segli vitezu do živega. In mimo tega je bila Hugeta vendarle zala ženica... in Pipeau je skakal okoli njega ter cvilil in lajal, kakor bi ga prosil, naj pristane... in iz vseh otov gostilne so vstajali spomini na davne mlade dni... Z eno besedo, Pardaillan je razprostrl roke in Hugeta se je plakaje in trepetaje vrgla na njegove prsi.

»Pa ne bom ne minister, ne vojskovodja, ne maršal,« je rekel vitez sam pri sebi. »Zakonski mož postanem in vrl meščan... Tudi ta ura je neizogibna v človeškem življenju!...«

— — — — — — — — — — — —

Čez mesec dni se je dobra krčmarica Hugeta poročila z vitezom Pardaillanom.

Prav tisto minuto, ko je stopila iz cerkve, vsa sijoča od sreče in vsa ponosna na soproga, ki je korakal ob njeni strani, se je zgodilo v Starem mestu nekaj važnega za usodo Francije in morda celo odločilnega za usodo sveta:

Vrata mrkega dvorca so se odprla in zijalom na ulici se je pokazala zaprta nosilnica, ki jo je takoj obkolila četa do zob oboroženih ljudi. Ko je dvornik zaklenil vrata in zlezel na konja, se je iztegnila izpod zastorov nosilnice bela roka ter dala znamenje za odhod.

Izprevod je naglo odrinil. Malone kradoma je ostavil Pariz in ubral cesto proti Italiji, kakor bi gorelo za njim...

Spremljevalci nosilnice so mrko gledali predse. Njihovim južnjaškim obrazom se je poznalo, da niso bili pripravljeni na táko slovo. Vse, kar so spotoma govorili med seboj, je bila grožnja in kletev na rovaš nehvaležne Francije, ki ni hotela njih in njihove signore... In včasih so vsi utihnili. Prisluhnili so glasovom, ki so jih čuli iz nosilnice. Značaj teh glasov se je izpreminjal: zdaj so bili podobni ihtenju, zdaj stokanju ranjenca, zdaj blebetanju blaznika, ki se lovi za poslednjo iskro razuma, zdaj škrtanju togote, ki čuti svojo nemoč. Vse to so pomenili glasovi; zakaj trgali so se iz prs princese Favste, ki je razočarana bežala v Rim, premagana in ponižana po Pardaillanu!...

K O N E C.

Naročila in vse dopise, tičoče se malih oglasov, je poslati na Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana, Prešernova 4. Tel. št. 2492

Mali oglasi

Vse pristojbine je vposlati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčijo. Čekovni račun poštne hranilnice Ljubljana, št. 11842.

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socijalne namene občinstva: vsaka beseda 50 par. — Najmanjši znesek Din 5·—. Pristojbina za šifro Din 3·—.

Ženitve, dopisovanja in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1·—. — Najmanjši znesek Din 10·—. Pristojbina za šifro Din 5·—.

Kam pa kam?

Trst
Restaurant »Alla Fortuna« je največje in najboljše shajališče potnikov in trgovcev. Vsaki dan sveže ribe, zmerne cene. 160

Obrt

Vulkaniziram
vse vrste avtogume, kakor tudi
galoše in snežne gumijeve čevlje
Popravljam kolesa in motorje. P. Škafar, Ljubljana, Rimska cesta 11. 12

Knjige

Jules Werne
Rund um die Welt in 80 Tagen, kupi Mirko Polak, Dunajska cesta 31. 19213

Službo dobi

Zastopnika
od 24—35 let starega sprejme proti dobri plači in premijam veliko inozemsko podjetje za razpečavanje valnega inozemskega predmeta v Ljubljani in okolici. V poštev pridejo le resni in spretni razpečevalci, ki so v stanju odjemalcem spretno nuditi. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dober zaslužek 102«. 19102

Trg. pomočnika
mladega, izvežbanega železninarja sprejmem takoj. S poznanjem prekmurskih navad imajo prednost. Ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja na naslov: Martin Brumen, Beltinci. 19062

Drugo kuharico
z dobrimi spričevali sprejme hotel Štrukelj v Ljubljani 19051

Administrativnega uradnika
bilancista, veščega češkega, srbohrvaškega in nemškega jezika, verziranega v kemični stroki, sprejmemo proti dobri plači. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Kemična industrija«. 19199

Korespondenta
perfektnega v slov., nemškem in italijanskem jeziku sprejme lesna industrija na Gorenjskem. Prednost imajo v lesni stroki izvežbani. Ponudbe na poštni predal Ljubljana 153. 18985

Kmečka natakarica
in kuharica, ki je tudi kmečka živilja, išče službo v kaki gostilni ali kuhinji. Službo nastopi v 14 dneh ali kasneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Natakarica in kuharica« 18741

Hišnika ali vrtnarja
oženjenega, brez otrok, vajenega zelenjadnega vrta in sadjarstva, sprejmem v bližino, ¼ ure od Ljubljane. Dobi malo stanovanje, hlev in nekaj sveta za zelenjavo brezplačno. Pripravno za mlajšega upokojenca, ki bi event. opravljal še kako drugo službo. Pismene ponudbe z navedbo vsega dosedanjega službovanja na oglasni oddelek »Jutra« pod »A. V. 50«. 19198

Učenca
sprejme v trgovino železnine Vinc. Kühar, Maribor, Aleksandrova 1. 19043

Prodajalko
prvovrstno, sprejmem takoj v mešano trgovino na deželi. Ponudbe je poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Takoj 167«. 19167

Inteligentno gdč.
z znanjem nemščine vzamem kot pomoč gospodinje. Nastop službe takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19208

Učenca
za knjigotržtvo sprejmemo takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Priden 4«. 19204

Krojaškega pomočnika
za delo na dom in pa
vajenca
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 19006

Služinčad
kuharice, sobarice, natakarice, hišne itd. dobe najlažje službo v Beogradu ako se zglase v birou Ekonamija, Beograd, Vasina 11 — Telefon interurban 6-58. 18744-a

Učenca
inteligentnega, boljših staršev, sprejme takoj trgovina z železnino Bezrnik & Fritsch v Ljubljani. 19241

Praktikantinjo
z lepo pisavo, sprejmem za dobo 5 mesecev v špecerijsko trgovino v Ljubljani. Ravnotam sprejmem starejšo in zanesljivo
blagajničarko
z večletnimi spričevali. — Pismene ponudbe z navedbo vsega dosedanjega službovanja na oglasni oddelek »Jutra« pod »Poštena 92«. 19192

Zaslužek

Zastopnike
v vseh večjih mestih Jugoslavije sprejmem za lahko prodajne predmete. — Oferte na naslov: Ivo Kočevar, agentura in komisija, Maribor, Cankarjeva ul. št. 14. 18895

Zastopnike
in zastopnice za prodajo srečk na obroke, išče bančna poslovalnica Bezjak v Mariboru, Gosposka ul. 25. 15481

Gospodična
z desetletno pisarn. prakso, prevzame vsako pisarniško delo na dom (prepise na stroj); ali pomaga 2 uri dnevno v kaki pisarni — proti nizkemu honorarju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Desetletna praksa«. 19152

Perfektnega knjigovodjo
ki bi instruiral gospodično v amerik. in dvojnem knjigovodstvu v večernih urah, iščem. — Cenj. naznanila časa in honorarja prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod »Knjigovodstvo«. 19219

Potnik
ki potuje po Sloveniji, želi zastopstvo večje tvrdke. — Razpolaga z avtom in kavcijo. Ponudbe pod značko »Agilen potnik« na oglasni oddelek »Jutra«. 19220

Čisto perilo
sprejmem v krpanje. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 19242

Izboren pedagog
išče službo na kakem zavodu ali za pripravljanje privatistov. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Prvovrstni referenci 90«. 19225

Službe išče

Knjigovodinja
samostojna bilancistka — zmožna tudi slovenske in nemške korespondence, kakor obeh stenografij, z večletno prakso, išče službe. Ponudbe pod značko »Delavna in zanesljiva moč« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 19183

Maturant
išče primerne službe. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Maturant«. 19212

Točilec
zmožen kavcije, išče službo v gostilni, ozir. restavraciji. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Restavracija 21«. 19221

Natakarica
pridna, išče službe. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 19222

Pouk

Čez počitnice
inštruiram v vseh srednješolskih predmetih; pripravljam na ponavljalni izpit. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Akademik 24« 19202

Prodam

Otroški voziček
visok, dvojno ponikljan in izvrstno ohranjen, ugodno naprodaj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 19120

Knjigoveznico
prodam ali oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19101

Indeks torbico
z 12 predali, dobro ohranjeno, prodam za 60 Din. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19008-a

Drva
hrastove parketne odpadke od žage ter mehka drva po nizki ceni dostavlja na dom parna žaga V. Scagnetti, Ljubljana, za gorenjskim kolodvorom. 86

Mamice!
... otroških **vozičkov** raznih vzorcev prav poceni naprodaj v tovarni Tribuna, Ljubljana, Karlovška c. 4. 159

Kolesarji!

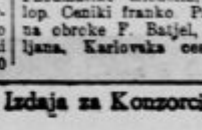

Dvokolesa v ceni zelo padla Pneumatike Michelin, Dunlop. Ceniki franko. Prodaja na obroke F. Batjel, Ljubljana, Karlovška cesta 4. 159

Hrastovo jedilnico
masivno in črno politirano, prodam. Na ogled pri tapetniku Antonu Koleša — Sv. Petra nasip. 18699

Fotografski atelje
podružnica v večjem mestu Slovenije, radi opustitve naprodaj. Potreben kapital 20.000 Din. — Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Brez konkurence« 19184

Jedilno orodje
srebrno, za 12 oseb, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19166

Pletilni stroj
tvrdke Popp. 8/40, malo rabljen, naprodaj. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19201

Furnirje
prvovrstne, importirane, kakor svetlični jesen, amerik. oreh, beli jesen, oddam nizko pod tovarniško ceno. Nadalje prodam
skobelnik
in več mizarskega orodja, 4 ležišča itd. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19197

Svetlo spalnico
in črno gosposko sobo poceni prodam. Na ogled vsak dan popoldan do 6. ure. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19243

2 velika oleandra
belega in rdečega, prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 19227

Pisalni stroj
Remington, model 10 rabljen, v brezhibnem stanju, zelo ugodno naprodaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Remington« 19232

Zahvala.
G. lekarnar Blum, Subotica.
Čast mi je obvestiti Vas, da so mi Vaše larucin kapsule zelo dobro pomagale proti spolni bolezni in da je kapanje popolnoma prestalo. Spoštovanjem M. L. Leskovac. — Larucin kapsule dobite po 20 Din v vseh lekarnah — Glavno skladišče: Apoteka Blum, Subotica. 5846-a

Kupim

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
Černe — juvelir
Ljubljana Wolfova ul. 3. 88

Pisalno mizo
pisarniško omaro, računski stroj in blagajno, pripravno tudi za shranjevanje knjig, dobro ohranjeno, kupimo takoj. Ponudbe s ceno pod »Blagajna 65« na ogl. oddelek »Jutra«. 19165

Otroški voziček
dobro ohranjen, kupim po ugodni ceni. Berger, gostilna, Celje. 19196

Kredenco
dobro ohranjeno, kupim. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Kredenca«. 19203

Objektiv
žarišnica 24—30 cm, svetloba 4—5, kupi foto Jug v Tržiču. 19231

Deske
zanesljivo suhe, lepe hrastove in bukove, oziroma plohe, kupim od najmanjše količine naprej. Cenjene ponudbe na naslov: Jos. Lojk, mizarstvo, Ljubljana-Vič. 19233

Posest

Hišo
v prometni ulici, najraje v Mariboru, pripravno za obrt kupim. 150.000 Din plačam takoj. — »Franko«, brivec, Zagreb, Ilica 110. 19076

Hiša s pekarijo in specerij. trgovino
na lepem prostoru v Metliki poceni naprodaj — ali jo dam v najem. Cena po dogovoru. — Pojasnila daje J. Vukšinič, Metlika št. 35. 18767

Trgovsko hišo
tik železniške postaje takoj ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19239

V najem

Pekarijo
brez konkurence, oddam v najem. Kraj in lokali kot nalašč za pekarijo, izdelovanje testenin, keksov in podobno. Delavnica 72 m², z elektriko in vodovodom. Skladišče urejena prodajalna in stanovanje v isti hiši, na najbolj prometnem kraju ob glavni cesti, 2 minuti od cerkve in kolodvora. Velik konzum, lepa bodočnost! Ogledati ali pisati: P. Bremec, Št. Vid nad Ljubljano št. 69. 19215

Gostilno in mesarijo
prodam ali dam v najem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »PH/5«. 19205

Sobe

Prazno sobo
ali majhno stanovanje iščeta zakonca. Ponudbe pod »Julij - avgust« na oglasni oddelek »Jutra« 18663

Prazno sobico
iščem za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sobica 100«. 19211

Gospodično
sprejmem po nizki ceni kot sostanovalko s 1. julijem na hrano in stanovanje v sredini mesta. Naslov v ogl. oddelku »Jutra« 19216

Dijaka
na hrano in stanovanje v bližini glavne pošte sprejme družina, ki govori nemško. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19217

Sobo
s separiranim vhodom oddam v Beethovnovi ul. 9/II, desno. 19199

Kot sostanovalko
sprejme boljšo gospodično v sredini mesta L. Mue, Tavčarjeva 4/II. 19209

Prazno sobo
v centru oddam takoj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19235

Lepo sobo
v sredini mesta oddam stalnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku Jutra. 19210

Opremljeno sobo
oddam takoj 2 gospodoma. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19240

Mlad gospod
preprost, išče skromno sobico s posteljnim perilom za julij. Ponudbe s pogoji na oglasni oddelek »Jutra« pod »Sobica 18«. 19218

Lepo, solnčno sobo
z elektr. razsvetljavo oddam blizu glavne pošte gospodu s 1. julijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 19229

Stanovanja

Stanovanje
obstoječe iz 6 sob s pritiklinami oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18863

Stanovanje
oddam v najem v Smledniku pod Starim gradom, v pritlični novi hiši za 2 do 4 mesece, z vso opremo ali brez, po dogovoru. Pojasnila daje Zidar pri tvrdki Ogrin, Trgovska zbornica. 19200

Stanovanje
2 sob in kuhinje išče mirna, majhna družina. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Do 1000 Din«. 19223

Stanovanje
3 sob, kuhinje in pritiklin iščem s 1. avgustom ali 1. septembrom. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Suho stanovanje 38«. 19238

Sobico
oddam blizu kolodvora. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19228

2 mlajša dijaka
ali dijakinji sprejme učiteljska rodbina v sredini mesta v popolno oskrbo in strogo nadzorstvo. Elektr. razsvetljava in klavir. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »666«. 19224

Opremljeno sobo
z 2 posteljama, oddam za 3—4 tedne. Naslov v oglas. oddelku »Jutra« 19236

Učiteljici
oddam čez počitnice sobo v sredini Ljubljane. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19226

Prehrana

Trgovec
in hišni posestnik, 32 let star, se želi spoznati z gospodično ali vdovo z enim ali brez otrok. — Prednost imajo tiste, ki posedujejo posestvo, trgovino, gostilno ali večjo vsoto v gotovini, in katere so trgovsko izvežbane. Ponudbe s sliko in polnim naslovom na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovec 207«. Na anonimna pisma se ne ozira. 19207

Kapital

120.000 Din
posojila iščem za povečanje obrti, proti primernim obrestim in vknjižbi na prvo mesto. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurna naložitev 6«. 19206

Dopisi

2 devojki
želita dopisovati z inteligentoma. Dopise pod šifro »Zlatolaska« in »Temnolaska« na oglasni oddelek »Jutra«. 19195

Annemarie!
Pridem enaindvajsetega zjutraj. Park. Prav? Poljublja Te Tvoj udani. 19237

Gospodična
z dežele, 18 let stara, lepe zunanjosti, z nekaj premoženja, želi znanja z boljšim gospodom v mestu. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Harmonija duš 30«. 19230

Živali

Prepeličarje
kratkodlake, čistokrvne — mlade pse proda inž. Otmar Miklan, Slovenska Bistrica. 19244

Domače kuniče
mladiče, nad 2 meseca stare, garant. čistokrvne, kakor belgijske velikane modre dunajske Chinchilla oddaja: Str. klub reje dom. kuničev v Kamnici pri Mariboru. Za odgovor priložiti znamko za 1 Din ali dopisnico. 19245

Izgubljeno

Moško žepno uro
sem izgubil v nedeljo, 12. t. m. od Kamniške Bistrice do Stahovice. Prosim najditelja za oddajo proti nagradi, pri oglasnem oddelku »Jutra« 19214

Razno

Fantka
5 let starega, zdravega, oddam za svojega radi slabega gmotnega položaja — boljši rodbini. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Otrok«. 19246

Dvokolesa
popravlja najbolje najhitreje in najceneje Florjančič, Nunska ulica 3. 82

NE REKLAMA
temveč kvaliteta je prinesla svetovni sloves vkuhovalnim čašam znamke
„WECK"
Zato zahtevajte pri vašem trgovcu Wecka. Zratno znižanje cen! Tovarniška zaloga **Krekov trg 10/I pri tv FRUCTUS, Ljubljana** 158-a

Joghurt
se dobi v mlekarni BERNHARD Maribor, Aleksandrova cesta 51 in Koroška cesta 10.

PRODAM
radi preselitve v inozemstvo
parno žago
s polnojarmenikom v bogatem gozdnem kraju na licu mesta ali vse stroje franko vagon ter brezkonkurenčno
lesno industrijo
na električni pogon na kolodvoru v Sloveniji z zalogo lesa in prvovrstnimi stalnimi odjemalci. Oddam tudi vsako industrijo zase. Posredovalci brezpogojno izključeni. Ozira se samo na kupce, ki razpolagajo s primernimi sredstvi. Interesenti naj javijo svoj polni naslov na upravništvo tega lista pod »REELNA KUPČIJA«.

Zastopstva
večjih tvrdk za Slovenijo, ev. za celo državo
IŠČE novo ustanovljeno agenturno in komisijsko podjetje.
Cenj. ponudbe na upravo »Jutra« Maribor pod »NOVA AGENTURA«.

Skladišče
v Ljubljani, popolnoma suho
iščem.
Ponudbe z navedbo najemnine na upravo „Jutra" v Ljubljani pod „Štev. 54".

Kdor oglašuje, ta napreduje!

Obvestilo in zahvala.

Ob bridki izgubi mojega, po dolgi in mučni bolezni umrlega sogroga, gospoda

Jožefa Machater
pismonoša,

se tem potom za izraženo sožalje prav lepo zahvalim.

Presrčna zahvala naj velja preč. duhovščini, gosp. kanoniku za tolažilne obiske, g. poštnemu nadupravitelju Javorju za prijaznost in naklonjenost, kakor tudi vsemu poštnem osobju od tukaj in tem, ki so od drugod prišli izkazat zadnjo ljubav svojemu tovarišu, sploh vsem udeležencem, ki so spremili dragega ranjkega na njegovi zadnji poti.

TRŽIČ, dne 11. junija 1927.

Ivana Machater.

† Mestni pogrebni zavod.

V globoki žalosti naznanjamo, da je naša srčno ljubljena dobra sestra, gospodična

MARIJA BURJA
učiteljica na Viču

v nedeljo, dne 12. t. m. po kratki mučni bolezni, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage nam pokojnice bo v torek, 14. junija t. l. ob pol 3. pop. iz državne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 13. junija 1927

7049 **Globoko žalujoči ostali.**

Urejuje Frane Puc. Izdaja za Konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno dd. kot tiskarnarja Fran Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojzij Novak. Vsi v Ljubljani.